

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

24 oktober 2001

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

ACTUELE VRAGEN

ACTUALITEITSDEBAT OVER HET LERARENTEKORT EN HET LOOPBAANEINDE VAN DE LERAREN

RESOLUTIE KLACHTRECHT TEN AANZIEN VAN DE LOKALE BESTUREN

RESOLUTIE HERONDERHANDELING VAN DE BEHEERSOVEREENKOMST MET AQUAFIN

RESOLUTIE ALGEMENE AANBEVELINGEN UIT HET JAARVERSLAG 2000 VAN DE VLAAMSE OMBUDSDIENST

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES – STEMMINGEN

Inhoud

Nr. 6

Woensdag 24 oktober 2001

Berichten van verhindering	1
Boodschappen	1
Begrotingen	
Indiening en verwijzing	2
Begrotingsstuk	
Indiening en verwijzing	2
Voorstellen van decreet	
Indiening en verwijzing	2
Advies van de Raad van State	
Indiening en verwijzing	2
Verslagen	
Indiening	2
Met redenen omklede moties	
Indiening	3
Mededelingen van het Rekenhof	
Indiening	4
Mededelingen van de Vlaamse regering	
Indiening	4
Mededeling van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	
Indiening	5
Mededelingen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)	
Indiening	5
Motie van een gemeente	
Indiening	5
Jaarverslag	
Indiening	5
Arresten van het Arbitragehof	
Indiening	5
Kennisgevingen van het Arbitragehof	
Indiening	6

Samenstelling van commissies

Wijziging onder vaste en plaatsvervangende leden	6
Actuele vragen (Regl. art. 82)	
Actuele vraag van de heer Jan Van Duppen tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de terugbetaling van de vaccinatie tegen meningitis C door een ziekenfonds	6
Actuele vraag van de heer Marino Keulen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de onderhandelingen inzake een nieuwe CAO voor de sector podiumkunsten	7
Actuele vraag van de heer Jan Laurys tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de stand van zaken met betrekking tot de verlaging van de registratierechten voor gezinswoningen	
Actuele vraag van mevrouw Marijke Dillen tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de stand van zaken met betrekking tot de Verlaging van de registratierechten voor gezinswoningen	8
Actuele vraag van de heer Johan De Roo tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de fiscale aftrekbaarheid van milieuheffingen	11
Actuele vraag van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de draagwijdte van het ontwerpdecreet tot bestrijding van stadskankers	
Actuele vraag van de heer Dirk Holemans tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de uitbreiding van het aantal steden in het Stadsvernieuwingsfonds	12
Actuele vraag van de heer Chris Vandenbroeke tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de ondersteuning van de toekomstkansen van spraaktechnologie in Vlaanderen	14
Actuele vraag van de heer Ludwig Caluwé tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over het samenwerkingsakkoord tussen de gewesten en de federale overheid betreffende de NMBS	
Actuele vraag van de heer Jan Penris tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over het samenwerkingsakkoord tussen de gewesten en de federale overheid betreffende de NMBS	15
Actuele vraag van de heer Peter De Ridder tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de gedeeltelijke onteigening van het Zuidelijk Eiland in Bornem	17
Actuele vraag van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de dijkbreuk in Rijkevorsel	
Actuele vraag van de heer Kris Van Dijck tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de dijkbreuk in Rijkevorsel	
Actuele vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de dijkbreuk in Rijkevorsel	
Actuele vraag van de heer Cis Schepens tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de dijkbreuk in Rijkevorsel	
Actuele vraag van de heer Jan Van Duppen tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de dijkbreuk in Rijkevorsel	18

Actualiteitsdebat

Actualiteitsdebat over het lerarentekort en het loopbaaneinde van de leraren 21
 Sprekers : de heren Francis Vermeiren, Eric Van Rompuy, Luc Martens, Gilbert Van Baelen, Julien Librecht, André Van Nieuwkerke, Ludo Sannen, Kris Van Dijck, Karel De Gucht en Joris Van Hauthem, minister Paul Van Grembergen en minister Marleen Vanderpoorten

Moties van aanbeveling 41
 Spreker : de heer Eric Van Rompuy

Voorstel van resolutie van mevrouw Mieke Van Hecke en de heren André Denys, Gilbert Bossuyt, Leo Peeters, Dirk Holemans en Sven Gatz betreffende het klachtrecht ten aanzien van de lokale besturen

– 724 (2000-2001) – Nrs. 1 en 2
 Bespreking 41
 Spreker : mevrouw Mieke Van Hecke

Voorstel van resolutie van de heren Johan Malcorps, Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Jos Bex en Erik Matthijs betreffende de heronderhandeling van de beheersovereenkomst met Aquafin

– 789 (2000-2001) – Nrs. 1 tot 4
 Bespreking 42
 Sprekers : de heren Jef Van Looy, Johan Malcorps, Jacques Timmermans en mevrouw Marleen Vanden Eynde

Voorstel van resolutie van de heren Eric Van Rompuy, Francis Vermeiren, Gilbert Bossuyt, Dirk Holemans en Sven Gatz betreffende de algemene aanbevelingen uit het jaarverslag 2000 van de Vlaamse Ombudsdienst

– 825 (2000-2001) – Nrs. 1 en 2
 Bespreking 47
 Spreker : mevrouw Mieke Van Hecke, verslaggever

Voorstel van resolutie van mevrouw Mieke Van Hecke en de heren André Denys, Gilbert Bossuyt, Leo Peeters, Dirk Holemans en Sven Gatz betreffende het klachtrecht ten aanzien van de lokale besturen

– 724 (2000-2001) – Nrs. 1 en 2
 Hoofdelijke stemming 48

Voorstel van resolutie van de heren Johan Malcorps, Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Jos Bex en Erik Matthijs betreffende de heronderhandeling van de beheersovereenkomst met Aquafin

– 789 (2000-2001) – Nrs. 1 tot 4
 Stemming over het amendement 50
 Hoofdelijke stemming 51

Voorstel van resolutie van de heren Eric Van Rompuy, Francis Vermeiren, Gilbert Bossuyt, Dirk Holemans en Sven Gatz betreffende de algemene aanbevelingen uit het jaarverslag 2000 van de Vlaamse Ombudsdienst

– 825 (2000-2001) – Nrs. 1 en 2
 Hoofdelijke stemming 52

Met redenen omklede motie van mevrouw Marijke Dillen en de heer Filip Dewinter tot besluit van de op 9 oktober 2001 door mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de VRT-nota inzake de berichtgeving van de openbare omroep met betrekking tot het Vlaams Blok

– 844 (2001-2002) – Nr. 1
 Hoofdelijke stemming 54

Met redenen omklede motie van de heren Jan Penris en Frans Wymeersch tot besluit van de op 9 oktober 2001

1° door de heer Jos Stassen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de garanties voor de aanleg van het Deurganckdok en de problematiek van grote strategische projecten in Vlaanderen ;

2° door de heer Jos De Meyer in commissie gehouden interpellatie tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, en tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de medewerking van de Vlaamse regering aan een nooddecreet voor het Deurganckdok en de daarbij horende gewestplanwijziging ;

3° door de heer Frans Wymeersch in commissie gehouden interpellatie tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over het zogenaamde nooddecreet in verband met de bouw van het Deurganckdok en de toezeggingen die de minister-president omtrent de ingebruikname van dit dok deed in Singapore

– 845 (2001-2002) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

55

Met redenen omklede motie van mevrouw Marleen Van den Eynde en de heer Jean Geraerts tot besluit van de op 11 oktober 2001 door mevrouw Marleen Van den Eynde in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het terugdringen van het zwerfvuil, onder meer via het invoeren van statiegeld op drankblikjes

– 846 (2001-2002) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

57

Met redenen omklede motie van de heren Johan De Roo en Julien Demeulenaere, mevrouw Anne-Marie Baeke en de heren Dirk Holemans en Dirk De Cock tot besluit van de op 9 oktober 2001 door de heer Johan De Roo in commissie gehouden interpellatie tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de aangekondigde hervorming en verhoging van de middelen van het Gemeentefonds

– 847 (2001-2002) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

58

Spreker : de heer Johan De Roo

Met redenen omklede motie van de heren Paul Wille, Jacky Maes, Johan Malcorps en Jos Bex tot besluit van de op 11 oktober 2001 door de heer Johan Malcorps in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het stortbeleid en de gezondheidseffecten van stortplaatsen voor de omwonenden

– 850 (2001-2002) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

60

Regeling van de werkzaamheden

61

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 14.04 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AANWEZIG

Wilfried Aers, Anne-Marie Baeke, Sonja Becq, Jos Bex, André-Emiel Bogaert, Gilbert Bossuyt, Mathieu Boutsen, Louis Bril, Jozef Browaeys, Ludwig Caluwé, Patricia Ceysens, Hilde Claes, Marc Cordeel, Norbert De Batselier, Veerle Declercq, Dirk De Cock, Frans De Cock, Niki De Gryze, Karel De Gucht, Hilde De Lobel, Herman De Loor, Ann De Martelaer, Wivina Demeester-De Meyer, Julien Demeulenaere, Jos De Meyer, André Denys, Herman De Reuse, Peter De Ridder, Johan De Roo, Claudine De Schepper, Jacques Devolder, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Freddy Feytons, Gisèle Gardeyn-Debever, Jean Geraerts, Jos Geysels, Eloi Glorieux, Brigitte Grouwels, Dominique Guns, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Koen Helsen, Margriet Hermans, Dirk Holemans, Patrick Hostekint, Pieter Huybrechts, Marino Keulen, Gerald Kindermans, Patrick Lachaert, Boudewijn Laloo, Jan Laurys, Herman Lauwers, Jacques Laverge, Julien Librecht, Marcel Logist, Jan Loones, Dominiek Lootens-Stael, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Johan Malcorps, Luc Martens, Trees Merckx-Van Goey, André Moreau, Leo Peeters, Jan Penris, Stefaan Platteau, Frans Ramon, Didier Ramoudt, Jan Roegiers, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Cis Schepens, Eddy Schuermans, Jos Stassen, Felix Strackx, Lucien Suykens, Guy Swennen, Jacques Timmermans, Bruno Tobback, Gilbert Van Baelen, Marc van den Abeelen, Riet Van Cleuvenbergen, Dany Vandenbossche, Chris Vandenbroeke, Luc Van den Brande, Marleen Van den Eynde, Ria Van Den Heuvel, Mark Van der Poorten, Kris Van Dijk, Jan Van Duppen, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Mieke Van Hecke, Ingrid van Kessel, Gilbert Vanleenhove, Jef Van Looy, Paul Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuisen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Etienne Van Vaerenbergh, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Miel Verrijken, Isabel Ver-

triest, Robert Voorhamme, Johan Weyts, Frans Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

Sven Gatz : gezondheidsredenen ;

Carl Decaluwe, Erik Matthijs, Freddy Sarens : buitenslands ;

Bart De Smet, Paul Wille : ambtsverplichtingen ;

Anny De Maght-Aelbrecht : familieverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

Johan Demol, Rufin Grijp, Jul Van Aperen, Walter Vandenbossche.

BOODSCHAPPEN

De voorzitter : Dames en heren, bij brief van 16 oktober 2001 deelt de voorzitter van het parlement de la Communauté française mee dat dat parlement zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 17 oktober 2001 deelt de voorzitter van het Parlement wallon mee dat dat parlement zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 19 oktober 2001 deelt de voorzitter van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie mee dat die raad zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 19 oktober 2001 deelt de voorzitter van de Assemblée de la Commission communautaire française mee dat die assemblee zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

BEGROTINGEN**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002
– 14 (2001-2002) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.
- Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002
– 15 (2001-2002) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting en alle terzake bevoegde commissies.

BEGROTINGSSTUK**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende begrotingsstuk werd ingediend :

- Toelichting bij de middelen- en de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002
– 13 (2001-2002) – Nr. 1-A : Algemene toelichting.
Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting en alle terzake bevoegde commissies.

VOORSTELLEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van de heren Eric Van Rompuy, Francis Vermeiren, Bruno Tobback,

Ludo Sannen en Etienne Van Vaerenbergh houdende de organisatie van het parlementair onderzoek

– 862 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.

- Voorstel van decreet van de heer Dirk Holemans houdende invoering van het volksinitiatief op Vlaams niveau
– 863 (2001-2002) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.
- Voorstel van decreet van de heer Dirk Holemans houdende invoering van de volksraadpleging op Vlaams niveau
– 864 (2001-2002) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende advies van de Raad van State werd ingediend :

- Advies van de Raad van State over het voorstel van decreet van de heer Guy Swennen houdende het waarborgen en stimuleren van een vegetarisch voedingsaanbod
– 495 (2001-2002) – Nr. 2.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.

VERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

Voorzitter

- Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken uitgebracht door de heer Dany Vandebossche over het voorstel van resolutie van mevrouw Mieke Van Hecke en de heren André Denys, Gilbert Bossuyt, Leo Peeters, Dirk Holemans en Sven Gatz betreffende het klachtrecht ten aanzien van de lokale besturen
– 724 (2000-2001) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heren Jacky Maes en Erik Matthijs over het voorstel van resolutie van de heren Johan Malcorps, Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Jos Bex en Erik Matthijs betreffende de heronderhandeling van de beheersovereenkomst met Aquafin
– 789 (2000-2001) – Nr. 3.
- Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke over het voorstel van resolutie van de heren Eric Van Rompuy, Francis Vermeiren, Gilbert Bossuyt, Dirk Holemans en Sven Gatz betreffende de algemene aanbevelingen uit het jaarverslag 2000 van de Vlaamse Ombudsdienst
– 825 (2000-2001) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitgebracht door de heer Jo Vermeulen over de hoorzitting over de "rapportering beheersovereenkomst VRT – activiteiten 2000" met de heer Bert De Graeve, gedelegeerd-bestuurder
– 851 (2001-2002) – Nr. 1.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES**Indiening**

De voorzitter : De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

- Met redenen omklede motie van mevrouw Niki De Gryze en Wilfried Aers tot besluit van de op 16 oktober 2001 door mevrouw Niki De Gryze in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en

Ontwikkelingssamenwerking, over de financiële problemen van het Poëziecentrum in Gent
– 852 (2001-2002) – Nr. 1.

- Met redenen omklede motie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen en mevrouw Hilde De Lobel tot besluit van de op 16 oktober 2001 door de heer Luk Van Nieuwenhuysen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de voortdurende initiatieven van de Franse Gemeenschap of het Waals Gewest in Vlaanderen
– 853 (2001-2002) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Dirk Holemans, Dany Vandebossche, Marino Keulen en Jan Roegiers tot besluit van de op 16 oktober 2001 door mevrouw Niki De Gryze in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de financiële problemen van het Poëziecentrum in Gent
– 854 (2001-2002) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Jan Penris, Miel Verrijken en mevrouw Hilde De Lobel tot besluit van de op 16 oktober 2001 door de heren Johan De Roo en Erik Matthijs in commissie gehouden interpellaties tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, respectievelijk over de financiële gevolgen van de politiehervorming voor de gemeenten en over de dreigende problemen voor de gemeentelijke begroting en de inplaatsstelling van de lokale politie
– 855 (2001-2002) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Roland Van Goethem, Mathieu Boutsen, Frans Wymeersch en Felix Strackx tot besluit van de op 18 oktober 2001 door de heer Felix Strackx in commissie gehouden interpellatie tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over mogelijke discriminatie bij het aanbieden van vacatures door de VDAB
– 856 (2001-2002) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heer Kris Van Dijck, mevrouw Hilde Claes en de heren Julien Demeulenaere en Frans Ramon tot besluit van de op 18 oktober 2001 door mevrouw Veerle Heeren in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming,

Voorzitter

over de statutaire toestand van de ziekenhuisscholen in Vlaanderen
– 857 (2001-2002) – Nr. 1.

- Met redenen omklede motie van mevrouw Sonja Becq, mevrouw Brigitte Grouwels en mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot besluit van de op 18 oktober 2001 door mevrouw Sonja Becq en mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, respectievelijk over een statuut voor onthaalouders en over de gevolgen van het arrest van het Arbeidshof van Gent voor de discussie betreffende het toekennen van een statuut aan onthaalouders
– 858 (2001-2002) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van mevrouw Sonja Becq, mevrouw Brigitte Grouwels en mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot besluit van de op 18 oktober 2001 door mevrouw Sonja Becq en mevrouw Brigitte Grouwels in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, respectievelijk over de invoering van de zorgverzekering en over de organisatie van de zorgverzekering in Brussel
– 859 (2001-2002) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van mevrouw Marijke Dillen, mevrouw Niki De Gryze en de heer Felix Strackx tot besluit van de op 18 oktober 2001 door mevrouw Sonja Becq en mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, respectievelijk over een statuut voor onthaalouders en over de gevolgen van het arrest van het Arbeidshof van Gent voor de discussie betreffende het toekennen van een statuut aan onthaalouders
– 860 (2001-2002) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van mevrouw Veerle Heeren en de heren Luc Martens en Gilbert Vanleenhove tot besluit van de op 18 oktober 2001 door mevrouw Veerle Heeren in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de statutaire toestand van de ziekenhuisscholen in Vlaanderen
– 861 (2001-2002) – Nr. 1.

MEDEDELINGEN VAN HET REKENHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededelingen van het Rekenhof werden ingediend :

- Brief N 2.039.980 B1 d.d. 16 oktober 2001 betreffende de vraag om inzagerecht vanwege Vlaams volksvertegenwoordiger André Denys d.d. 5 september 2001 inzake de NV Aquafin (DOC 24/2001-2002) ;
- Brief N 14-2.014.434 B2 d.d. 16 oktober 2001 aan de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, betreffende het voorontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting 2000 (DOC 25/2001-2002) ;
- Brief N 14-2.005.241 B3 d.d. 16 oktober 2001 betreffende het inzage- en informatierecht van parlementsleden naar aanleiding van de vraag van Vlaams volksvertegenwoordiger Carl De Caluwe tot inzage in de contracten die de VRT sluit met de organisatoren van sportevenementen (DOC 26/2001-2002).

Deze mededelingen van het Rekenhof liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van de Vlaamse regering werd ingediend :

- Rapport over de uitvoering van de algemene uitgavenbegroting 2001 per 30 september 2001 (DOC 29/2001-2002).

Deze mededeling van de Vlaamse regering ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN HET MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Indiening

De voorzitter : De volgende mededeling van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werd ingediend :

- Advies d.d. 18 september 2001 van de Vlaamse Gezondheidsraad : "De positie van de Vlaamse Gezondheidsraad"
(DOC 32/2001-2002).

Deze mededeling van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELINGEN VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN (SERV)

Indiening

De voorzitter : De volgende mededelingen van de SERV werden ingediend :

- Advies d.d. 3 oktober 2001 over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002
(DOC 30/2001-2002) ;
- Advies d.d. 10 oktober 2001 over het voorontwerp van decreet tot vaststelling van de regels inzake dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds
(DOC 31/2001-2002).

Deze mededelingen van SERV liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MOTIE VAN EEN GEMEENTE

Indiening

De voorzitter : De volgende motie van een gemeente werd ingediend :

- Motie van de stad Hamont-Achel betreffende de invoering van een lokale variante van de Tobin-taks, goedgekeurd door de gemeenteraad op 24 september 2001
(DOC 27/2001-2002).

Deze motie van een gemeente ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

JAARVERSLAG

Indiening

De voorzitter : Het volgende jaarverslag werd ingediend :

- Jaarverslag 2000 van de informatieambtenaar van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
(DOC 28/2001-2002).

Dit jaarverslag ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Arrest nr. 119/01 van 10 oktober 2001 ;
- Arrest nr. 120/01 van 10 oktober 2001 ;

Voorzitter

- Arrest nr. 121/01 van 10 oktober 2001 ;
- Arrest nr. 124/01 van 16 oktober 2001 ;
- Arrest nr. 125/01 van 16 oktober 2001 ;
- Arrest nr. 126/01 van 16 oktober 2001 ;
- Arrest nr. 127/01 van 16 oktober 2001.

KENNISGEVINGEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Rolnummer 2209 ;
- Rolnummers 2228, 2229, 2230 en 2232 (samen-gevoegde zaken) ;
- Rolnummer 2233 ;
- Rolnummers 2243 en 2244 (samen-gevoegde zaken).

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES**Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden**

De voorzitter : Voor de CD&V-fractie zijn :

- in de Commissie voor Cultuur, Media en Sport mevrouw Riet Van Cleuvenbergen als vast lid vervangen door de heer Bart De Smet en de heer Freddy Sarens als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Riet Van Cleuvenbergen ;
- in de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie de heer Bart De Smet als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Freddy Sarens.

ACTUELE VRAGEN (Regl. art. 82)**Actuele vraag van de heer Jan Van Duppen tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de terugbetaling van de vaccinatie tegen meningitis C door een ziekenfonds**

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Duppen tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de terugbetaling van de vaccinatie tegen meningitis C door een ziekenfonds.

De heer Van Duppen heeft het woord.

De heer Jan Van Duppen (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, als zich in een bepaalde regio een geval van hersenvliesontsteking voordoet, leidt dat tot ongerustheid in de omgeving van het kind. Ik denk daarbij aan de familie, school, buurt, enzovoort. Zo'n bericht wordt dan nog eens opgeklopt in de media, zeker als een en ander verkeerd afloopt. Dat zorgt ervoor dat huisartsen, pediaters en regiohuizen van Kind en Gezin overspoeld worden met angstige vragen.

Mevrouw de minister, in de commissie voor Welzijn hebt u vorige week al uitvoerig geantwoord op een interpellatie van mevrouw Van Cleuvenbergen over dat onderwerp. Als minister wordt u in deze aangelegenheid eigenlijk gegijzeld en ik leef daarin met u mee. Als beleidsverantwoordelijke kunt u ouders immers moeilijk de raad geven nog wat te wachten met de vaccinatie.

Wat zult u echter doen tegen bepaalde ziekenfondsen die zelf hun leden voorstellen om hun kinderen toch te laten vaccineren ? De ouders krijgen daarvoor een tegemoetkoming van 20 euro, wat ongeveer de helft is van de prijs van het vaccin, met name 42 euro. Huisartsen en pediaters moeten dus niet alleen het kind onderzoeken, maar moeten ook vragen bij welk ziekenfonds de patiënt is aangesloten. Alleen op die manier kan worden bepaald hoeveel de patiënt moet betalen. Dat is een moeilijk probleem. Wat is uw visie daarop ?

Ik vrees trouwens dat dit nog maar het topje van de ijsberg is. Er worden folders bedeed – zelfs bij de raadpleging van Kind en Gezin – door de firma die het vaccin aanmaakt. De titel daarvan luidt : 'Hersenvliesontsteking, enkele uren kunnen volstaan'. Als smaakmaker kan dat tellen, vind ik.

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik voel me helemaal niet gegijzeld. Ik heb me inzake de meningitis C-bacterie en het aantal ziektegevallen steeds laten leiden door gegevens van de Wereldgezondheidsorganisatie. Die kondigde op een bepaald moment in de provincie Antwerpen de knipperlichtperiode aan. Er is geen reden tot paniek en er is geen sprake van een epidemie, maar er is wel reden tot ongerustheid. De overheid moet dan ook maatregelen nemen. Als ouders horen dat meningitis C een probleem aan het worden is, is het logisch dat ze zich zorgen maken en zich over deze ziekte informeren.

Ik denk dat ik op de juiste manier en op het juiste ogenblik heb ingegrepen. Op 4 juli 2001 had ik weet van één firma met een vaccin tegen meningitis C. Op 15 juli 2001, het ogenblik waarop de aanbesteding moest worden gedaan, waren er echter 3 firma's met een dergelijk vaccin erkend. Ik heb in de commissie gezegd dat dat de reden is voor de zogezegde vertraging. Ik was er volgens de wet op de overheidsopdrachten immers toe verplicht een Europese aanbesteding uit te schrijven. Daardoor is alles wat later gebeurd. De bedoeling was om begin november 2001 te beginnen met de vaccinatie van de kinderen die in 2000 zijn geboren en ondertussen al 1 jaar zijn. De vaccins zullen voor de overheid goedkoper zijn dan de vaccins die op dit ogenblik particulier worden aangeboden.

Ik zeg even iets over de reactie van een bepaalde mutualiteit. De wet op de mutualiteiten is een federale wet. Op basis van die wet kan ik niets ondernemen tegen een bepaalde mutualiteit, omdat ze niets onwettigs heeft gedaan. Ik kan als minister bevoegd voor het preventieve gezondheidsbeleid in Vlaanderen alleen maar betreuren dat die mutualiteit de paniek die bij de bevolking leeft, gebruikt om zieltjes te winnen. Daar gaat het toch over. Die zieltjes zijn in tijden van zorgverzekering zeer kostbaar, dat weet u.

Ik betreur de reactie ook omdat het bedrag van 20 euro dat wordt terugbetaald, zeer hoog is in vergelijking met wat de overheid moet betalen. Op de markt zal dat trouwens alleen maar voor een verstorend effect zorgen. De prijszetting als gevolg van een collectieve actie van de overheid wordt verstoord door de maatregel van een bepaalde mutualiteit.

Ik denk dat wij onze verantwoordelijkheid hebben genomen. In de loop van november 2001, aan de vooravond van een gevaarlijke periode voor meningitisbesmetting, zullen we een informatiefolder verspreiden in heel Vlaanderen. Daarin zullen we

de eerste symptomen nog eens duidelijk beschrijven. Bovendien zal onze vaccinatiekalender erin staan. We zullen via die folder mensen ertoe aanzetten – indien nodig – een arts te raadplegen. We zullen eveneens duidelijk vermelden dat een inenting tegen meningitis C niet betekent dat alle gevaar is geweken, want meningitis B kan ook voor heel wat onheil zorgen en eventueel ook tot sterfte leiden.

Ik heb me nooit gegijzeld gevoeld. Bovendien heb ik snel gedaan wat ik moest doen. In het Verenigd Koninkrijk duurde de voorbereiding twee jaren. Bij ons heeft die 5 maanden geduurd. Ik denk dat dit behoorlijk snel is. We hebben bovendien de federale overheid overtuigd om iets bij te dragen.

Ik roep iedereen op om kalm te blijven, want paniek is niet nodig. Ik betreur alleen bepaalde acties van bepaalde partners in de preventieve gezondheidszorg waar geen overleg is over gepleegd.

De voorzitter : De heer Van Duppen heeft het woord.

De heer Jan Van Duppen : Ik dank de minister voor haar antwoord. Dat wordt steeds beter. Misschien kan de minister alle partners eens bij haar roepen om dit soort commerciële zieltjeswinnery te vermijden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Marino Keulen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de onderhandelingen inzake een nieuwe CAO voor de sector podiumkunsten

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Keulen tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de onderhandelingen inzake een nieuwe CAO voor de sector podiumkunsten.

De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, afgelopen weekend vond er in Gent een Staten-Generaal plaats van de podiumkunsten.

Keulen

Het initiatief ging uit van de vakbonden en vormde de voorloper van de CAO-onderhandelingen. Wat de sector echt wil, kan men niet altijd onder één noemer vatten. De uitdrukking 'zoveel hoofden, zoveel zinnen' is bij uitstek van toepassing in de artistieke wereld.

Mijnheer de minister, één punt werd op de voorgrond geplaatst. Door het niet-indexeren van de subsidies zouden er problemen zijn. Met het oog op de CAO-onderhandelingen is het toch belangrijk daarover enige verduidelijking te krijgen.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de CAO-besprekingen verlopen inderdaad enigszins moeilijk. Maar moeilijk gaat ook. Het zou te eenvoudig zijn het probleem door te schuiven naar de Vlaamse regering. Ik ben vanzelfsprekend steeds bereid mijn verantwoordelijkheid in die onderhandelingen op te nemen.

We hebben in juni 2000 een verhoging van de werkmiddelen voor de podiumkunsten doorgevoerd. Het ging om een bedrag van meer dan 500 miljoen frank. De Vlaamse regering heeft dus zeker ruimte gecreëerd om op een vlotte en goede manier de CAO-onderhandelingen te voeren. Het indexeren van deze bedragen is decretaal niet verplicht. Indien men het bedrag had geïndexeerd, dan zou het om 20 miljoen frank gaan. Als men de meer dan 500 miljoen frank plaatst tegenover de niet-indexering, dan is het duidelijk dat die 20 miljoen frank eigenlijk geen rol speelt in de CAO-onderhandelingen. Men kan dit niet aangrijpen om te stellen dat de Vlaamse regering haar verplichtingen niet nakomt. Ik krijg trouwens veeleer het verwijt dat ik te veel middelen heb vrijgemaakt.

Uit berekeningen bleek dat de kosten van de CAO ongeveer 150 miljoen frank zouden bedragen. Met die 500 miljoen frank is er dus heel wat ruimte om op een gedegen wijze een artistieke invulling te geven en een degelijke CAO af te sluiten. Ik reken erop dat de sociale partners hiervoor zullen zorgen. Uiteraard ben ik bereid om – indien nodig – te bemiddelen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Jan Laurys tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de stand van zaken met betrekking tot de verlaging van de registratierechten voor gezinswoningen

Actuele vraag van mevrouw Marijke Dillen tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de stand van zaken met betrekking tot de verlaging van de registratierechten voor gezinswoningen

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heer Laurys tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de stand van zaken met betrekking tot de verlaging van de registratierechten voor gezinswoningen en van mevrouw Dillen tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de stand van zaken met betrekking tot de Verlaging van de registratierechten voor gezinswoningen.

Minister Van Mechelen zal mede in naam van minister-president Dewael antwoorden.

De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, vorige vrijdag heeft de Vlaamse regering het voorontwerp van decreet van minister Van Mechelen in verband met de verlaging van de registratierechten uitgesteld. Er wordt gezegd dat de minister zijn huiswerk moet overdoen. Dit maakt dat er nogal wat onduidelijkheid en onzekerheid in de sector is. Mensen stellen al vanaf juni de aankoop van een huis uit. Degenen die een verkoopovereenkomst hebben ondertekend, weten niet goed wat ze moeten doen.

Mijnheer de minister, u hebt gezegd dat de verlaging zal doorgaan vanaf 1 januari 2002. De onduidelijkheid en onzekerheid wordt daar echter niet mee weggenomen. In het ontwerp wilt u de registratierechten van 12,5 percent terugbrengen tot 10 percent en voor de bescheiden woningen van 6 naar 5 percent. In de begroting hebt u daar echter maar 2 miljard frank voor opzij gezet. De totale inkomsten van de registratierechten is ongeveer 18 miljard frank.

Het probleem is de meeneembaarheid van de registratierechten. Indien iemand een tweede of derde huis koopt, dan moet hij nog het verschil betalen

Laurys

tussen de rechten van het tweede huis en het eerste. Daarbij is het onduidelijk of deze maatregel retroactief zal zijn. Als hij wordt ingevoerd op 1 januari 2002, dan worden de kosten op 8 miljard frank geraamd. Indien de maatregel terugwerkende kracht heeft, zou het gaan om 20 miljard frank.

Mijnheer de minister, u hebt verklaard dat dergelijke bedragen overdreven zijn en dat aan deze maatregel een prijskaartje van 5 miljard frank hangt. Ik vermoed dat dit dan toch een absoluut minimum is. In ieder geval is dat bedrag nog altijd groter dan waar is in voorzien in de begroting.

Bovendien rekent u op terugverdieneffecten. Volgens u zullen er meer huizen worden verkocht, wat telkens een eerste registratie met zich mee zal brengen. Ten tweede zal deze maatregel naar uw zeggen de Vlamingen stimuleren om meer te verhuizen en dichter bij de werkplek of de stad te gaan wonen.

Onze partij steunt deze maatregel. Dat is algemeen bekend, en het staat ook in onze congresstukken. We vragen ons echter af hoe dit plan zal worden gerealiseerd en gefinancierd. Ons inziens wordt de geloofwaardigheid van de maatregelen aangetast omdat er niet voldoende middelen voor worden uitgetrokken.

Mijnheer de minister, welke beslissingen werden er precies genomen? Hoe zult u deze maatregel financieren en om hoeveel geld gaat het?

De voorzitter : Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in het kader van een grotere fiscale autonomie beloofde de Vlaamse regering vorig jaar de registratierechten voor de aankoop van een onroerend goed te verlagen.

Mijnheer de minister, dit is natuurlijk een zeer positieve maatregel. Hij zette evenwel heel wat mensen ertoe aan de aankoop van een onroerend goed nog even uit te stellen. Vandaag is het nog altijd wachten op meer duidelijkheid over de precieze datum waarop deze maatregel zal worden ingevoerd. Als dat inderdaad 1 januari 2002 is, dan rijst de vraag of de invoering wettelijk wel kan. Vlaanderen is immers nog steeds niet bevoegd voor deze materie.

U hebt gezegd dat een decretale regeling voor deze materie eventueel in de loop van januari kan gebeuren, waarbij de maatregel terugwerkende kracht zou hebben. Kan Vlaanderen inzake fiscale aangelegenheden wel maatregelen uitvaardigen die retroactief geldig zijn? Ook daarover bestaat momenteel de grootste onduidelijkheid.

Verder zijn er nog veel vraagtekens over de wijze waarop de maatregel zal worden toegepast. Daarnet werd het voorbeeld van de overdraagbaarheid aangehaald. Gelijkaardige vragen kunnen worden gesteld voor de uit-onverdeeldheidtrekking, het mede-eigenaarschap bij echtscheiding en zo meer. De onzekerheid omtrent deze maatregel is een van de oorzaken van de grote problemen op de immobiliënmarkt. Ook de notarissen weten het niet meer. Mijns inziens is het uiterst belangrijk klaarheid te scheppen in dit dossier.

Mijnheer de minister, wanneer zullen de registratierechten worden verlaagd?

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, het verrast me dat ik tot de orde wordt geroepen omdat ik te veel haast maak met dit dossier.

Door de Lambermontakkoorden wordt Vlaanderen vanaf 1 januari 2002 bevoegd voor deze gewestbelasting. In het aanvullend regeerakkoord deelde de Vlaamse regering mee dat ze een tweesporenbeleid wil voeren inzake de registratierechten. De eerste prioriteit is de verlaging van de registratierechten voor alle transacties van 12,5 procent naar 10 procent voor het groot beschrijf, en van 6 procent naar 5 procent voor het klein beschrijf.

Ten tweede wenst de Vlaamse regering het huidige systeem van teruggaverecht uit te breiden tot een soort meeneembaarheid van registratierechten bij de verwerving van een nieuwe hoofdverblijfplaats.

Uw dienaar heeft een voorontwerp van decreet gemaakt waarin de principes van het aanvullend Vlaams regeerakkoord vorm krijgen. Het gaat om een financieel-technische zaak en dat is dus gebeurd in samenwerking met de Vlaamse administratie en het federale ministerie van Financiën.

Over het algemeen principe van de verlaging van 12,5 naar 10 procent en van 6 naar 5 procent is er geen discussie. We verwachten dat dit leidt tot een toename van het volume. Dit alles betekent in de praktijk ook een lastenverlaging voor de bedrijven,

Van Mechelen

want de verlaging van 12,5 naar 10 percent is van toepassing op bedrijfsgebouwen en dergelijke. Over de meeneembaarheid voeren we al twee weken een gesprek met de Federatie van Notarissen om dat technisch goed te kunnen uitwerken en met alle mogelijke gevallen rekening te kunnen houden.

In dat verband heeft mevrouw Dillen een mooi voorbeeld gegeven. Ze vraagt zich af wat er gebeurt als de kopers uit de echt scheiden. In dat geval bedragen de registratierechten 1 percent. Maar hoe zit het met de meeneembaarheid? Dat wordt nu allemaal verfijnd. Uit de eerste simulaties blijkt dat maximaal 38 percent van de transacties voor de meeneembaarheid in aanmerking komt. We hebben de notarissen gevraagd een steekproef te houden. De akten van de maand juni van enkele grote notariaten zijn gecontroleerd. Dat leverde een maximum van 30 percent op, met een foutmarge van maximaal 5 percent. De meeneembaarheid zou dus in 25 tot 35 percent van de gevallen gelden. Op basis van deze gegevens zijn de simulaties verfijnd. Vrijdag zal ik dit voorontwerp van decreet aan de Vlaamse regering voorleggen. De Vlaamse regering is immers van mening dat zo snel mogelijk duidelijkheid moet worden verschaft over de verlaging van de registratierechten.

Ik heb vorige week aan de voorzitter van het Vlaams Parlement een nota over de goedkeuring van dit voorontwerp van decreet bezorgd. Daarin is de visie van de administratie Abafim opgenomen. We gaan ervan uit dat de meest veilige actie om geen juridische fouten te maken erin bestaat het voorontwerp van decreet voor advies voor te leggen aan de Raad van State. Ik hoop dat dit een verhelderend advies wordt. Daarna kan de tekst worden besproken in de commissie voor Financiën. De eindstemming over het decreet kan dan gebeuren tijdens de eerste zitting van 2002, op 9 januari. Dan kunnen we eventueel een beperkte retroactieve werking, met negen dagen, invoeren.

Op deze manier anticipeert de regering maximaal op de overdracht van een bevoegdheid die we dankzij de Lambermontakkoorden krijgen. Tezelfdertijd is dat een duidelijk signaal voor de markt, die in 2002 meer dan ooit zal kunnen floreren. Ik ben bereid om in de commissie onze redenering over de terugverdieneffecten uiteen te zetten. Volgens ons past alles perfect in wat is ingeschreven in de begroting voor 2002.

De voorzitter : Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen : Mijnheer de minister, we hebben u echt niet te snel tot de orde geroepen. Voor de zomer heeft de Vlaamse regering aangekondigd dat de registratierechten vanaf 2002 zouden worden verlaagd. Vandaag, twee maanden voor het begin van het nieuwe jaar, stellen we vast dat daar nog steeds geen zekerheid over bestaat. Ik stel ook vast dat u rond de pot blijft draaien over de inwerkingtreding van de verlaging.

Minister Dirk Van Mechelen : Als het parlement dat wil, gebeurt dat op 1 januari.

Mevrouw Marijke Dillen : U kunt daar geen zekerheid over verschaffen, want u weet nog niet of de commissie dit dossier kan behandelen op het ogenblik dat Vlaanderen daar niet bevoegd voor is. Verder weet u niet of een en ander wel retroactief toepasbaar is. Er is dus nog steeds geen zekerheid dat eventuele kopers vanaf 1 januari kunnen genieten van verlaagde registratierechten.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Ik dank de minister voor zijn antwoord, maar heb nog twee vragen. Het retroactief toepassen van de wet is een zaak, maar het retroactief toepassen van de uitvoering is een andere zaak. Mensen die vóór 1 januari 2002 een huis hebben gekocht, zullen de registratie niet mogen aanpassen. Dit is een serieuze discriminatie tussen mensen die kopen na en mensen die kopen voor 1 januari. De kostprijs blijft een probleem. U zegt dat deze minimum vijf miljard frank bedraagt. Dat is drie miljard frank meer dan in de begroting is ingeschreven. Andere bronnen spreken van een kostprijs van 8 miljard frank, indien de wet niet retroactief zou worden toegepast.

Persoonlijk zou ik eerst nakijken of de nodige financiën wel aanwezig zijn, vervolgens een akkoord met de coalitiepartners zoeken en pas dan het voorstel bekendmaken. Ik heb de indruk dat de paarsgroenen altijd omgekeerd te werk gaan. Zij zullen eerst bekendmaken, vervolgens een akkoord zoeken om dan uiteindelijk na te gaan of er wel voldoende financiële middelen zijn om het uit te voeren.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Het is evident dat men een voorontwerp van decreet agendeert en in de regering bespreekt. Wanneer over een belangrijk decreet zoals dit na twee weken om advies aan de Raad van State wordt gevraagd, betekent dit dat er zeer snel wordt gewerkt. Volgens onze budget-

Van Mechelen

taire berekeningen blijkt dat het bedrag dat in de begroting 2002 is opgenomen, volstaat. De technische aspecten hiervan worden in de commissies belicht. We hebben de medewerking van het parlement nodig om op 1 januari te starten en de retroactiviteit zal volledig zijn.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Johan De Roo tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de fiscale aftrekbaarheid van milieuheffingen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer De Roo tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de fiscale aftrekbaarheid van milieuheffingen.

Minister Van Mechelen zal in naam van minister-president Dewael antwoorden.

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het is niet de eerste keer dat ook op Vlaams vlak leden van de regering voorstellen rond de verlaging van de vennootschapsbelasting lanceren. De federale regering heeft blijkbaar beslist om zowel de vennootschapsbelasting voor de grote ondernemingen als het lagere tarief voor de kleine en middelgrote ondernemingen ten belope van ruim 47 miljard frank te verminderen, met dien verstande dat ter compensatie een heel deel aftrekposten worden geschrapt en niet meer voor aftrekbaarheid in aanmerking komen. Dit is zo voor een deel van de autokosten, maar ook integraal voor de milieuheffingen. Nu zijn in het Vlaams Parlement via decreten een aantal milieuheffingen ingevoerd die milieuregulerend gedrag beogen.

Men kan moeilijk de milieuheffingen laten bestaan en ze vervangen door een milieubijdrage. Dan betaalt men tweemaal. Ik heb begrepen dat de milieuheffingen, die een belangrijke decretale basis hadden gevonden om zowel voor bedrijven als voor personen gedragsregulerend op te treden, zouden behouden blijven. Hier gaat het vooral om milieuheffingen voor bedrijven. Tegelijk wordt gezegd dat ze door milieubijdragen worden vervan-

gen. Gaat het om milieuheffingen of om milieubijdragen ? Als niets zou veranderen, zouden milieuheffingen dan niet meer aftrekbaar zijn ? Komt dit niet neer op een belangrijke discriminatie van de Vlaamse ondernemingen ? Ongeveer 90 percent aan de milieuheffingen worden in Vlaanderen betaald ; 220 van de 250 miljoen euro worden aan Vlaamse ondernemingen aangerekend. Als de milieuheffingen integraal worden geschrapt, dan zal dit neerkomen op een zeer grote discriminatie voor de Vlaamse ondernemingen. Vandaar mijn vraag aan de minister.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik wil eerst het correcte tijdsperspectief schetsen. Het is inderdaad zo dat de federale regering te kennen heeft gegeven dat ze de vennootschapsbelasting enerzijds wil verlagen en deze belasting anderzijds transparanter wil maken. Ze wil dit doen door een aantal aftrekposten te schrappen. Op de vraag over welke posten het precies zou gaan, werden een aantal proefballonnetjes opgelaten. Toen werd gezegd dat eraan werd gedacht de gewestelijke milieuheffingen niet meer te beschouwen als aftrekpost, kreeg de minister-president natuurlijk de vraag hoe hij daarop zou reageren. De Vlaamse regering wil bijzonder waakzaam zijn in dit dossier. Het is immers inderdaad zo dat het overgrote deel van deze milieuheffingen wordt betaald door Vlaamse bedrijven. De weerslag ervan op de totale vennootschapsbelasting weegt vanzelfsprekend zwaarder voor de Vlaamse vennootschappen. We moeten ervoor zorgen dat dit maximaal budgettaire neutraal blijft.

Vandaar dat de minister-president een volgens mij zeer interessant idee heeft gelanceerd. Hij opperde dat Vlaanderen op dat ogenblik zou kunnen overwegen om de milieuheffingen om te zetten in milieubijdragen, in een soort retributie waarbij de heffingen niet zouden worden betaald aan de VMM, maar rechtstreeks zouden worden betaald – volgens het principe dat de vervuiler betaalt – aan de instelling die instaat voor bijvoorbeeld de zuivering. Wat het water betreft zou dat Aquafin kunnen zijn. Dit is trouwens geen nieuw idee. Aquafin zelf suggereerde dit vroeger al. Het spreekt voor zich dat dit gebeurde in een andere fiscale context, namelijk een BTW-context. Met deze reactie heeft de minister-president duidelijk te kennen gegeven dat er over die hervorming van de vennootschapsbelasting een diepgaand gesprek tussen de federale overheid en de gewesten moet plaatsvinden, om de

Van Mechelen

transparantie te bevorderen, maar ook om er een budgettaire nuloperatie van te maken voor onze Vlaamse bedrijven.

Deze uitspraak moet ook worden bekeken in het licht van een nieuw economisch plan dat we momenteel voorbereiden en dat tot doel heeft de Vlaamse bedrijven meer zuurstof te geven.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreide en correcte antwoord. Maar als er op dit vlak geen oplossing komt en de milieuheffingen niet meer aftrekbaar zijn, dan dreigt dit ernstig in het nadeel van de Vlaamse ondernemingen te spelen. U hebt het over proefballonnetjes. Ik had begrepen dat dit geen proefballon was, maar dat er daadwerkelijk was beslist dat de milieuheffingen niet meer aftrekbaar zullen zijn. Het zou me dus niet verbazen mocht de PS, die de federale regering steeds meer domineert, hier eens te meer volledig haar zin krijgen.

Minister Dirk Van Mechelen : Het is aan ons om over deze zaak te waken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de draagwijdte van het ontwerpdecreet tot bestrijding van stadskankers

Actuele vraag van de heer Dirk Holemans tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de uitbreiding van het aantal steden in het Stadsvernieuwingsfonds

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van mevrouw Heeren tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de draagwijdte van het ontwerpdecreet tot bestrijding van stadskankers en van de heer Holemans tot minister Van Grembergen, over de uitbreiding van het aantal steden in het Stadsvernieuwingsfonds.

Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, vorige week heeft de Vlaamse regering uw ontwerpdecreet inzake stadsvernieuwingsprojecten goedgekeurd en besloten dat daar 1 miljard frank voor wordt vrijgemaakt. Op zich kunnen we dat alleen maar toejuichen. De persmededeling terzake bevat echter niet zoveel informatie.

Een van de modaliteiten die naar voren komt, is dat projecten zullen worden beoordeeld op hun multifunctionaliteit. Wonen, werken, winkelen en aandacht voor groene en publieke ruimten zullen zeker vooropstaan bij het goedkeuren van deze projecten. Het is ons opgevallen dat het de gemeenten zijn die aanspraak zullen kunnen maken op het geld. De overheid wil met die 1 miljard frank dus de stadskankers aanpakken, en de gemeenten en steden moeten projecten indienen. Dat wordt vandaag trouwens in een aantal kranten vanuit de juiste invalshoek bekeken.

In totaal gaat het om 34 gemeenten. Dit is wel enigszins merkwaardig. Het ontwerp van decreet werd namelijk al eens, in april van dit jaar, door de regering besproken. Toen was voormalig minister Sauwens nog bevoegd voor die materie. Toen ging het over twee doelgroepen : de grote steden en de centrumsteden. Vandaag zijn daar de provinciale steden aan toegevoegd.

Dat heeft natuurlijk tot gevolg dat die pot van 1 miljard frank verder wordt versplinterd. De vraag is dan welke criteria men vooropstelt voor die projecten. Alle gemeenten zullen allicht een project proberen in te dienen. Als ik dan de opdeling maak, komt dat neer op ongeveer 29 miljoen frank per gemeente.

Mijnheer de minister, welke criteria hebt u dus vooropgesteld om de keuze te maken ten overstaan van de gemeenten, en vooral inzake de uitbreiding naar de provinciale gemeenten ? Hoe zit het voorts met de criteria betreffende de inhoudelijke invulling ? U geeft immers aan dat er een mogelijkheid is tot samenwerking met de privé-sector, maar u geeft niet aan wat de inbreng moet zijn van die privé-sector.

De voorzitter : De heer Holemans heeft het woord.

De heer Dirk Holemans (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, eind mei was ik een tevreden man omdat de Vlaamse regering toen een beslissing nam over een nieuw

Holemans

instrument om het stedenbeleid gestalte te geven. Het Stadsvernieuwingsfonds beschikte over een bedrag van 1 miljard frank, dat via PPS-middelen kon worden besteed aan de dertien centrumsteden. Toen reeds was er wat discussie over hoe men via PPS ook kankergezwellen in steden zou kunnen wegwerken. Toch was het geheel zeker een verdeelbaar voorstel.

Daarom was ik ten zeerste verwonderd toen ik vorige vrijdag de beslissing van de regering vernam. Het is inderdaad zo dat men de dertien centrumsteden heeft uitgebreid met de provinciale steden, zodat men voor een bedrag van 1 miljard frank uitkomt op meer dan dertig steden in Vlaanderen. Ik zie niet in hoe dit goed kan werken. Ofwel krijgt men een versnippering van de middelen, ofwel krijgt men heel wat teleurgestelde steden.

Voorts ben ik ook nieuwsgierig naar de criteria. In de communicatie is duidelijk sprake van het wegwerken van stadskankers. Als ik merk dat in de lijst van de steden ook bijvoorbeeld Knokke-Heist voorkomt, dan stel ik me toch heel wat vragen. Moet deze regering eventueel geld steken in het wegwerken van vermeende stadskankers in Knokke-Heist, terwijl we tegelijkertijd via het nieuwe voorstel van het Gemeentefonds een stad als Knokke-Heist gaan bestraffen omdat we vinden dat ze te weinig belastingen vraagt aan haar eigen inwoners ?

Mijnheer de minister, ik ben echt wel benieuwd naar uw antwoord. Ik hoop dat deze beslissing in verband met het eerste nieuwe instrument inzake het stedenbeleid van deze regering geen gemiste kans wordt. Daarom hoop ik ook dat voor de bespreking in de parlementaire commissie er nog ruimte is voor een debat en voor mogelijke wijzigingen.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, de Vlaamse regering stapt niet af van haar keuze om een efficiënt stedenbeleid te voeren. In de steden waar kankers aanwezig zijn, zullen we de gepaste maatregelen nemen. Daarover kan geen twijfel bestaan.

Wel is het zo dat men nu een lijst heeft van 34 steden die in aanmerking komen. Hoe zijn we tot dit cijfer gekomen ? In de Vlaamse regering werd de opmerking gemaakt dat niet alleen het volume van

de stad in aanmerking moet worden genomen. Ook het kankergegeven zelf moet mee in aanmerking worden genomen. Dus ook in een provinciaal stadje, met een tot op zekere hoogte industrieel verleden, kunnen er aanzienlijke stadskankers zijn. De appreciatie van dat probleem mag niet louter van de omvang van de stad en van het aantal inwoners afhangen.

Het is evenwel absoluut niet de bedoeling het beschikbare bedrag van 1 miljard frank zozeer te verspreiden dat de hele maatregel verwatert. Met 34 steden zou er dan nog slechts 29 tot 30 miljoen frank per stad beschikbaar zijn. We willen per project oordelen of het tegemoet komt aan de essentiële doelstelling de stadskanker fundamenteel aan te pakken, en het betrokken stadsdeel volledig te saneren. We willen de miljoenen niet maximaal verspreiden om zoveel mogelijk burgemeesters of titelvoerende burgemeesters tevreden te stellen. De beoordeling per project zal gebeuren door een onafhankelijke jury.

Over de modaliteiten zal ik graag een parlementaire discussie voeren, zoals de heer Holemans vroeg.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de minister, u zegt dat er geen spreiding van miljoenen komt. Voor ons is juist dat een reden om ze te gebruiken voor de steden die ze het meest nodig hebben. De stadsvernieuwingsprojecten zijn mijn inziens een van de instrumenten van het grootstedelijk beleid.

Bovendien blijft nog de vraag hoeveel subsidies maximaal naar een project kunnen gaan. Wordt er een maximumbedrag bepaald of zal dat volledig afhangen van de degelijkheid van het project ? Zonder maximumbedrag zal het miljard wel vlug opgebruikt zijn.

De voorzitter : De heer Holemans heeft het woord.

De heer Dirk Holemans : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord en voor uw bereidheid tot een bespreking in de parlementaire commissie. Inderdaad kunnen er ook in kleinere steden stadskankers voorkomen. Ronse is daar een bekend voorbeeld van.

U had echter kunnen kiezen voor een concreet criterium. Zo zou u bijvoorbeeld kunnen kiezen voor SIF+-gemeenten. Dat is een duidelijke sociale indicator voor de aanwezigheid van stadskankers. Nu is zo'n indicator niet te vinden.

Holemans

Overigens kan ik me nog steeds moeilijk vinden in het voorbeeld van Knokke-Heist als het gaat om het wegwerken van stadskankers.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Chris Vandebroeke tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de ondersteuning van de toekomstkansen van spraaktechnologie in Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Vandebroeke tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de ondersteuning van de toekomstkansen van spraaktechnologie in Vlaanderen.

De heer Vandebroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandebroeke (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dat ik deze vraag over de toekomstkansen van Lernout & Hauspie hier mag stellen, verheugt me en verdriet me tegelijk. Het verheugt me omdat er, nu we in de laatste rechte lijn zijn gekomen, eindelijk een duidelijk antwoord moet komen. Inderdaad zijn over dit dossier al vele vragen gesteld. Door uw voorgangers en door de federale ministers is er altijd met de nodige goodwill geantwoord, maar het antwoord was nooit concreet. Ik hoop dus dat u wel een glashelder antwoord zult geven.

Dit dossier verdriet me ook, omdat het een wansmakelijke evolutie heeft gekend. Ik zal de geschiedenis even op een correcte wijze proberen in te schatten. Tien jaar geleden wisten we hier nauwelijks wat spraaktechnologie is. Bij het opstarten leek de werking van L&H een succesformule. L&H heeft trouwens ook heel wat succes gekend. Door bepaalde omstandigheden is dit dossier ontspoord. De malversaties hebben voor heel wat ongenoegen bij de schuldeisers en bij de aandeelhouders gezorgd. Dit ongenoegen heeft een hypotheek op de verdere werking gelegd. Hoewel ik niet in detail wens te treden, ben ik hier persoonlijk ook niet gelukkig mee. Niet alles is immers even eerlijk verlopen.

Op dit ogenblik moeten we ons evenwel op de essentie concentreren. De essentie van dit dossier is dat L&H over ongelooflijk veel menselijk en technologisch talent beschikt. Het is jammer dat er malversaties zijn geweest, maar nu moeten we naar de toekomst kijken. De vraag is wat we nog kunnen verzilveren.

Hoewel ik beseft dat dit moeilijk gaat, wil ik toch even een vergelijking met een ander dossier maken. Tien tot vijftien jaar geleden verkeerde de firma Barco in problemen. De voorzitter van het Vlaams Parlement, die destijds bevoegd minister was, was een believer, want hij was ervan overtuigd dat Barco over voldoende talent beschikte om nieuwe investeringen te rechtvaardigen. Ik ben heel verheugd dat de voorzitter toen een believer was, want Barco is ondertussen uitgegroeid tot een van de paradepaardjes van de Vlaamse economie.

Ik wil de malversaties die hebben plaatsgevonden niet goedpraten, maar ik ben er evenwel van overtuigd dat L&H nog over zeer veel menselijk en technologisch talent beschikt. We moeten dit dossier ter harte blijven nemen.

Geld is een van de belangrijkste elementen van het dossier. Bij mijn weten gaat het hier evenwel niet om het vinden van risicokapitaal in het binnenland, in Europa of in de Verenigde Staten. Ik zou de minister willen vragen of hij bereid is om, als een echte believer, proactief al het mogelijke te doen om de groeikansen van L&H ter harte te nemen. Dit bedrijf kan immers een belangrijke rol spelen in onze Vlaamse economische biotoop.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, tot op heden heeft de Vlaamse regering nooit overwogen om L&H herstructureringssteun te verlenen. Voor het verlenen van die steun zou de Vlaamse regering trouwens een expliciete Europese toestemming moeten krijgen.

Mijns inziens moeten we eerst de beslissing afwachten van de Rechtbank van Koophandel van Leper, die zich sedert 14.00 uur over de tweede concordataaanvraag bezint. Heel wat divisies van het bedrijf zijn trouwens al aan buitenlandse ondernemingen verkocht. De overgebleven divisies, die voornamelijk op het vlak van de spraaktechnologie actief zijn, hebben natuurlijk ook hun belang. We moeten echter afwachten of de rechtbank bereid is om een nieuw gerechtelijk akkoord te verlenen.

Gabriels

Ik vind bovendien dat de markt in dit verband zijn rol moet kunnen spelen. Aangezien we niet weten hoe de situatie zal evolueren, kan de overheid beter geen interesse in L&H betonen. De juridische procedure bevindt zich immers al in een gevorderd stadium.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de minister, u hebt weer eens herhaald wat ik hier al maanden hoor zeggen. Blijkbaar vindt de Vlaamse regering dat we de zaken op hun beloop moeten laten. Ik heb u als 'believer' enkel en alleen willen vragen of u bereid bent om actief, proactief of financieel dit ongelooflijke potentieel alle kansen te blijven geven.

Uw antwoord, waarin ik geen enkel optimisme ontwaar, betekent voor mij dan ook een ontgoocheling.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Ludwig Caluwé tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over het samenwerkingsakkoord tussen de gewesten en de federale overheid betreffende de NMBS

Actuele vraag van de heer Jan Penris tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over het samenwerkingsakkoord tussen de gewesten en de federale overheid betreffende de NMBS

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heer Caluwé tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over het samenwerkingsakkoord tussen de gewesten en de federale overheid betreffende de NMBS, en van de heer Penris tot de heer Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over het samenwerkingsakkoord tussen de gewesten en de federale overheid betreffende de NMBS.

Minister Stevaert zal mede in naam van minister-president Dewael antwoorden.

De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren ministers, collega's, over het spoorweginvesteringsplan voor de volgende 10 jaar – later opgevoerd tot 15 jaar, maar nog later weer teruggebracht tot 12 jaar – hebben we in het Vlaams Parlement al druk gedebatteerd. In maart van dit jaar werd een motie goedgekeurd waarin uitdrukkelijk werd gevraagd om af stappen van de 60/40-verdeling en om objectieve criteria uit te werken voor het investeringsplan, met onder meer de bedoeling de investeringen voor de zeehavens uit de totale verdeling te weren. In juni van dit jaar werd dan door de meerderheid een resolutie goedgekeurd waarin gesteld werd dat de Vlaamse regering dit spoorakkoord voor ten hoogste twee jaar mag goedkeuren, dus niet voor een langere periode.

Desalniettemin heeft de Vlaamse regering in het overleg van 14 juli uiteindelijk toch haar akkoord gegeven aan een zeer slecht plan. Dit plan is immers niet alleen slecht voor de spoorwegen zelf omdat het onvoldoende middelen inhoudt, en ze daardoor tegen 2006 of 2007 zullen aankijken tegen een desastreus, in de miljarden lopend, exploitatietekort. Het is ook slecht voor Vlaanderen omdat de 60/40-verdeling behouden blijft. Bovendien wordt de couponnestrein van Brussel naar Luxemburg beschouwd als zijnde van algemeen nationaal belang, terwijl de investeringen voor de zeehavens niet als van algemeen nationaal belang worden beschouwd.

Als uitvloeisel van dit akkoord stellen we nu twee zaken vast. Enerzijds is er de wet tot herstructurering van de structuren, anderzijds is er het samenwerkingsakkoord. Die wet wordt momenteel in de Kamer besproken, maar de PS is niet bereid om deze goed te keuren zolang niet duidelijk blijkt dat ook de gewesten bereid zijn het samenwerkingsakkoord goed te keuren. Zoals we in dit land ondertussen gewoon zijn, betekent een njet van de PS dat iedereen zich maar moet schikken. Dat zien we nu ook in dit dossier, want de Vlaamse regering heeft het samenwerkingsakkoord vorige week vrijdag prompt goedgekeurd zodat het in het Vlaams Parlement kan worden ingediend.

Gelet op de bijzondere en uitgebreide aandacht die het Vlaams Parlement reeds aan deze zaak heeft besteed en op de uitdrukkelijke stellingnames in de motie en in de resolutie, maar ook rekening hou-

Caluwé

dend met het feit dat hieromtrent advies werd gevraagd aan de SERV die reeds in het verleden een aantal bedenkingen heeft geformuleerd bij dit investeringsplan, had ik de regering enkele vragen willen stellen in het licht van een eventuele heronderhandeling van dit akkoord.

Mijn actuele vraag moet sinds deze morgen echter nog worden verscherpt. Deze morgen is immers het advies van de Raad van State over het samenwerkingsakkoord besproken in de federale commissie. In dit advies wordt het akkoord eigenlijk ten dode opgeschreven omdat het fameuze paradepaardje – namelijk de volgens de regering feitelijke regionalisering waardoor Vlaanderen spoorweginvesteringen zou kunnen pre- en cofinancieren – volgens de Raad van State geen bevoegdheid is van de gewesten.

Vlaanderen mag parkeerplaatsen aanleggen bij stations, maar kan op geen enkele wijze de Liefkenshoekspoor tunnel prefinancieren of cofinancieren. Daarvoor is Vlaanderen niet bevoegd. Gelet op het advies van de Raad van State, zijn er meer dan voldoende redenen om opnieuw over dit akkoord te onderhandelen en het niet langer goed te keuren.

De voorzitter : De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in het federale parlement is vorige week enige commotie ontstaan naar aanleiding van de bespreking van de wet over de NMBS-hervorming. Een partij die in meerdere federale dossiers verzuurd reageert, heeft dit ook in dit dossier gedaan. Ze heeft om politieke redenen die we allemaal kennen, gevraagd om de bespreking van de hangende wet uit te stellen, refererend aan het technisch argument dat de Vlaamse regering het samenwerkingsakkoord voor de meerjareninvestering van 2001-2012 met de NMBS nog niet heeft bekrachtigd. We hebben in dit parlement over die meerjareninvestering al herhaaldelijk gedebatteerd, zowel in de bevoegde commissie als in de plenaire vergadering, laatst nog naar aanleiding van het voorstel van resolutie van 20 juni 2001.

De Vlaamse regering deelt mee dat ze hierover een ontwerp van decreet klaar heeft. We zouden graag de inhoud daarvan kennen. Mijnheer de minister, zult u de bepalingen van de resolutie van 20 juni 2001 ter sprake brengen in het ontwerp van decreet ?

De voorzitter : Minister Stevaert heeft het woord.

Minister Steve Stevaert (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, de CD&V-fractie maakt een merkwaardige analyse. Mijnheer Van Rompuy, ik herinner me dat u naar aanleiding van dit dossier de pre- en cofinanciering belachelijk vond. Nu vindt uw fractiegenoot het erg belangrijk dat zelfs de Raad van State opmerkt dat het een ontzettend grote stap voorwaarts is voor Vlaanderen. Dit is goed nieuws.

De Vlaamse regering heeft op 14 juli onderhandeld over dit ontwerp van decreet en op 17 juli werd het goedgekeurd. Nu zal het parlement het laatste woord krijgen. In het ontwerp van decreet staat dat de pre- en de cofinanciering behouden zullen blijven, dat dit een belangrijke stap is in de ontwikkeling van het spoorwegdossier en dat het Vlaanderen grote mogelijkheden geeft. Voor het probleem van de federale overheid ben ik niet bevoegd.

De voorzitter : De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris : Mijnheer de voorzitter, in hoeverre zal de regering de verzuchtingen van dit Vlaams parlement onthouden als ze haar definitief akkoord geeft ? Ik heb vertrouwen in deze regering en ga ervan uit dat ze uitvoering zal geven aan deze resolutie, en dat ze aan de federale regering vraagt om de ontsluiting van Zaventem en de Vlaamse havens effectief uit de regionale verdeelsleutel te halen en om de ontsluiting van de Vlaamse havens te realiseren voor eind 2010.

De voorzitter : De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé : Mijnheer de voorzitter, ik moet de heer Penris teleurstellen. De punten waarover hij vragen stelt, werden vorige vrijdag niet goedgekeurd door de Vlaamse regering omdat de tekst van 14 juli werd behouden. De regering beschikte enkel nog over een schaamlapje via de pre- en cofinanciering. Wat de regering op 14 juli had moeten doen, was ervoor zorgen dat de investeringen die echt belangrijk zijn voor Vlaanderen en België – die voor de zeehavens – uit de 60/40-verdeelsleutel werden gelicht. Ze is daarin niet geslaagd en stelde dan als schaamlapje voor om zelf te betalen. Zelfs dat voorstel is nu onderuitgehaald door de Raad van State. Natuurlijk kan de regering ingaan tegen dat advies of er geen rekening mee houden, maar er zullen systematisch nieuwe problemen opduiken. Beter ware om vast te houden aan de juridische situatie. Ik hoop dat het Vlaams Parlement consequent blijft en vasthoudt aan de eigen stellingen van maart en juni van dit jaar. Een partij, die volgens mij nog steeds deel uitmaakt van

Caluwé

de meerderheid, NVA, heeft reeds gezegd dat het parlement het akkoord niet kan goedkeuren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Peter De Ridder tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de gedeeltelijke onteigening van het Zuidelijk Eiland in Bornem

De voorzitter : Aan de orde is de vraag van de heer De Ridder tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de gedeeltelijke onteigening van het Zuidelijk Eiland in Bornem.

De heer De Ridder heeft het woord.

De heer Peter De Ridder (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de mensen uit de Rupelstreek zijn heel opgetogen met een persbericht dat uw kabinet gisteren heeft verstuurd. Daarin wordt aangekondigd dat 17 hectare van het Zuidelijk Eiland, een gebied gelegen tussen het Zeekanaal Brussel-Willebroek en de Rupel, zal worden onteigend en op termijn zal worden omgevormd tot natuurgebied, iets wat het feitelijk al is.

Het bericht verheugt ons omwille van twee redenen. Ten eerste is het een belangrijk ecologisch gebied. Ik geef toe dat de tweede reden vertrekt vanuit een nimby-reflex. De regio wordt immers al jaren geteisterd door allerlei milieucowboys. De onteigening zal zorgen voor een buffer aan de overzijde van de Rupel ten voordele van heel wat woonkernen. U kent wellicht het bedrijf Zilt waartegen nog steeds een hele reeks procedures loopt. De buffer zal ervoor zorgen dat een deel van de streek wordt gevrijwaard van de mogelijke komst van vervuulende industrie.

Ik stel u deze actuele vraag omdat er nog een klein probleem is. Op basis van het schattingsverslag wordt in 47 miljoen frank voorzien voor de aankoop van de 17 hectare. Ik moet erbij vertellen dat het over nog niet rijpe industriegrond gaat. Toch moet er rekening mee worden gehouden dat de gemiddelde prijs voor een hectare industriegrond ongeveer 20 miljoen frank bedraagt. Ik vermoed dan ook dat het bedrag te laag zal blijken. Is trouwens al in middelen voorzien om natuurbeheerswerken uit te voeren ? Komt er een gewestplanwijziging

waardoor rechtszekerheid kan ontstaan over de belangrijke milieubuffer ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer De Ridder, het klopt dat we hebben beslist om het oostelijke deel van het Zuidelijk Eiland te onteigenen. De beslissing werd genomen in overleg met de minister-president en de minister van Begroting en Ruimtelijke Ordening.

De reden waarom we het gebied willen onteigenen, hebt u reeds aangehaald : het gaat over een enorm waardevol natuurgebied. Het is reeds een habitatrictlijngebied en komt zeker ook in aanmerking voor aanduiding als vogelrichtlijngebied, want het is van groot belang voor de watervogels.

Ik sluit me volledig aan bij uw ander argument in verband met de bescherming van de dorpskern.

We hebben de stap naar onteigening gezet. Ik heb daarbij de normale procedure gevolgd en een schattingsverslag aangevraagd. Op basis van dat bedrag heb ik mijn onteigeningsbesluit opgemaakt. We hebben een zeer uitgebreid juridisch advies gevraagd over de haalbaarheid van deze procedure. Ik sta dus sterk in mijn schoenen.

Ik hoop dat u van mij niet verwacht dat ik speculatie zal belonen. De waarde is geschat door het Comité van Aankoop. Het gaat hier over een niet-uitgerust industriegebied. We moeten afwachten wat de benadeelde doet. Hij kan altijd een procedure opstarten om daartegen de protesteren.

Het is uiteraard zo dat we er voorstander van zijn om voor het hele gebied een ruimtelijke visie te ontwikkelen. Ik heb dat ook met minister Van Mechelen besproken. Op mijn begroting staan middelen om de onteigening in te zetten en om aan natuurinrichting te doen.

De voorzitter : De heer De Ridder heeft het woord.

De heer Peter De Ridder : Ik ben zeer blij met het antwoord van de minister. De vraag is ontstaan uit een reflex omtrent heel wat andere lopende procedures rond milieuproblemen in de regio. Er is heel wat wrevel over het lange aanslepen daarvan. De vrees bestaat dat ook hier weer lange procedures nodig zijn.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de dijkbreuk in Rijkevorsel

Actuele vraag van de heer Kris Van Dijck tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de dijkbreuk in Rijkevorsel

Actuele vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de dijkbreuk in Rijkevorsel

Actuele vraag van de heer Cis Schepens tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de dijkbreuk in Rijkevorsel

Actuele vraag van de heer Jan Van Duppen tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de dijkbreuk in Rijkevorsel

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van mevrouw Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw en van de heren Van Dijck, Malcorps, Schepens en Van Duppen tot de heer Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de dijkbreuk in Rijkevorsel.

Minister Stevaert zal op alle vragen antwoorden.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, afgelopen zondag ontstond aan het kanaal Dessel-Schoten een dijkbreuk ter hoogte van de gemeente Rijkevorsel. Hierdoor werden verscheidene bedrijven en huizen getroffen door wateroverlast. De vermoedelijke oorzaak is het onvoldoende onderhouden van het kanaal en de oevers. Ook zou de rattenpopulatie van Rijkevorsel mee verantwoordelijk zijn voor de dijkbreuk.

Mevrouw de minister, op 8 juni 1999 besliste de Vlaamse regering om de rattenbestrijding in eigen beheer te doen en niet meer uit te besteden aan

privé-aannemers. Op welke manier wilt u in de toekomst zulke dijkbreuken voorkomen ? Op welke manier wilt u de rattenbestrijding efficiënter aanpakken ? Geloof u ook dat de overheid faalde in de rattenbestrijding, zoals een krant blokletterde ?

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, de Kempense kanalen, aangelegd in de negentiende eeuw – decennia voor de aanleg van het Albertkanaal – betekenden een belangrijke meerwaarde voor de economische ontplooiing van de Kempen. Een andere doel ervan was het vruchtbaarder maken van de slechte Kempense zandgronden.

De tak Kwaadmechelen-Dessel is in het verleden erg opgewaardeerd. Er zijn echter problemen met een aantal andere delen van het Kempense Kanaal, in het bijzonder de tak Dessel-Schoten. Ik verneem van de dienst voor de Scheepvaart dat deze een minder belangrijke economische waarde heeft. Ik heb dan ook een aantal vragen bij het incident van vorige zondag.

Toen deze kanalen in het verleden werden aangelegd, werd de uitgegraven grond gebruikt om de dijken op te hogen. De realiteit is echter dat het kanaal Dessel-Schoten op veel plaatsen hoger ligt dan het omliggende maaiveld. Men heeft mij zelfs ooit verteld dat de bodem van het kanaal op sommige plaatsen hoger ligt dan het omliggende veld.

Ik heb cijfers van de dienst voor de Scheepvaart gezien die betrekking hebben op het verstevigen van dijken. Een versteviging met gaas en steenslag zou 2.500 frank per meter kosten. Er kan ook voor versteviging worden gezorgd door het plaatsen van damplaten. De versteviging zou over een traject van 63 kilometer aan beide oevers moeten gebeuren. Dat zal enorm veel kosten. De problemen zijn uiteraard niet op alle plaatsen even acuut.

Is er een strategie om elders op termijn dergelijke gebeurtenissen te vermijden ? Is er een strategie die de veiligheid garandeert van woningen, bedrijven en dorpskernen langs het kanaal ?

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, er zal veel moeten worden geïnvesteerd in het kanaal Dessel-Schoten. Ik heb de minister daar trouwens onlangs over geïnterpelleerd. Er is in het verleden veel meer geïnvesteerd in het Albertkanaal,

Malcorps

omwille van de economische functie ervan. De economische functie van het kanaal Dessel-Schoten is redelijk beperkt, maar er zal hoe dan ook toch iets moeten gebeuren. Daarbij zal rekening moeten worden gehouden met de recreatieve en ecologische functie die dit kanaal steeds meer krijgt.

Ik denk dat veiligheid zeer belangrijk is. Wat in Rijkevorsel is gebeurd, mag niet opnieuw gebeuren. Turnhout en Sint-Job zouden ook pijnpunten zijn en zouden wel eens kunnen onderlopen bij een serieuze overstroming.

De maatregelen zijn niet goedkoop. De stalen damplaten moeten misschien niet over de hele lengte van het kanaal worden geplaatst, maar toch minstens op de gevaarlijke plaatsen. Stalen damplaten zijn niet zo mooi, maar met riet in schanskorven kan men ze camoufleren. In Duitsland zou het kanaal Main-Donau op die manier zijn aangelegd. Daar zouden zelfs paaiplaatsen voor vissen zijn, wat ideaal is.

We moeten een keuze maken waarbij de veiligheid centraal staat. De overstromingen moeten we vermijden. De maatregelen moeten betaalbaar zijn en rekening houden met de ecologische en recreatieve ontwikkeling van het kanaal. Er zal scheepvaart op het kanaal blijven, maar de andere aspecten zijn eveneens zeer belangrijk.

De voorzitter : De heer Schepens heeft het woord.

De heer Cis Schepens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, er zijn prettiger dingen dan 's morgens om vijf uur gewekt worden door de brandweer die zegt dat er water binnenloopt.

De heer van Dijck zei al dat het maaiveld lager ligt dan het kanaal. Als de heer van Dijck over de dijken mag spreken, dan mag ik zeker over de schepen spreken. Als het waterpeil tot 80 centimeter zakt, dan ondervinden de schepen daar hinder van. Ze kunnen zelfs breken. De schepen die er lagen, zullen allemaal eens langs het droogdok mogen passeren. We moeten daar oog voor hebben als we het verschil in prijs tussen gaas en keien enerzijds en damplaten anderzijds in rekening brengen. Er is een tweestrijd tussen Aminal en de dienst van de Scheepvaart. We wensen dat er zo snel mogelijk klaarheid wordt geschapen, ook voor de mensen die langs dat kanaal wonen, vooral tussen Dessel en Beerse. Daarnet werd ook Turnhout vermeld. Als daar een breuk optreedt, dan heeft men enkel

de noodzassen van Dessel en Beerse om dat stuk af te sluiten. Het is echter een zeer groot gebied zodat er zeer veel water kan weglopen. Dit kan leiden tot een aantal ongevallen.

Mijnheer de minister, kunt u de mensen geruststellen en hun veiligheid waarborgen ?

De voorzitter : De heer Van Duppen heeft het woord.

De heer Jan Van Duppen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik ben van Turnhout. Ik ben ontroerd over de solidariteit van de collega's met het lot dat deze stad te wachten staat als er iets zou gebeuren tussen de net aangehaalde sassen.

Zoals de heer Malcorps al heeft gezegd, gaat het om een zeer oud en mooi kanaal. Het heeft ook een recreatieve functie. Nogal wat bedrijven zijn zeer geïnteresseerd in de scheepvaartmogelijkheden. We mogen immers niet vergeten dat vele duizenden vrachtwagens van onze wegen zouden worden gehouden als het kanaal maximaal wordt benut.

De huidige problemen ontstonden doordat men opteerde voor een zogenaamde zachte ecologische oeverafwerking waarbij een schuin talud naar het midden van het kanaal gaat. Door het woelen van de schroeven van de boten, verzakt het talud naar het midden waardoor er steeds opnieuw moet worden gebaggerd. Daardoor ontstaat een multifactorieel element : de ouderdom van het kanaal, de begroeiing, problemen veroorzaakt door muskusratten maar vooral het feit dat de oevers steeds weer instabiel worden gemaakt.

Het verheugt me dat de heer Malcorps heeft voorgesteld om, zeker voor de risicovolle regio, voor een veel grondigere bescherming te zorgen via het systeem van stalen damplaten, al dan niet voorzien van paaiplaatsen.

De voorzitter : Minister Stevaert heeft het woord.

Minister Steve Stevaert (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik heb reeds heel wat uitleg gekregen over het ontstaan van de dijkbreuk. Volgens sommigen is het de schuld van de ratten. De vraag is dan om welke ratten het gaat : muskusratten, beverratten, bruine ratten, zelfs ratten die geen tunnels graven, enzovoort.

Volgens een andere theorie zouden bomen voor de breuk hebben gezorgd. Naar het schijnt staan daar echter geen bomen. Misschien zijn er nog wortels

Stevaert

aanwezig van bomen die daar vroeger stonden. Een andere mogelijkheid is het slecht onderhoud van de dijk op die plaats. In 1998 heeft men daar echter onderhoudswerken uitgevoerd en de oever beveiligd. Sommigen leggen de oorzaak bij de hoogspanningskabel die daar staat. Iedereen somt zo een aantal mogelijkheden op. Er zijn verhalen dat de rattenvangers hun werk niet goed zouden hebben gedaan. Het zou echter ook kunnen dat de breuk werd veroorzaakt door een gat dat werd gegraven door een rat, die minister Dua ondertussen al heeft gevangen. Dat is ook een mogelijkheid.

Minister Dua is bevoegd voor de rattenvangst in Vlaanderen. Er zijn een duizendtal controles uitgevoerd van fuiken en klemmen. In totaal werden daarbij 16 ratten gevangen. Dat is bijzonder weinig. Het aantal controles is dus meer dan voldoende, en de omvang van het rattenbestand wordt goed in het oog gehouden. Volgens mij zijn er geen problemen op dat vlak. Natuurlijk is in theorie één rat genoeg om een gat te maken, en volstaat één gat om een dijkbreuk te doen ontstaan. Op die manier kunnen echter quasi onbeperkt nieuwe mogelijke verklaringen worden gevonden.

Er zal een diepgaand onderzoek gebeuren naar de oorzaken van dit incident. Mogelijk gaat het om een combinatie van factoren. Er is voorzien in 30 miljoen frank om de dijk te verstevigen, en in 100 miljoen extra voor toekomstige maatregelen. Verder zullen de bevoegde diensten nagaan hoe we nog meer kunnen doen om dergelijke gebeurtenissen te voorkomen. De mensen die schade hebben geleden, zullen zo snel en goed mogelijk schade-loos worden gesteld.

De huidige Vlaamse regering heeft aanzienlijk meer geïnvesteerd in de waterlopen dan de vorige. Ze heeft een nieuwe visie op de waterlopen en beschouwt die als multifunctioneel. Dat heeft geleid tot een grote toename van het vrachtverkeer over het water. Er moet inderdaad in het oog worden gehouden of de waterlopen die toename kunnen verwerken. We moeten daarmee zeer voorzichtig omspringen. Veiligheid is natuurlijk het hoogste goed. Het is een goede zaak dat onze waterlopen steeds meer vrachtvervoer aantrekken, maar dat moet wel gebeuren met voldoende eerbied voor de ecologie. Ik zal nagaan hoe op dat vlak nog meer kan worden gedaan, wat bijvoorbeeld de beste vormen van oeverversteviging zijn. Voor het overige stel ik voor dat we de resultaten van het onderzoek afwachten.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb weinig toe te voegen aan de verklaring van minister Stevaert.

Onmiddellijk na de dijkbreuk hebben mijn diensten twee dagen lang onderzocht wat de oorzaak was. Er is geen enkel spoor dat het onheil is aangericht door ratten.

Er werd een uitgebreide verzameling van foto's aangelegd. Dit materiaal zal vanzelfsprekend worden gebruikt om het dossier uit te diepen.

De aanwezigheid van muskusratten wordt momenteel voortdurend gecontroleerd. Zoals minister Stevaert opmerkte, werden in het duizendtal klemmen en fuiken dat de afgelopen zeven maanden werd uitgezet, slechts enkele ratten aangetroffen. Overigens is één rat misschien tot veel in staat, maar het lijkt mij sterk dat ze zo'n dijkbreuk op haar geweten kan hebben. Dat moet dan echt wel een hele dikke vette rat zijn.

We werken volop aan een verbetering van de globale werking van de rattenbestrijding. Ik ben bevoegd voor de rattenbestrijding op de waterlopen, zowel op degene die tot de bevoegdheid van minister Stevaert behoren, als op degene die onder mijn eigen bevoegdheid vallen. Daarnaast doen ook de lokale besturen en provincies aan rattenbestrijding. De coördinatie tussen de verschillende diensten loopt soms mank.

Toevallig heeft vorige week, voor de dijkbreuk, een eerste vergadering met alle betrokkenen plaatsgevonden – dat wil zeggen het VVSG, de vijf provincies, de afdeling Water en alle betrokken diensten. Deze vergadering werd belegd om te werken aan een betere coördinatie van de rattenbestrijding, bijvoorbeeld door eenduidig dezelfde technieken te gebruiken. In die zin kan ik u geruststellen : nog voor de dijkbreuk zich heeft voorgedaan, hebben we het initiatief genomen om met alle actoren rond de tafel te gaan zitten over een gecoördineerde aanpak van de rattenbestrijding. Een bijkomend aspect is wel dat dankzij de regionalisering dit dossier volledig tot mijn bevoegdheden zal horen. Tot vandaag wordt die bevoegdheid ten dele ook uitgeoefend door het ministerie van Landbouw. Na de nieuwe stap in de regionalisering zullen we op Vlaams niveau de coördinatie maximaal kunnen regelen.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Ik dank de minister voor haar antwoord. Is er een evaluatierapport beschikbaar ? Tenslotte is het toch al twee jaar geleden dat de rattenbestrijding een bevoegdheid van de Vlaamse overheid is geworden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

ACTUALITEITSDEBAT

Actualiteitsdebat over het lerarentekort en het loopbaaneinde van de leraren

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over het lerarentekort en het loopbaaneinde van de leraren.

In dit debat passen we voor het eerst de nieuwe regeling met betrekking tot de onderbrekingen toe, die is voorgeschreven bij artikel 45, punt 11 van het Reglement van het Vlaams Parlement, gewijzigd in plenaire vergadering op 24 september 2001. Een spreker die tussenbeide wil komen, heeft recht op maximum vijf minuten spreektijd en moet zich richten tot de spreker.

De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Ik veronderstel dat de fractie beslist wie de spreker mag onderbreken ?

De voorzitter : Inderdaad. En er kan per fractie slechts één interruptie plaatsvinden.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : In een actualiteitsdebat moeten de fracties de kans krijgen om nog te reageren op het antwoord van de minister, los van het feit of men al dan niet van de interruptiemicrofoons heeft gebruikgemaakt.

De voorzitter : Wat u zegt, is conform de geest van ons Reglement : het parlement moet het laatste woord hebben.

De bespreking is geopend.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, enke-

le weken geleden presenteerde de Vlaamse Jeugd-raad een interessant werkstuk. Het werkstuk, gedragen door tienduizend jongeren, stelde de prioriteiten voor een Vlaams jeugdbeleid. Er werd gepleit voor een minister van Jeugdbeleid. Men was tevreden dat hier een grote zorg aan werd besteed. Een van de hoogste prioriteiten was een uitdrukkelijk pleidooi voor goed onderwijs en enthousiaste leerkrachten.

Goed opgeleide, gemotiveerde leerkrachten, mensen die met hart en ziel lesgeven vormen de garantie voor kwaliteit in het onderwijs. Leerlingen, studenten, ouders, de hele samenleving vragen erom. Mevrouw de minister, u bent erin geslaagd om dit enthousiasme te fnuiken. U wordt daarin gesteund door uw partijgenoten, zoals de heren Dewael en De Gucht. Ook de dubbelzinnige houding van de sp.a, Agalev, en soms VU&ID of vandaag NVA, dragen daartoe bij.

Minister Paul Van Grembergen : Aan NVA moet u niet twifelen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De heer Luc Martens : De huidige meerderheid heeft blijkbaar last van eksterogen. Ze is vlug op de tenen getrapt. Ik stel vast dat het enthousiasme, de absolute voorwaarde voor goed onderwijs, vandaag sterk onder druk staat. Dit legt een hypothese op de goede werking en de kwaliteit van het onderwijs. Nochtans had men van deze regering iets anders verwacht. Bij haar aantreden werd verklaard dat het onderwijs een grote prioriteit was. Van de herwaardering van de leerkrachten zou werk worden gemaakt. Als men de hoogverheven intenties aan de werkelijkheid toetst, blijkt deze laatste zeer ontmoedigend te zijn.

Het aandeel van de middelen dat naar onderwijs gaat, is disproportioneel laag. In het geheel van het bruto nationaal product vermindert dit aandeel zelfs. Er werd een aantal maatregelen genomen om het beroep van leerkracht te herwaarderen. Er is een website en een e-mailadres opgesteld en een loonstudie gemaakt. Een evaluatie van de lerarenopleiding die hier en daar behoorlijk wordt betwist, werd eveneens gemaakt. Verder is er de budgettaire inspanning via de CAO VI. Voor de rest beperkt het debat over de herwaardering van het lerarenambt zich tot de vaststelling van het lerarentekort. Het lerarentekort tracht men op te vangen door de vervangingspools. Dit is nog steeds geen overtuigende operatie. Er is de mogelijkheid om meer overuren te presteren. Er is de mogelijkheid om leerkrachten in opleiding reeds in te schakelen en eventueel een langere stage te laten lopen. Maar dat gebeurt zonder enige begeleiding :

Martens

ze worden aan hun lot overgelaten. En nu, als klap op de vuurpijl, ontnemt men de leerkrachten de mogelijkheid om op 55 jaar hun ambt ter beschikking te stellen.

Mevrouw de minister, de afschaffing van die TBS 55+ is in wezen een verwerpelijke maatregel, zowel qua inhoud als qua vorm. Ik ga eerst in op de inhoud. Wat baat het, aldus de Vlaamse Jeugdraad, dat we worden geconfronteerd met uitgebluste leerkrachten : als die motivatie er niet meer is, laat hen alsjeblieft vertrekken of zoek een ander kader waarin ze zich nuttig kunnen maken. Wat oorspronkelijk een tewerkstellingsmaatregel was, indertijd nog genomen door minister Coens, is vandaag een sociale maatregel geworden die voor een aantal leerkrachten een noodzakelijke voorwaarde is opdat ze die complexe en bijzonder stresserende job zouden aankunnen en op een bepaald ogenblik achter zich zouden kunnen laten. De bewering dat u hiermee het lerarentekort opvangt, is onjuist. We weten maar al te goed dat het lerarentekort tijdelijk is en dat het bovendien zeer divers is, in bepaalde regio's en bepaalde disciplines. Met andere woorden, dit vergt geen lineaire maatregel, integendeel. In bepaalde disciplines zijn er zelfs leerkrachten te veel. Het is een weinig creatieve en negatieve maatregel, die niet getuigt van veel vindrijkheid, noch wat de instroom, noch wat de neveninstroom, noch wat de uitstroom betreft.

Ik heb reeds verwezen naar de houding van minister Dua. Ook in het milieubeleid, maar niet alleen daar, volstaat het niet vooral in te grijpen aan het einde van de rit. Het is zelfs een slechte politiek. Hoe komt het dat 25 percent van de jonge mensen, die met ambitie een lerarenopleiding volgen, uiteindelijk geen leraar worden ? Hoe komt het dat mensen die vandaag actief zijn in andere sectoren niet de stap zetten wanneer ze belangstelling hebben voor het onderwijs ? Ik weet het : dat kost iets. U kunt dus niet tegelijk een besparingsmaatregel doorvoeren. De motivatie is er bij velen, maar blijkbaar zijn er negatieve omstandigheden. Daarop wordt echter niet ingegaan, want uiteindelijk moest hier ook worden bespaard.

Dan heb ik het nog niet over de wijze waarop dit gebeurt, mevrouw de minister. Zonder enig breder overleg, koudweg en onverhoeds worden, in de marge van de begrotingsbesprekingen, de leerkrachten genomen. Het gaat hier over een contractbreuk. Leef u zich even in in de situatie van de leraar die een bepaald perspectief had, die dacht dat hij zijn laatste maanden of jaar in ging. Op een

vroege ochtend verneemt hij dan dat dit niet doorgaat, en in de weken daarna krijgt hij zelfs te horen dat de dossiers blijven hangen. Hij weet niet of ze zullen worden behandeld. Pas enkele dagen geleden is beslist dat degenen die vanaf 1 november het onderwijs willen verlaten dit inderdaad zullen kunnen doen. Hier is sprake van woordbreuk : bij de besprekingen van de CAO VI werd uitdrukkelijk afgesproken dat men dat niet op dat ogenblik zou behandelen. Enkele weken later laat u dat echter toch opnieuw aan de oppervlakte komen. Dat is woordbreuk tegenover de sociale partners waarmee u werkt. Nochtans stond men op een zucht van een vergelijk, maar u was koppig en blies de onderhandelingen op. U was niet bereid daar de nodige tijd en aandacht aan te besteden. Ik heb de agenda van een aantal onderhandelaars kunnen inzien. Ze hebben alles tezamen 10 uur echt onderhandeld. Maximaal 10 uur hebben ze breder overleg gepleegd.

Minister Van Grembergen, ik vergelijk dat met uw verklaringen in Het Belang van Limburg. U zei daar dat u zo'n 7 maanden hebt onderhandeld met de vakbonden over de eindejaarspremie, zonder ophef, zonder lawaai, zonder oorlogsverklaringen van om het even welke kant ook. 'Dat staat in schril contrast met het overlegklimaat dat we tegenwoordig maar al te vaak aantreffen in gesprekken tussen werkgevers en werknemers, ook als die werkgever een overheid is. Het heeft geduld gevraagd van beide kanten om het wederzijds vertrouwen op te bouwen.' Minister Van Grembergen, ik feliciteer u daarmee. Maar ik zou zeer graag hebben dat uw collega's met dezelfde houding aan tafel gaan zitten, dat ze ook de tijd nemen om een rustig klimaat op te bouwen en de nodige empathie te voelen. Voor het ene onderhandelde men 7 maanden, aan het andere, dat wellicht belangrijker was, besteedde men 10 uur. En dan gaat men ten overstaan van de buitenwereld prediken dat de vakbonden een en al onwil zouden zijn.

Men kan de vraag stellen hoe dit mogelijk is. Het antwoord kunnen we vinden bij de VLD zelf. De heer Leo Goovaerts, advocaat, docent gespecialiseerd in onderhandelingstechnieken en gewezen VLD-senator, heeft namelijk een aantal uitspraken gedaan over de conflicten bij Sabena en in het onderwijs. Hij stelt dat de VLD-ministers nieuwe onderhandelingstechnieken gebruiken die in tegenstelling staan tot de gebruikelijke. Ze doen immers een aanbod dat te nemen of te laten is. Dat doet dus ook minister Vanderpoorten. Ze doet een voorstel dat te nemen of te laten is. Daarna gaat ze naar de media om de publieke opinie te mobilise-

Martens

ren, om op die manier te proberen de vakbonden uit hun evenwicht te halen.

De vakbonden worden zo geconfronteerd met een nieuw soort conflict. Het gaat niet langer om een constructief overleg, dat gericht is op het tot recht brengen van de belangengroepen waarvoor men staat en van het breed maatschappelijk belang. Neen, nu gaat het om een wilsconflict dat hoe dan ook alleen maar kan escaleren.

Hoe is het mogelijk dat de liberale ministers dat conflictmodel hanteren? De heer Tobback heeft het eigenlijk zelf al aangegeven. Het gaat hier om de sfeer van negentiende-eeuwse ondernemers, die autoritair en eenzijdig hun wil wensen op te leggen aan de werknemers. Dat is de sfeer. Dat is het begrip van de vrijheid dat nu wordt gehanteerd: de vrijheid om te doen wat de sterkste meent te moeten opleggen aan de anderen.

Het gaat hier om een gebrek aan vermogen om te onderhandelen. Het gaat om een gebrek aan professionaliteit om te onderhandelen. De oorzaak daarvoor is dat men niet vertrouwd is met dat maatschappelijk middenveld. Minister-president Dewael kan misschien wel zeggen dat hij een groot voorstander is van dat maatschappelijk middenveld, maar wat zegt hij eigenlijk als we het werkstuk lezen dat anderen voor hem geschreven hebben? Daarin lezen we dat volgens hem het maatschappelijk middenveld sociaal nuttig is in die zin dat de mensen zich daar bezighouden. Ze moeten echter niet ageren. Ze moeten hun belangen niet naar de overheid brengen. Het is genoeg dat ze onder elkaar bezig zijn. Ondertussen zal dan wel het primaat van de politiek spelen: wij, de verstandige, schone jongens zullen wel uitmaken hoe het allemaal moet gebeuren. Dat is het primaat van de politiek tegenover de democratie van verbondenheid die we als Vlaamse christen-democraten voorstaan.

We stellen vast dat de VLD geen middelen schuwt. De publieke opinie en de ouders worden immers gemobiliseerd tegen de leerkrachten in. Ze worden gebanaliseerd als een wereldvreemde bende die alleen maar bezig zou zijn met het eigen comfort en die alleen maar de eigen belangen veilig wil stellen. Bestaande vooroordelen worden versterkt en bevestigd. Halve waarheden worden de wereld ingestuurd.

Wat u echter niet vertelt, is dat de leerkrachten zelf moeten instaan voor hun beroepsinvesteringen.

Wat u evenmin vertelt, is dat leerkrachten nauwelijks mogelijkheden hebben om zich bij te scholen. Het gaat hier slechts om een tiende van wat in Nederland gebeurt. Het is slechts een fractie van datgene wat het bedrijfsleven doet, terwijl het onderwijs net het kennisbedrijf bij uitstek is in een kennissamenleving. We stellen vast dat u niet vertelt hoeveel leerkrachten vandaag moeten opereren in een vaak schamele schoolinfrastructuur, die onhygiënisch en onveilig is. Wat u niet vertelt, is dat de leerkrachten de meid moeten zijn voor alle werk. Wat u niet vertelt, is dat jonge leerkrachten jaren moeten wachten vooraleer ze een volledige opdracht krijgen, dat ze van de ene school naar de andere moeten zwerven en vele jaren moeten wachten vooraleer ze een definitieve benoeming krijgen.

Mevrouw de minister, u fungeert als proefkonijn voor een nieuwe manier van werken. U bent een marionet van minister-president Dewael en van de heer De Gucht, die de mislukte onderhandelingen over CAO VI en andere niet hebben kunnen verwerken en op revanche belust zijn.

Andere regeringspartijen gaan evenmin vrijuit. Ze lijken maar niet te beseffen dat ze in de huidige meerderheid niet veel te zeggen hebben. Ze mogen hun nummertjes opvoeren: soms zijn het echte circusnummertjes. Als het serieus wordt, moeten ze echter hun mond houden en moeten ze op één lijn gaan staan. Het gaat dan uiteraard om de lijn die de liberalen uitzetten. Ze mogen dan wel eens een wederwoord proberen, maar dan wordt dat onmiddellijk geridiculiseerd en wordt er onmiddellijk aan hen gevraagd te zwijgen.

Die zwakke positie wordt gevoed door de autoriteit van de liberalen, maar ook door de constante dubbelzinnigheid die vanuit de socialisten en vanuit de sp.a wordt verwoord. Men zegt immers wel dat men niet akkoord gaat met de gang van zaken. Wat zij zeggen, sluit aan bij wat we zelf zeggen. Ik heb de uiteenzettingen in de commissie gelezen. Men zegt hetzelfde, maar men verbindt er geen consequenties aan. Men gedraagt zich als schoothondjes die zich graag laten knuffelen door minister-president Dewael en door 'oppermeester' De Gucht.

Vrienden van de socialisten en van Agalev, u moet goed weten dat als u al te lang wijdbeens blijft lopen, uiteindelijk uw broek gaat scheuren en dat u dan uiteindelijk in uw blote billen staat. We zijn dat punt nabij.

Martens

De huidige meerderheid is dus collectief verantwoordelijk voor de malaise in het onderwijs, voor het groeiende wantrouwen tussen de leerkrachten en hun minister, tussen de ouders en de leerkrachten, en tussen de samenleving en de leerkrachten. Ze zouden nochtans bondgenoten moeten zijn. U bent verantwoordelijk voor het beeld van onbetrouwbaarheid en machtsgeilheid, dat u echter zelf incarneert.

Voor u, mevrouw de minister, draagt daarvoor een verpletterende verantwoordelijkheid. Terwijl verwacht werd dat u het zou opnemen voor de leerkrachten, laat u ze in de steek. Het bondgenootschap dat u tussen ouders en leerkrachten zou moeten smeden, maakt u onmogelijk. U slaagt er niet in de middelen samen te brengen, u verraadt de leerkrachten en hypothekeert hun werking en de kwaliteit van het onderwijs.

Zelfs als het protest zou doodbloeden, zou de ontgoocheling bij de leerkrachten blijven woekeren. U hebt het vertrouwen van het onderwijsveld niet meer, en evenmin dat van de ouders. Nochtans is dat een *conditio sine qua non*, want ze verwachten betrouwbaarheid en zekerheid. U moet daar conclusies uit trekken.

Er zijn maar twee mogelijkheden. Ofwel verlaat u deze zaal, gaat u onderhandelen, en maakt u dat er in de komende uren een akkoord tot stand komt; ofwel stelt u zich de vraag of u niet beter opstapt, terugkeert naar het onderwijs, en uw bijdrage levert aan een oplossing voor het tekort aan leerkrachten. (*Applaus bij CD&V en het VB*)

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren ministers, collega's, de heer Martens geeft me met zijn toespraken steeds weer een onbehaaglijk gevoel. (*Opmerkingen bij het VB*)

Dat heeft inderdaad ook te maken met zijn lichaamstaal. (*Gelach*)

Hij kan het niet laten een scheldtirade te houden, ongeacht de inhoud. Anders is het blijkbaar niet goed. Zijn tactiek is insinueren en provoceren. Hij speelt op de persoon, en niet op de bal. Hij heeft als enige doelstelling personen en aangekondigde initiatieven zoveel mogelijk in diskrediet te bren-

gen. Een inhoudelijke bijdrage heeft hij jammer genoeg nog niet geleverd.

Mijnheer Martens, u hebt een collega uit de commissie een echte tjeef genoemd. Welnu, de naam van uw partij mag veranderd zijn, maar dit zijn voor mij echte tjevenmanieren. (*Applaus bij de VLD*)

Waar u niet op ingaat, is waarom deze maatregel werd voorgesteld. U weet dat er in het Vlaams onderwijs een enorm lerarentekort is. Tot 2004 zullen er in het kleuter- en basisonderwijs en in het secundair onderwijs meer dan 2.400 fulltime-equivalenten te weinig zijn, nog afgezien van degenen die omwille van ziekte moeten worden vervangen. Er moet dus dringend iets gebeuren.

U hebt inderdaad gewezen op het decreet dat we vorig jaar hebben goedgekeurd, met dringende maatregelen om het lerarentekort in te dijken. De bedoeling daarvan was vooral de instroom van jonge leerkrachten in de pool te verhogen, en hen de zekerheid te bieden van een perspectief in het onderwijs, zodat ze niet onmiddellijk weer zouden weggaan.

Er blijft echter nog steeds een groot tekort, zeker op korte termijn. Daarom is het logisch en noodzakelijk dat de oudere leerkrachten langer in het onderwijs blijven. Anders krijgen we grote klassen, maar niet meer leerkrachten. De Vlaamse regering heeft dan ook een logisch besluit genomen over de verhoging van de uitstapleeftijd. Ook uw partij staat achter zo'n maatregel. Ik las vandaag in de krant de woorden van de fractievoorzitter van CD&V in de Kamer over de actieve welvaartsstaat, en in het bijzonder over de verhoging van de activiteitsgraad. Hij zei dat die inderdaad drastisch moet stijgen. Trouwens elke fractie in dit parlement zegt dat, en is het er dus mee eens.

Volgens de Europese regeringsleiders zouden we aan ongeveer 40 procent moeten komen. Belangrijker is echter dat de ouderen, de groep van 55 tot 64 jaar, 50 procent moet halen. Laten we even naar de concrete situatie in Vlaanderen kijken. Het algemene percentage bedraagt hier 64. Voor de ouderen gaat het evenwel slechts om 26 procent. Dit is het laagste percentage in de hele EU. Professor Blanpain heeft in dit verband verklaard: 'Om de verzorgingsstaat overeind te houden, de pensioenen veilig te stellen en de staatsschuld af te betalen, zullen niet alleen de leerkrachten langer moeten werken. Het onderwijsveld geeft een verkeerd signaal door er op 55 jaar het bijltje bij neer te willen leggen'.

Van Baelen

Ik vraag me trouwens af waarom het optrekken van de uitstapleeftijd naar 58 jaar in Vlaanderen zo gevoelig ligt. In de ons omringende landen ligt de gemiddelde uitstapleeftijd immers hoger. In Nederland stapt men gemiddeld op 62 jaar uit. In Duitsland gebeurt dit op 62 jaar en in Frankrijk op 60 jaar.

In Vlaanderen maken de laatste jaren steeds meer mensen gebruik van de TBS-regeling. In 1996 hebben ongeveer 3.000 leerkrachten hier gebruik van gemaakt. In 2000 is dit opgelopen tot 7.600 leerkrachten. Dit zou kunnen aantonen dat het beroep van leerkracht steeds stressender wordt. Ik vrees evenwel dat de leerkrachten ook om andere redenen massaal op 55 jaar uitstappen.

Mijns inziens heeft de Vlaamse regering unaniem een logische beslissing genomen. De eerste beslissing is trouwens uitvoerig in de commissie voor Onderwijs besproken. De Vlaamse regering heeft toen aanvaard dat er over de precieze modaliteiten zou worden onderhandeld. Na die onderhandelingen heeft de Vlaamse regering opnieuw een unanieme beslissing genomen. In zijn Septemberverklaring heeft de minister-president bovendien aangedrongen op een overleg met het middenveld. De minister van Onderwijs heeft aan deze oproep gevolg gegeven.

Het sociaal overleg is zowel op formele als op informele wijze opgestart. In de pers hebben we kunnen lezen dat de vakbonden enigszins verbaasd waren door de positieve en constructieve wijze waarop de minister de gesprekken heeft aangevat. Tijdens de onderhandelingen is de discussie over de TBS 55+ geëvolueerd tot een debat over de globale loopbaanplanning en over de totaliteit van de eindloopbaanproblematiek. De minister heeft zich toen bereid verklaard om het regeringsbesluit aan te passen indien over het hele pakket van voorstellen inzake de loopbaanplanning een akkoord kon worden bereikt.

Mijnheer Martens, het is mogelijk dat men formeel tien uur heeft vergaderd. Indien u de juiste agenda's raadpleegt, zult u evenwel merken dat alle formele en informele overlegmomenten in totaal haast tachtig uur in beslag hebben genomen. (*Opmerkingen van de heer Luc Martens*)

Mijnheer Martens, ik meen dat bepaalde agenda's eens met elkaar moeten worden vergeleken.

Tijdens de onderhandelingen hebben de vakbonden zich constructief opgesteld. Uit de door hen ingediende voorstellen heeft de minister een globaal voorstel gedistilleerd. Het principe van een loopbaankrediet is hier door de minister zelf aan toegevoegd. Wie stelt dat de minister zich niet constructief of correct heeft gedragen, doet de waarheid geweld aan.

Voor de vakbonden ging het voorstel van de minister blijkbaar niet ver genoeg. Misschien waren ze verrast door haar manier van onderhandelen. Ze had tenslotte iets geleerd uit de onderhandelingen over CAO VI. De minister was bereid om over een globaal pakket te onderhandelen.

Gezien de uitlatingen van een aantal vakbondsonderhandelaars vraag ik me af of de vakbonden wel een akkoord wilden afsluiten. Indien ze geen akkoord willen afsluiten, is de vraag natuurlijk wat ze tijdens onderhandelingen wel willen bereiken. Willen ze dat de Vlaamse regering hun voorstellen zonder meer aanvaardt en uitvoert?

Men kan de minister niet verwijten dat ze geen oog heeft voor de kwaliteit van het onderwijs. Sedert haar aantreden heeft ze zware inspanningen geleverd om het onderwijs weer op de rails te krijgen. Op het vlak van de CAO's heeft ze de opgelopen achterstand ingehaald. Zodra CAO V was goedgekeurd, zijn de onderhandelingen over CAO VI van start gegaan. Ze heeft besparingen van vorige regeringen ongedaan gemaakt. Ze heeft alle akkoorden die in het verleden waren afgesloten, onverkort uitgevoerd. Hierbij heeft ze steeds de kwaliteit van het onderwijs voor ogen gehad.

Misschien zijn er mensen die vinden dat de minister de werkingsmiddelen voor het basisonderwijs niet had moeten verhogen, niet in bijkomende middelen voor de zorgverbreding had moeten voorzien, niet voor een bijkomende omkadering voor de kinderverzorgers had moeten zorgen en de afbouw van het ondersteunend personeel niet had moeten stopzetten.

Mijnheer Martens, toen uw partij nog deel uitmaakte van de Vlaamse regering hebt u mee een besparing van 2,5 percent op het urenpakket in het secundair onderwijs goedgekeurd. Vindt u nu dat de minister die besparing niet ongedaan had moeten maken? Dit zijn allemaal maatregelen die in de diverse CAO's zijn opgenomen.

In het kader van de laatste CAO-onderhandelingen werd, naast comfortmaatregelen, ook een akkoord getroffen over 3 percent loonsverhoging. Ik

Van Baelen

verheel echter niet dat dit ook voor sommigen binnen de VLD ook nu nog moeilijk verteerbaar blijft omdat zij met deze 6,3 miljard frank op jaarbasis en op kruissnelheid zoveel meer comfortverhogende maatregelen had kunnen treffen die de kwaliteit van het onderwijs ten goede zouden kunnen komen. De vraag is dan ook waar de prioriteiten lagen.

Blijft mijn vraag of de vakbonden wel een akkoord wensten. Wat stellen we de voorbije weken immers vast? Er werd creatief gestaakt en mensen werden ertoe aangezet om dit ook straks te blijven doen. Tijdens de onderhandeling werd in globo meer geëist dan de bestaande regeling waarbij het eisenpakket de indruk gaf een CAO VI-bis te zijn. Men plande de stakingen op een erg ongelukkig – of voor anderen gelukkig – moment waarbij minstens de indruk wordt gewekt dat de herfstvakantie mocht worden verlengd. En dan is er nog de klap op de vuurpijl: na het afspringen van de onderhandelingen wordt als reden onder meer opgegeven dat men dit doet omdat – ik citeer – ‘er meer in de lade zit, want de minister zou de vakantieregeling willen aanpakken’. Al deze redenen vanwege de vakbonden ruiken mijns inziens naar een sterk staaltje van demagogie en zijn pertinent onwaar. Mijn vraag blijft dan ook of de vakbonden wel een akkoord willen.

Staat voor hen de kwaliteit van het onderwijs voorop waarbij elke leerling het recht heeft op een leerkracht voor de klas of liggen er andere motieven ten grondslag aan hun houding? Is het begrip politieke staking hier misschien op zijn plaats? Denk maar aan de manier waarop de vakbonden hiermee zijn omgegaan en aan hoe ouders en kinderen vandaag in een wurggreep worden gehouden.

De minister bleef evenwel de onderhandelingen sereen en correct voeren. Nooit heeft zij de stok in het hoenderhok gegooid, wel integendeel. Zij stelde tal van modaliteiten voor – waaronder het loopbaankrediet – om de eindeloopbaan aantrekkelijker te maken.

Mijnheer Martens, ook uw partij draagt een zware verantwoordelijkheid in dit dossier. Het is immers uw partij die in het voorbije decennium een tijdelijke, in 1984 op grond van het leerkrachtenoverschot tot stand gekomen maatregel zelfs nog heeft versoepeld, hoewel er daartoe geen nood meer was vermits het overschot ondertussen een tekort geworden was. U hebt een tijdelijke maatregel omgezet in een permanente maatregel, terwijl andere

landen dat niet hebben gedaan. Kijk maar naar wat in Nederland is gebeurd. Een identieke maatregel werd er reeds na twee jaar teruggeschroefd.

Ook vandaag sluit uw partij de ogen voor het structurele tekort aan leerkrachten op korte termijn in het onderwijs. U reikt hiervoor geen enkel alternatief aan. Stop dus met zand in de ogen van de onderwijzensen te strooien. De voorbije weken hebt u veel geblaat over de vorm, maar nergens zagen we wol over de inhoud. Ik heb de indruk dat CD&V geen inhoudelijk oordeel heeft over dit dossier en blijkbaar ook niet de moed heeft er één te vormen.

Mijnheer de voorzitter, de VLD staat als één man en vrouw achter de minister van Onderwijs die dit besluit van de Vlaamse regering wil uitvoeren. Het is een goed besluit dat aan de huidige noden van het onderwijs tegemoetkomt.

Tot slot nog dit: indien de diverse betrokken partijen blijven eisen dat er niets mag gebeuren met de huidige regeling, dan is een verdere dialoog zinloos. Waarmee ik meteen ook het omgekeerde heb gesteld. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer Librecht heeft het woord.

De heer Julien Librecht (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, heren en dames ministers, collega's, de commissie voor Onderwijs is vandaag in de ban van de objectiviteit. We discussiëren met ernst en met objectiviteit over diverse onderwijsbepalingen; we buigen ons met ernst en objectiviteit over de objectievebare verschillen. Ook mijn korte bijdrage zal helemaal in het teken staan van de eerlijkheid en de objectiviteit.

We zijn vandaag getuige van een hallucinant schouwspel. Het onderwijsbeleid, de syndicaten en de onderwijswereld staan als weerwolven in een soort Halloweenfilm tegenover elkaar. Syndicaten praten denigrerend over hun onderwijsminister, vergaderen agressief en soms chaotisch, ontdoen zich van de nodige vormen van goodwill, bewapenen zich met agressieve verbaliteit en plannen excessieve vormen van actie. Daartegenover staat een verbeterde minister die stug op haar standpunt blijft en schijnbaar onverstoort uitgaat van een uitgemaakte zaak. Daartegenover staat een onderwijswereld met ontgoochelde leraars.

Het is een menselijk en maatschappelijk treffen boven de hoofden van niet-begrijpende kinderen en jongeren en van moegetergde ouders en families. Het is een ideologische en door de media

Librecht

breed uitgesmeerde maatschappelijke dramatiek. We zijn getuige van ontorende confrontaties. We voelen de sfeer van de maatschappelijke spanning steeds duidelijker aan. We horen tegelijk kwade en hulpeloze stemmen in dit zeer dissonante koor. Leraars halen teksten aan die werden gebruikt bij de invoering van het vervroegd pensioen, toen werd gesteld dat de maatregel diende om de grote werkdruk, de stress en de aanpassingsproblemen van oudere leerkrachten op te vangen. Is het leraarsberoep vandaag zoveel gemakkelijker geworden dan vroeger? Als dit niet het geval is, moet de minister eerst de fundamentele problemen in het onderwijs oplossen. De stemmen, mevrouw de minister, die deze maatschappelijke historiek belichten, hebben gelijk.

Nu er overal werk wordt gemaakt van een grotere flexibiliteit in de loopbaan, van de maatschappelijk zo geroemde onthaasting, en van de aan de moderne tijd aangepaste andere levensinvulling, is deze maatregel onbegrijpelijk. De stemmen die deze sociale levenskwaliteit bepleiten, hebben gelijk.

Niet-gemotiveerde leerkrachten voor de klas zijn nefast voor de opleiding en de opvoeding van de leerlingen, menselijke spanningen en organisatorische problemen die hieruit zullen voortvloeien, mogen niet worden onderschat. De stemmen die deze problemen verwoorden, hebben gelijk.

Het TBS-stelsel is een sociaal gegeven dat op dit ogenblik in grote mate beantwoordt aan een behoefte. Als leerkrachten 15.000 tot 20.000 frank per maand willen inleveren door op hun 55ste met pensioen te gaan, doen ze dat niet voor hun plezier. Het feit dat dit stelsel zo'n groot succes kent, wijst erop dat het aan een reële behoefte beantwoordt. De stemmen die het sociaal gegeven van deze maatregel toelichten, mevrouw de minister, hebben gelijk.

De belangrijkste en meest gefundeerde stemmen zeggen dat de grote oorzaken van de malaise in het onderwijs van maatschappelijke aard zijn: de veranderde gezinsstructuren met het vaak noodzakelijk buitenshuis werken van man en vrouw; de verkeerd begrepen maatschappelijke mondigheid en participatie; het vreemdelingenprobleem als een voor het onderwijs duidelijk voelbaar eerstelijnsprobleem; het klimaat van maatschappelijke ontwaarding, het in vele geledingen ontbreken van een waarden- en normenbesef en, hiermee samenhangend, het ontbreken van een verantwoorde orde en tucht.

Het is dit opvoedkundig onvruchtbaar klimaat, zo wordt gezegd, dat bepalend is voor de negatieve werksituatie in het onderwijs en voor het lerarentekort. Deze negatieve spiraal kan niet worden omgebogen door het verhogen van de instapleeftijd voor het brugpensioen. De stemmen die dit primordiaal maatschappelijk gegeven belichten, hebben gelijk.

De objectiviteit gebiedt ons vast te stellen dat deze regering door haar interne verdeeldheid – ik lees en hoor immers heel veel verschillende interviews en bijdragen – er niet in slaagt rust te brengen in het onderwijs en het vruchtbaar verloop van dit schooljaar niet kan garanderen. Welke fractie wil nu eigenlijk wat?

De objectiviteit gebiedt ons om de schuld voor deze zoveelste pijnlijke confrontatie – amper één week na de start van het nieuwe schooljaar was het alweer gedaan met de sociale rust die vorig jaar met veel moeite kon worden hersteld – hoofdzakelijk bij het beleid te leggen.

Het is een beleid met een zelden geziene aanmatiging, met een zelden geziene miskenning van de onderwijswereld – ik verwijs naar diverse uitspraken van de voorzitter van de VLD-, en met een zelden geziene aanfluiting van elke zindelijkheid van bestuur. De beleidsvoerders blijven in dit dossier zo ageren. Het is een beleid waarbij de vakbonden door middel van een zelden geziene agressiviteit in een rol werden geduwd die de hunne niet is: die van opgehitste drukkingsgroepen. Het is een beleid waarbij op een onbeschaamde manier de botte bijl wordt gehanteerd, terwijl de beleidsvoerders er prat op gaan van communicatie een prioriteit te maken.

De beleidsvoerders hebben buitengewoon abrupte maatregelen getroffen, die aankwamen als een donderslag bij heldere hemel. Er was immers sprake van een bijna onmiddellijke invoering ervan, nog tijdens dit schooljaar en zonder enige overgangsmatregel. De beleidsvoerders gaan tewerk als de spreekwoordelijke olifant in de porseleinwinkel. Ze kiezen resoluut voor een nieuwe en regelrechte confrontatie met de onderwijsbonden en -wereld. Ze nemen met de ene hand terug wat met de andere hand en met veel tegenzin via de onderwijs-CAO aan loonsverhoging werd toegestaan.

Mevrouw de minister, we willen niet alleen objectief maar ook constructief zijn. Daarom verwoord ik enkele, mijns inziens, zeer eerbare voorstellen. Er is niets op tegen om mensen aan te moedigen om langer aan de slag te blijven. Leerkrachten zijn

Librecht

op 55 jaar zeker niet te oud om te werken. Wie gemotiveerd is, zal voortwerken en doet daar financieel zelfs een goede zaak mee.

De werkverhouding is echter een ander paar mouwen. In dit dossier wordt voortdurend vergeten dat met mensen wordt gewerkt. Er worden vergelijkingen gemaakt die niet opgaan. In een werkverhouding zijn de motivatie en het welbevinden van de mensen heel bepalend voor het succes van zowel de man ter plaatse als de ontvanger. De persoonlijke keuze van inzet moet blijven bestaan. Het klopt immers dat op de betreffende leeftijd, de psychologische grens voor veel leerkrachten is bereikt. Ik daag iedereen uit om zijn oor te luister te leggen in de scholen. U zult heel veel, heel eigenaardige, prangende en soms dramatische verhalen horen. Het beroep wordt heel zwaar belast. Gezien de maatschappelijke veranderingen die op ons afkomen, zal dit in de toekomst zeker zo blijven.

Mevrouw de minister, wij vragen u om opnieuw te onderhandelen. Een dergelijke ingrijpende wijziging kan enkel gebeuren na ernstig overleg en mits een serieuze begeleiding en spreiding. We vragen u om de betrokken partijen en de bevolking heel concreet en heel gericht te informeren over uw en andere voorstellen, want er zitten er goede tussen. In een tijd van grote beroering en defaitisme in het onderwijs betekent een dergelijke plotse en brutale maatregel immers een daadwerkelijke provocatie. We vragen u om een vorm van overleg, van geleidelijkheid en van spreiding te hanteren.

Mevrouw de minister, behoud deze maatregel omwille van het sociale karakter en de beproefde verantwoording ervan. Behoud deze maatregel, maar pas hem aan in inhoud en tijd. Een aanpassing door een aanmoediging tot indienstblijving en door ontmoediging van vroegtijdige uittreding.

Deze bijdrage is een pleidooi voor het doorbreken van de voor alle partijen onterende impasse. Deze bijdrage beoogt een beroep te doen op begrip, tact en wijsheid teneinde de broodnodige rust in het onderwijs te herstellen. Deze bijdrage wil een dringende bede zijn om aan de onhoudbare toestand van kinderen, leerlingen, leerkrachten, ouders en families te verhelpen.

Mevrouw de minister, ik weet dat u gevoelig bent voor plastische zinnen. U hebt zelfs nog een jeugdboek geschreven. Heel lang geleden schreef Dirk Rafaelszoon: 'Ach, waren alle mensen wijs en wilden daerbij wel: de aerde waer een paradijs, nu is

ze meest een hel'. We menen dat bezinning, begrip en tact onderdelen zijn van die wijsheid. En onze onderwijsmensen, én onze kinderen én de ouders hebben er recht op. (*Applaus bij het VB, CD&V en VU&ID*)

De voorzitter: De heer Van Nieuwerkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwerkerke (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, dames en heren, de sp-a-fractie vindt het uitstekend dat de regering het onderwijs een topprioriteit vindt. Binnen het huidige onderwijsbeleid vormen het gelijkheidsbeleid en de herwaardering van de leerkracht de cruciale uitdagingen. Steeds meer groeit bij de meeste partijen ook het besef dat niet de structuren, maar de leerlingen en vooral de leerbedreigde leerlingen centraal moeten staan. Als beleidsmakers moeten we daarvoor kunnen steunen op een dynamisch en gemotiveerd lerarenkorps.

Onze fractie staat volledig achter de beleidsnota 2000-2004 van minister Vanderpoorten, waarin ze op de eerste bladzijden terecht een aantal principes aanhaalt. Ik citeer: 'Rust in het onderwijs brengen. De snelle veranderingen van de samenleving leiden ertoe dat het nooit meer echt rustig kan worden in het onderwijs. Na de vele hervormingen van de voorbije jaren moeten de onderwijsinstellingen in staat worden gesteld die in alle kalmte door te voeren. Het onderwijs moet de kans krijgen zijn essentiële maatschappelijke opdracht in alle serentiteit te volbrengen. De Vlaamse regering zal het besluitvormingsproces sturen vanuit de voorrang van de politiek in de besluitvorming, zonder de verworvenheden inzake overleg en onderhandeling op de helling te zetten.'

Het huidige klimaat staat in schril contrast met de zojuist geciteerde principes. Onze fractie betreurt dat. Ik wil iedereen oproepen om eindelijk te stoppen met het lerarenkorps, dat het al zo moeilijk heeft, voortdurend te stigmatiseren en met slogans op te juttunen. (*Applaus bij CD&V, het VB en VU&ID*)

Het lerarentekort is een ernstig probleem. Als er niet langer genoeg mensen bereid zijn om aan onze kinderen les te geven, dan hebben alle andere inspanningen ter bevordering van de kwaliteit van het onderwijs weinig zin. Het lerarentekort is echter geen typisch Vlaams probleem. In de ons omringende landen is het tekort vaak veel nijpender. We moeten er uiteraard voor zorgen dat het tekort bij ons niet toeneemt. Daarom moeten we zoeken

Van Nieuwkerke

naar manieren om het probleem zo snel mogelijk op te lossen.

Het lerarentekort kan niet worden weggewerkt door enkele eenvoudige maatregelen. Er is een grondig debat nodig over de verschillende aspecten die het lerarenambt aantrekkelijk maken. De sp-a-fractie denkt dat de vakbonden bereid en creatief genoeg zijn om met de nodige voorstellen daartoe op de proppen te komen. Ik denk bijvoorbeeld aan het versoepelen van de cumulregeling, aan de andere bekwaamheidsbewijzen, aan de concentratie van deeltijdse opdrachten en aan het toelaten in het basisonderwijs van leraren lichamelijke en plastische opvoeding. Ik denk ook aan het laten meetellen van anciënniteit voor mensen die in het avondonderwijs uren tekort hebben en willen overstappen naar het dagonderwijs, en aan de suggestie om via een mediacampagne nieuwe leraren aan te trekken.

Het is nodig dat we eens een studie laten uitvoeren om te bepalen aan welke leerkrachten er een tekort is en waar. Als we daarover debatteren zal de problematiek van het einde van de loopbaan zeker aan bod komen.

Het is evident dat in deze tijden van lerarentekort de aantrekkelijke regeling voor vervroegd uitstappen die vroeger is uitgedokterd om oudere leerkrachten ertoe aan te zetten plaats te maken voor jonge werkloze leerkrachten, niet langer kan worden behouden. Het is echter even evident dat de bestaande regeling waarbij leerkrachten vanaf 55 jaar vervroegd kunnen uitstappen, niet van de ene dag op de andere kan worden gewijzigd. Uiteraard moet hiervoor het nodige vertrouwen worden geschapen. Het is de taak van de minister van Onderwijs en van de vertegenwoordigers van het onderwijzend personeel om ernstig te onderhandelen over de modaliteiten en dus ook over een aanvaardbare overgangsregeling.

Het sociale overleg moet in alle sereniteit kunnen plaatsvinden en mag niet onder druk worden gezet door buitenstaanders. Onderhandelen is niet alleen akte nemen van visies en standpunten. Onderhandelen is ook dialogeren. Als het sociale overleg in de nodige sereniteit kan verlopen en als er voldoende tijd voor wordt uitgetrokken, dan zal een akkoord tussen de minister en de vakbonden wel mogelijk zijn.

Ieder speelt zijn rol. Dat moet worden gerespecteerd. De minister is verantwoordelijk voor het al-

gemene beleid en de vakbonden zijn verantwoordelijk voor het personeel. Op dit ogenblik zie ik geen andere relevante manier om honderdduizenden mensen te vertegenwoordigen dan via de vakbonden. De sp-a-fractie heeft niet het gevoel dat de vakbonden niet bereid zouden zijn het einde van de loopbaan te vertragen.

Het gaat uiteraard over modaliteiten. Eén element is het tijdscrediet, waar nogal wat vragen over bestaan en opmerkingen werden geformuleerd. Noch de minister, noch het personeel, en zeker niet de leerlingen zijn gebaat bij een aanhoudende sociale onrust in het onderwijs.

In het belang van de kinderen roepen we de minister en de vakbonden op om zo snel mogelijk terug rond de tafel te zitten om te zoeken naar een oplossing. Er moeten daarna nog veel andere dossiers in het onderwijs worden behandeld: de herwaardering van de leerkrachten, de uitvoering van en de discussie over de objectiveerbare verschillen. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, collega's, mevrouw de minister, we hebben een probleem. (*Ru-moer*)

Een belangrijke doelstelling van het regeerakkoord was de herwaardering van het lerarenambt. De reden daarvan werd reeds duidelijk door vorige sprekers aangehaald: bekwame, gemotiveerde leerkrachten vormen de basis voor de kwaliteit van ons onderwijs. Een kwalitatief onderwijs vormt de basis voor de welvaart en het welzijn in onze samenleving. Goede, gemotiveerde en voldoende leerkrachten, dat was de uitdaging. We moeten leerkrachten in het onderwijs houden en nieuwe leerkrachten aantrekken. Mevrouw de minister, vandaag is deze doelstelling verder af dan ooit.

We hebben inderdaad systemen ontwikkeld zoals dat van de vervangingspool. Het was de bedoeling jonge leerkrachten in het onderwijs te houden, ze werk- en inkomenszekerheid te bieden en de scholen de mogelijkheid te geven het hoofd te bieden aan de problemen van interimwerk. We stellen vast dat deze pools niet opgevuld raken, en daardoor blijft het opvullen van interimbetrekkingen een acuut probleem.

Over de instroom van andere onderwijzers of mensen uit andere sectoren kunnen we op dit moment niet spreken. Dat gebeurt sporadisch omdat de

Sannen

maatregelen om dit te bevorderen, uitblijven. Ik denk daarbij aan het anders berekenen van de anciënniteit voor mensen die uit de privé-sector naar het onderwijs willen overstappen.

De instroom in de lerarenopleiding vormt ook een probleem. Ook al lieten het aantal inschrijvingen bij het begin van het academiejaar een verbetering vermoeden, nu blijkt dat de huidige instroom niet voldoende is om het tekort op te vangen.

Er is dus op dit moment geen sprake van een grote aantrekkelijkheid van het lerarenberoep. We hebben dus een probleem, mevrouw de minister. Werk maken van de herwaardering van het lerarenambt houdt ook in dat men er alles aan wil doen om de maatschappelijke waardering voor de leraren te vergroten. Het imagoprobleem blijft een probleem. Het huidig sociaal conflict, het gebrek aan respect voor leraren van sommige beleidsverantwoordelijken draagt er zeker niet toe bij om die zaak op te lossen.

Mevrouw de minister, veel mensen begrijpen het conflict tussen u en de vakbondsorganisaties niet. Ze kunnen het onvoldoende duiden, omdat ze de standpunten niet juist weten te plaatsen. Daarbij heb ik de indruk dat sommige politici speculeren op het momenteel beperkte maatschappelijke draagvlak van leraren en vakbonden. Op korte termijn kan dat misschien enige populariteit opleveren, maar op lange termijn vormt het een bedreiging voor onze samenleving.

Overigens is mijns inziens het gevoel niet te worden gerespecteerd en onvoldoende te worden gewaardeerd een van de oorzaken van het huidig sociaal conflict. Onze samenleving verlangt steeds meer van het onderwijs en de leraars. De maatschappij en soms zelfs de ouders abdiceren inzake de begeleiding en opvoeding van de jongeren. De school wordt vaak als alibi gebruikt om de problemen niet te hoeven aanpakken en oplossen. Die hoge verwachtingen staan in schril contrast met het gebrek aan maatschappelijke waardering voor het lerarenberoep. We dreigen in een situatie te belanden waarin de leerkrachten 'foert' zeggen en vinden dat het genoeg is geweest. Mevrouw de minister, dat is een groot probleem.

De afgelopen twee jaar heeft de Vlaamse regering niet het juiste antwoord gegeven op het lerarentekort, ondanks de aanzienlijke bijkomende investeringen in het onderwijs. Het huidig sociaal conflict over het lerarenprobleem dreigt dit probleem nog

jarenlang te verergeren. Dat is de reden voor mijn voorstel een sociaal bemiddelaar aan te stellen, met de bedoeling de onderhandelingen terug op gang te trekken.

Dit conflict mag niet verder escaleren. De voorbije twee weken zijn er voldoende ideeën en voorstellen geopperd om de oorspronkelijke regeringsbeslissing in een breder kader te plaatsen. Die voorstellen hebben betrekking op de hele loopbaan, waardoor de oorspronkelijke beslissing wordt gemilderd. We mogen deze suggesties niet zomaar overboord gooien. Ik denk bijvoorbeeld aan het idee van het loopbaankrediet.

Daarnaast moeten we werk maken van andere maatregelen om een lange loopbaan kwalitatief te kunnen invullen. Lang in het onderwijs staan moet draaglijk en leefbaar worden gehouden. Op dit moment ontbreekt bijvoorbeeld elke vorm van stressbeleid. Een leraar die in een moeilijke periode zit, heeft maar één keus: zich elke dag naar school slepen om voor de klas te staan. We zijn niet in staat die leraar een alternatief aan te bieden.

De heer Vermeiren heeft opgemerkt dat brandweerlui ook niet op hun 55ste kunnen stoppen. Zij hebben echter het voordeel dat ze na hun 55 niet meer verplicht de ladder op moeten. In het onderwijs kunnen we momenteel geen oplossingen bieden voor de actuele problemen. Oudere leerkrachten die het even niet meer zien zitten, kunnen we geen nieuwe uitdagingen aanreiken. Als we willen dat mensen langer actief blijven in het onderwijs, moeten we daar dringend werk van maken.

De opbouw van de lerarenloopbaan maakt deel uit van het probleem. Er moet meer perspectief in komen. Er moet een junior- en een seniorperiode worden ingebouwd. Sabbatical leaves moeten tot de mogelijkheden behoren. Het zou voor iedereen verrijkend zijn als iemand die al jaren uitsluitend voor de klas staat, de kans kreeg om af en toe gedurende een korte periode iets anders te doen. Deze persoon zou wellicht opnieuw een frisse blik krijgen op zijn opdracht, en dat werkt stimulerend.

Mijn fractie wil haar verantwoordelijkheid opnemen en op een actieve manier zoeken naar een alternatieve invulling van de lerarenloopbaan, en naar maatregelen die toelaten een betrekking in het onderwijs ook op latere leeftijd aangenaam en kwalitatief in te vullen.

Mevrouw de minister, we hebben een probleem. Er is een grote kloof gegroeid tussen u en de vakbonden. Het zal wellicht wel een gedeelde verantwoor-

Sannen

delijkheid zijn. U wilt ongetwijfeld een oplossing. Maar ik weiger te geloven dat de vakbonden geen inspanningen hebben geleverd om tot een leefbaar, aanvaardbaar en verdedigbaar vergelijk te komen. We vragen dan ook dat maandag het overleg opnieuw wordt opgestart. Waarom zou men niet een beroep doen op externe bemiddeling als dit het overleg ten goede kan komen? Waarom zou men dat niet doen als dit een constructieve sfeer in de hand kan werken? Het kan toch niet dat een minister of een regering weigert te onderhandelen?

Een belangrijke uitdaging voor onze fractie, de regering en dit parlement is wel ervoor te zorgen dat het Vlaams onderwijs kwalitatief hoogstaand blijft. Het moet inspelen op nieuwe maatschappelijke uitdagingen en de gelijke kansen van iedereen in de samenleving bevorderen. Op dit ogenblik is het moeilijk daarover een sereen debat te voeren. Elk debat wordt overschaduwd door het ernstig sociaal conflict. Mijn fractie vraagt daarom om er alles aan te doen om dit sociaal conflict op te lossen. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, gisteravond, tijdens het naar huis rijden, was ik verrast door de inhoud van het radionieuws van zeven uur. Er waren twee hoofdpunten. Minister van Onderwijs Marleen Vanderpoorten weigert elke vorm van verder overleg. Het IRA start, op vraag van Sinn Féin, met de ontwapening. (*Gelach*)

Diegenen die me kennen, weten dat ik me nogal bezighoud met het Noord-Iers vredesproces. Vooral bij het tweede bericht kwam bij mij een bedenking op. Zonder dat het een met het ander heeft te maken, bedacht ik dat, hoe ernstig en zelfs bloedig een conflict ook, de enige oplossing de dialoog is. Wat nu het onderwijsdossier betreft, moet er voor onze fractie een oplossing komen zodat stakingen worden vermeden. Ik val misschien met de deur in huis, maar ook wij pleiten voor een vernieuwde en constructieve dialoog. Wij dulden geen onverzettelijke houding, noch van de minister, noch van de vakbonden. Het zou, met het oog op de toekomst, zeker geen goed signaal zijn om het protocol van niet-akkoord toe te passen. De communicatie moet verbeteren. Het kan niet dat dit voorstel zomaar zonder maatschappelijke consensus wordt doorgevoerd. Iedereen moet in dit dossier zijn verantwoordelijkheid nemen.

Het staat buiten kijf dat de minister een goede poging heeft gedaan. Ik heb het dan over de regeling voor de kleuterleidsters en -leiders, over de regeling voor diegenen die nu 54 of 55 jaar zijn, over de invoering van een loopbaankrediet, enzovoort. Als men doet alsof haar voorstellen niks waard zijn, of meer nog, als men stelt dat de minister geen water in haar wijn wilt doen maar daarentegen 'wijnazijn' schenkt, en als men er dan ook nog de vakantieregeling bij betreft, doet men aan pure demagogie en propaganda. De heer Van Baelen heeft zich in dezelfde zin uitgedrukt.

Onze kritiek gaat niet alleen uit naar de vakbonden, maar ook naar collega's die tegelijk warm en koud blazen. Aan de ene kant wil men woordvoerder zijn van de vakbonden, aan de andere kant geven de respectieve ministers hun fiat. De VU&ID-fractie heeft het moeilijk met de profileringsdrang van sommigen. De buitenwereld vraagt zich af wat ervan aan is, wat geloofwaardig is.

Aan politiek doen betekent keuzes maken. Bij iedereen op een goed blaadje willen staan is een al te gemakkelijke oplossing. (*Applaus bij de VLD en VU&ID*)

Het principe van het stakingsrecht moet ook voor ons behouden blijven, maar als ultiem middel na alle overleg. Dit betekent dat misbruiken moeten worden aangepakt. Vanuit sociaal-ethisch standpunt is het een fout signaal om het 'creatief staken' te bevorderen, te promoten of sterker nog, aan te leren. Men moet in de eerste plaats blijven denken aan het belang van de leerling en van het kind. Een maandenlange staking moet in ieder geval worden vermeden. De publieke opinie, die nu reeds verdeeld is, zou zich dan massaal tegen de vakbonden en de hele onderwijswereld kunnen keren.

Iedereen weet dat men in de toekomst langer zal moeten werken. Daarover is iedereen het eens. TBS 58+ komt eraan, laten we daar geen twijfel over bestaan. Toch moet bij de invoering, flexibiliteit aan de dag worden gelegd.

In februari van dit jaar heeft de heer Vandebroek de minister geïnterpelleerd over het lerarenambt als knelpuntberoep en de implicaties ervan voor het onderwijsbeleid. Haar antwoord was toen : 'Wij verwachten dat er tekorten komen, maar nu valt het allemaal nog mee. We kunnen dit tekort opvangen met behulp van andere maatregelen. Het probleem zal zich pas in acute vorm voordoen in 2004-2005.'

Van Dijck

Nog geen zes maanden later, bij de bespreking van de begroting horen wij echter een heel ander verhaal. Wij nemen aan dat de minister in februari over onjuiste gegevens beschikte en dat die in september zijn rechtgezet. VU&ID wil hierover duidelijkheid. Het gaat in deze discussie niet alleen over de TBS-maatregel, of over de uitstroom. Het gaat in deze discussie over het personeelsbeleid in zijn geheel. Instroom, doorstroom én uitstroom zijn allemaal even belangrijke componenten. We spreken over de hertekening van de professionele loopbaan van leerkrachten. Dit is sinds jaar en dag een probleem dossier. Dit was ook zo vóór 13 juni 1999. Vlaanderen stond toen op de laatste plaats in Europa op het vlak van bijscholing en navorming. Ook mijn fractie wil echter vooruit kijken. We zijn daarom bereid op een constructieve wijze mee te werken opdat er eindelijk iets wordt gedaan aan die vlakke loopbaan. Voor ons is het duidelijk dat het probleem inzake de TBS 55+ niet rijst bij de jongere leerkrachten. Zij weten immers dat ze een stuk langer zullen moeten werken dan hun ouders of oudere collega's. Het probleem rijst bij de groep 50-plussers, die hierop niet voorbereid zijn. Vooral voor deze groep moet er in dialoog worden getreden en een tussenoplossing worden gevonden. We hebben het hier dan over positieve stimulansen en modaliteiten, zoals loopbaankrediet, lesurenvermindering, loopbaandifferentiatie en een hoger loon. De laatste loonsverhoging vindt immers plaats op 48 jaar : betekent dit dan dat de leerkrachten tien jaar lang geen loonsverhoging krijgen ? Dat is een open vraag. Maar er zijn alleszins mogelijkheden genoeg.

Als we voor deze groep van 50-plussers een oplossing vinden doordat men aan beide zijden de basisprincipes respecteert, dan zal er een door de basis meegedragen akkoord tot stand komen. Het ene principe is dat er zorg moet worden gedragen voor de leerkrachten tijdens het einde van hun loopbaan, wanneer ze hun didactische en pedagogische verantwoordelijkheid blijven opnemen. Het andere principe is het recht van de maatschappij om haar kinderen door gemotiveerde leerkrachten te laten onderwijzen. Pas als aan die voorwaarden wordt voldaan, zal dat akkoord er komen, daarvan zijn we overtuigd. Ook demografisch klopt dan het plaatje, want die generatie 50-plussers zal rond 2004-2005 – ik verwijs alweer naar ons antwoord van februari – worden vervangen door leerkrachten die wel tot 58 jaar zullen moeten werken.

Mevrouw de minister, dames en heren van de vakbonden, ik schaar me achter wat ook andere leden

zeiden. Wat ons betreft is er werk aan de winkel. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik veroorloof me om de historiek van dit besluit even in een iets ruimer kader te plaatsen. Deze middag is er veel gezegd, maar er zijn ook een aantal dingen niet gezegd, die nochtans heel erg terzake doen. Aan de basis van dit besluit ligt het lerarentekort. Sinds de winter van vorig jaar is er op het departement Onderwijs een studie uitgevoerd om het lerarentekort te meten. We werden in januari en februari met deze studie geconfronteerd. Uit de studie blijkt dat er in het kleuteronderwijs nog een overschot aan leerkrachten is. Alleen al in het lager onderwijs zal er de komende jaren een tekort zijn van iets meer dan 1.700 leerkrachten. In het secundair onderwijs zal er de komende jaren, dus tot 2004, een tekort komen van meer dan 500 leerkrachten, zij het dat het tekort niet in alle disciplines even groot zal zijn. Maar voor het secundair onderwijs zal de grote uitstroom pas plaatsvinden vanaf 2005. Dan gaat er immers een zeer grote pensioneringsgolf plaatsvinden. Deze studie is één element.

Een ander element is de vervangingspool. Het decreet terzake is vorig jaar van kracht geworden, kende een aantal kinderziekten en werd vorig jaar bijgestuurd. Deze pool raakt niet vol. Dit goede systeem, dat er vooral op gericht was om leerkrachten in het onderwijs te houden en ze loonzekerheid te geven voor een heel jaar, kan niet tot zijn recht komen omdat er te weinig leerkrachten zijn. Ondertussen is er een stijging van de instroom aan de lerarenopleidingen met 17 percent voor de kleuteronderwijzers – maar die zijn er nog – en slechts met 5 percent in het lager onderwijs en in het secundair onderwijs. Af te wachten valt wel of die grotere instroom ook zal leiden tot een grotere uitstroom, en of die uitstromers ook in het onderwijs terecht zullen komen.

Deze drie elementen – het tekort aan leerkrachten, de pool die niet volgeraakt en de stijging van de lerarenopleiding waarvan de resultaten vooralsnog op zich laten wachten – leiden nu al tot zeer verontrustende verschijnselen. Ik geef een aantal voorbeelden.

Sommige klassen hebben gedurende weken geen les. Ik word geconfronteerd met verontruste ouders die mij en mijn medewerkers telefoneren of schrijven, en die zeggen dat hun kinderen gedurende zes

Vanderpoorten

of acht weken geen wiskunde hebben gehad. Die ouders zijn uiteraard zeer bezorgd. Zullen hun kinderen een diploma krijgen? Zullen ze in het hoger onderwijs in een wiskundige richting terechtkunnen?

In het lager onderwijs worden klassen vaak gewoon samengezet of verdeeld over verschillende leerkrachten. Het gevolg daarvan is dat er geen kleinere klassen komen, zoals wij altijd hadden vooropgesteld, maar dat er integendeel grotere klassen komen. Het gevolg is dus dat er geen lagere maar een hogere werkdruk is voor de leerkrachten die nu tewerkgesteld zijn.

Kleuteronderwijzers – meestal onderwijzeressen – worden tewerkgesteld in het lager onderwijs. Gelukkig gebeurt dit vaak tot grote tevredenheid van de directies, die blij zijn dat ze in ieder geval iemand hebben in de klas. U zult het echter wel met me eens zijn dat het niet de bedoeling kan blijven dat mensen die initieel gekozen hebben voor het kleuteronderwijs, bijna permanent tewerkgesteld zijn in het lager onderwijs. Vorig jaar werden er 700 kleuteronderwijzeressen tewerkgesteld in het lager onderwijs.

Leerkrachten die nu tewerkgesteld zijn om de zorgverbreding te behandelen in het onderwijs, worden vaak overgeheveld naar een klas waar geen leerkracht meer is, met als gevolg geen zorgverbreding en dus ook minder gelijke kansen. Wat we dus wilden bereiken – meer gelijke kansen voor kinderen en minder werkdruk voor leerkrachten – wordt door het tekort aan leerkrachten gewoon niet bereikt. We kunnen nog over zoveel goede wil beschikken, zonder leerkrachten kunnen wij dat gewoon niet bereiken. Dat is en blijft de kern van de zaak.

De studie van het lerarentekort heeft me er in het voorjaar toe gebracht om een CAO af te sluiten: de ondertussen reeds zo beruchte CAO VI. U weet dat het daarbij ging over werkdruk en over loon. Ik heb me toen heel lang verzet tegen de lineaire loonsverhoging van 3 procent. Ik heb me echter laten overtuigen door terechte argumenten die toen in het voorjaar naar voren werden gebracht. Wat zeiden de vakbonden immers tegen mij? Ze zeiden: 'Mevrouw de minister, neem niet te veel maatregelen om de werkdruk te verlagen en de klassen te verkleinen, want er zijn geen leerkrachten.' Dat was inderdaad juist, want ik had een studie voor mij liggen die dat bewees. Zo zijn we tot een compromis gekomen dat dan uiteindelijk de

CAO VI is geworden. Dit is een goede CAO, waar ik nog steeds achter sta. Door een tekort aan leerkrachten dreigt die CAO in de komende maanden en jaren echter niet tot haar recht te komen.

Er moeten dus inderdaad zeer dringend maatregelen worden genomen om het tekort aan leerkrachten tegen te gaan. Voor de lange termijn zijn er goede fundamentele maatregelen nodig die de job opnieuw aantrekkelijk maken. We willen echter ook aan de kinderen die nu in het onderwijs zitten op korte termijn een kwaliteitsvol onderwijs garanderen.

Er waren reeds fundamentele maatregelen gepland die op lange termijn voor oplossingen zouden kunnen zorgen. Zo zal bijvoorbeeld de lerarenopleiding bijgestuurd worden. Dat moet het niet alleen voor de studenten beter maken, maar ook voor de jonge leerkrachten. Ze zullen beter voorbereid voor de klas komen. De evaluatie van de lerarenopleiding is vorig jaar van start gegaan en heeft ongeveer een jaar geduurd. Ze is nu afgerond en zal in de loop van november met veel betrokkenen worden besproken, met het oog op conclusies. U was tegen die evaluatie, mijnheer Martens. U vond het vorig jaar veel te vroeg voor zo'n evaluatie.

De tweede fase van de loonstudie komt eraan. De eerste fase was inleidend en moest een aantal knelpunten blootleggen. De tweede fase moet de basis vormen voor een nieuw loon- en personeelsbeleid in heel het onderwijs. Ook die discussie zal moeilijk worden, vooral met de vakbonden.

Ik wil u ook herinneren aan de bijstellingen die in de CAO zijn opgenomen. Vanaf volgend jaar zullen er bijkomende uren worden toegekend aan alle scholen, het eerste jaar 7.000 voor het secundair onderwijs, de volgende jaren nog meer. De bedoeling daarvan is om een aantal leerkrachten klasvrij te maken voor bepaalde taken. Dat kan nu al, maar vanaf volgend jaar zal het gemakkelijker zijn. Leerkrachten die uitgeblust zijn of voor een deel van hun opdracht liever niet voor de klas staan, kunnen in samenspraak met de directie klasvrij worden gemaakt. Daar hoor ik de jongste weken iedereen naar vragen, maar het kan dus al.

De administratieve ondersteuning van de directies in het basisonderwijs gaat in stijgende lijn. In 2002 zullen de basisscholen al 4 miljard frank meer krijgen dan in 1998. Dat betekent gemiddeld 1,7 miljoen frank per school, als we geen rekening houden met het verschil in grootte tussen de scholen.

Vanderpoorten

Als ik aan leerkrachten en directies vraag of ze voelen dat er iets gebeurt voor de scholen, dan zeggen ze : ‘Ja, maar het is nog niet genoeg’. En ook : ‘We hebben de voorbije decennia niets gehad en – erger nog – heel veel moeten besparen.’ (*Applaus bij de VLD*)

Ze begrijpen mijn situatie zeer goed. (*Gelach en opmerkingen bij CD&V*) Ik aanvaard ook dat ze staken. Het is uiteraard niet gemakkelijk als de regering zulke zware beslissingen neemt. Ik heb ook geen enkel probleem met een fatsoenlijke staking. (*Opmerkingen van mevrouw Marijke Dillen*) Ook onze voorzitter niet, als het gebeurt volgens de regels van het spel.

Deze zomer werd duidelijk dat het tekort aan leerkrachten te groot werd. De laatste week van augustus vroegen de media mij om een reactie op een persconferentie van het VSKO, waar het lerarentekort werd aangeklaagd. De vraag was wat de minister daar eindelijk eens aan zou doen. Op basis van een aantal berekeningen hebben we toen besloten de regeling van de TBS 55+ tot 58 jaar op te trekken. Zodra we deze beslissing intern hadden genomen, hebben we ze aan de Vlaamse regering voorgelegd. Ik had een unanieme goedkeuring van de Vlaamse regering nodig. Ik wist toen al dat het hier een zware maatregel betreft die hevige reacties zou uitlokken. Ik wist dat er acties zouden volgen, en ik wist ook dat een gebrek aan solidariteit binnen bepaalde meerderheidsfracties aan het licht zou kunnen komen. Het spreekt vanzelf dat vakbonden steeds inspelen op een mogelijke onenigheid binnen de meerderheid. (*Applaus bij de VLD*)

De vakbonden proberen van deze onenigheid te profiteren. Sommige politici hebben hier met veel sympathie aan meegewerkt. Zij zijn van oordeel dat dit hen in de toekomst electoraal voordeel zou kunnen opleveren.

Omdat ik dit al van in den beginne had voorzien, ben ik op 9 september 2001 naar de Vlaamse regering gestapt. Mijn voorstel is diezelfde dag nog unaniem goedgekeurd. Ik heb de overige leden van de Vlaamse regering toen al gewaarschuwd dat het hier om een zware maatregel ging en dat er naar alle waarschijnlijkheid stakingen en andere acties zouden komen. Ik heb toen ook gezegd dat een aantal leden van bepaalde meerderheidsfracties dit voorstel niet zo leuk zouden vinden. Aangezien ik wist dat er hevige reacties zouden komen, heb ik de Vlaamse regering toen al gewaarschuwd.

Enkele dagen na de principiële beslissing heeft de Vlaamse regering unaniem een formele beslissing genomen. Bij die gelegenheid heb ik de opdracht gekregen om de modaliteiten van dit besluit verder uit te werken. Zodra de onderhandelingen achter de rug waren, heb ik het uitgewerkte besluit opnieuw aan de Vlaamse regering voorgelegd. De Vlaamse regering heeft dit weer unaniem goedgekeurd. In zijn Septemberverklaring heeft de minister-president dit trouwens nogmaals bevestigd.

Tot op heden heeft geen enkel lid van de Vlaamse regering me gezegd dat hij of zij niet langer achter het besluit van de Vlaamse regering staat.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mevrouw de minister, u hebt daarnet gezegd dat de Vlaamse regering unaniem achter uw voorstel staat om de TBS 55+ tot 58 jaar op te trekken. Tijdens dit debat heb ik echter heel andere standpunten horen vertolken.

De heer Van Nieuwkerke, die het daarnet nog over het falend onderwijsbeleid heeft gehad, vindt dat er opnieuw moet worden onderhandeld. De heer Sannen, die enkele weken geleden al heeft verklaard dat het huiswerk opnieuw moet worden gedaan, heeft voorgesteld een sociaal bemiddelaar aan te stellen die de onderhandelingen opnieuw moet opstarten. Ook uit de woorden van de heer Van Dijck kan ik afleiden dat drie van de vier meerderheidsfracties dit besluit niet langer steunen.

De sociale partners zijn hun vertrouwen in de minister kwijt. Vandaag heb ik nog een artikel gelezen waarin de liberale vakbond stelt dat de minister geen onderhandelingen kan voeren omdat ze het vertrouwen van de onderwijswereld niet heeft. De minister heeft immers meegewerkt aan een scenario dat ouders tegen leerkrachten moet opzetten.

Mevrouw de minister, drie van de vier meerderheidsfracties steunen u niet langer. Niet enkel Agalev, de sp·a en VU&ID hebben een probleem : de Vlaamse regering heeft een probleem. U hebt een probleem, want u geniet niet langer het vertrouwen van de onderwijswereld en van haast alle fracties van het Vlaams Parlement. Dit is een wezenlijk politiek probleem. U hebt het over de regering, maar u bent hier in het parlement dat in u geen vertrouwen meer heeft. (*Applaus bij CD&V en het VB*)

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : De heer Van Rompuy heeft een probleem : hij hoort namelijk altijd iets anders. (*Rumoer*)

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer Van Rompuy, sta me toe de historische achtergrond te schetsen van hoe een en ander tot stand is gekomen en u toe te lichten op welke manier over dit besluit onderhandeld werd. Dat stelt mij dan ook in de gelegenheid te antwoorden op de door sommigen gestelde vraag of er misschien te weinig onderhandeld werd.

Het principe was een beslissing van de regering, en in die zin werd een ontwerp van besluit uitgeschreven. Ondertussen werden de vakbonden en de inrichtende machten informeel ingelicht. De formele onderhandelingen werden op 1 oktober opgestart.

Ik wens hier wel te beklemtonen dat het hier gaat om een officiële procedure in het kader van een besluit dat onderhandeld wordt, iets wat niet kan worden vergeleken met de aanloop tot CAO-onderhandelingen die helemaal anders verlopen en waarbij de inrichtende machten niet betrokken zijn, iets wat bij een besluit van de Vlaamse regering wel het geval is. Daar is alles trouwens sterk aan termijnen gebonden.

De onderhandelingen over het besluit werden dus op 1 oktober opgestart. Op dat ogenblik vond een globale bespreking plaats. Daarbij werden wederzijdse voorstellen geformuleerd. Op 9 oktober werden dus de voorstellen vanwege de inrichtende machten en de vakbonden ingediend en door hen toegelicht. Er werd toen afgesproken op 17 oktober opnieuw te vergaderen.

Op 17 oktober werden de diverse voorstellen besproken en geclusterd. Er waren immers voorstellen bij die goed waren voor twee nieuwe CAO's, wat voor mij echter geen probleem betekent. Er werd immers ook de afspraak gemaakt om, naast het besluit, eventueel bepaalde engagementen aan te gaan over onderwerpen waar in de volgende weken dieper op zou worden ingegaan. Op 17 oktober werd ook afgesproken dat de overheid tegen 22 oktober een definitief voorstel op tafel zou leggen.

Het ging hier dus om vier dagen van formeel overleg met de betrokkenen, met name de inrichtende machten en de vakbonden. Ondertussen heeft ech-

ter ook heel wat informeel overleg plaatsgevonden. (*Opmerking van de heer Luc Martens*)

Mijnheer Martens, ik kan aannemen dat u een aantal agenda's uit het hoofd kent, maar ik betwijfel of u alle agenda's kent.

Uiteraard is hier ook heel wat studiewerk aan te pas gekomen. Bij elk voorstel dat werd gelanceerd door om het even welke partner, moest immers heel wat onderzocht en becijferd worden. Mijn kabinet en administratie zijn de voorbije weken haast uitsluitend bezig geweest met het uitwerken en berekenen van voorstellen.

Waarover werd daarbij onderhandeld ? Niet alleen over het besluit op zich, maar ook over de diverse voorstellen die we zelf hadden gevraagd. Er is bijvoorbeeld ook gesproken over allerlei pedagogische elementen. Ik denk daarbij onder meer aan de om- en bijscholing van leerkrachten of van mensen die naar een ander beroep wensen over te schakelen en daartoe bij het onderwijs aankloppen.

Er is gesproken over mogelijkheden om neveninkomens interessanter te maken. Er is ook gesproken over het tewerkstellen van regenten muzikale en plastische opvoeding in het basisonderwijs, omdat het tekort aan onderwijzers op die manier kan worden verschoven. De conclusie van het debat over die elementen is verschoven naar november. De afspraak was dat na de studiedag over de evaluatie van de lerarenopleidingen al die elementen opnieuw aan bod zouden komen, en dat er ten gronde over het lerarenberoep zou worden gepraat. Dat was ook de bedoeling van de evaluatie van de lerarenopleiding. Dat is uiteraard een aantrekkelijk voorstel en uiteraard zijn we daar graag op ingegaan. Andere elementen waren bijvoorbeeld een regelmatig onderzoek van de evolutie van de arbeidsmarkt en een regelmatige media-campagne zoals die vorig jaar heeft plaats gevonden.

Na de pedagogisch-inhoudelijke discussie, kwam de discussie over het acute lerarentekort. Ook daar waren we bereid tot verregaande engagementen. We waren bereid om over de bekwaamheidsbewijzen te praten. Overwerk moet meer mogelijk worden, zo kan iets worden gedaan aan het lerarentekort. We waren bereid om in de komende weken van gedachten te wisselen over de loonharmonisatie tussen het volwassenenonderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en het secundair onderwijs. We wilden het voorstel van de concentratie van een halve opdracht op enkele dagen onderzoeken.

Vanderpoorten

Er is dus niet alleen over het besluit gesproken. Vorige week woensdag is bijna alles op tafel gekomen wat ook maar enigszins met lerarenwaardering, -tekort en -opleiding te maken heeft. Uiteraard is een groot deel van de tijd besteed aan de loopbaanplanning en de eindloopbaanregeling. Er zijn verschillende voorstellen over gedaan. Wat wij van die voorstellen hebben weerhouden en maandag aan de vakbonden hebben voorgesteld, is het volgende : iedereen die op 31 december 2001 – de datum kon worden verschoven – 55 jaar is, zou kunnen blijven uitstappen zoals nu ; een loopbaankrediet van 1 jaar voor iedereen, weliswaar in harmonisatie met een aantal verlofstelsels, voor jonge mensen is dat een heel interessant perspectief ; voor 52-, 53- en 54-jarigen komen er 6 maanden bovenop het 1 jaar loopbaankrediet ; de kapitaliseerbare overuren ; de kleuteronderwijzeressen kunnen vroeger uitstappen, dat blijft op 56 jaar en met het jaar loopbaankrediet wordt dat 55 jaar.

Dat was ons voorstel. Hoe konden de bonden dat zomaar naast zich neerleggen ? Het was een degelijk en goed onderbouwd voorstel, met het engagement dat over al die andere aspecten op heel korte termijn ook zou worden gepraat. De vakbonden vonden dat dit niet ver genoeg ging. Ze vroegen daarbovenop een extra loopbaankrediet van 1 jaar plus 1 maand per jaar dat men meer dan 20 jaar heeft gewerkt. Concreet vroegen de vakbonden er 14 maanden bovenop. Ze vroegen dus niet één, maar meer dan twee jaar loopbaankrediet. De vakbonden eisten bovendien dat de uitstapregeling die wij voorstelden voor 52-, 53- en 54-jarigen, ook zou gelden voor 50- en 51-jarigen. Dat hield in dat iemand die nu 50 jaar is, naargelang zijn of haar loopbaan, nog steeds zou kunnen uitstappen op de leeftijd van 55 jaar en enkele maanden. Dat was niet onze bedoeling. De eis van de vakbonden ging voor ons te ver.

Van bij het begin van de onderhandelingen was afgesproken dat een akkoord moest worden gesloten over alle punten of dat zou worden teruggevallen op het initiële voorstel. De vakbonden zijn opgestapt. Ik heb de onderhandelingen dus niet afgebroken. Nadat de vakbonden weg waren, werd over het besluit onderhandeld met de inrichtende machten. De procedure bepaalt dat de voorzitter op het einde van de onderhandelingen zegt dat de onderhandelingen zijn afgelopen en dat opmerkingen kunnen worden ingediend binnen de 15 werkdagen. Op dat punt staan we nu.

Dames en heren, ik vraag u om in eer en geweten te antwoorden op de vraag of dit een voorstel was om zomaar naast zich neer te leggen. Ik had de indruk dat de vakbonden verder wilden gaan, omdat ze voelden dat in bepaalde partijen druk was ontstaan. Ik heb dit ook gemerkt aan krantenartikels – een aantal ervan was trouwens vrij platvloers – die verschenen zijn op vrijdag, zaterdag en maandag. De vakbonden hadden het daarin – en dus al vóór de onderhandelingen van start zijn gegaan op maandag – over oorlogsverklaringen ! De onderhandelingen kregen met andere woorden geen enkele kans van de vakbonden.

Dit alles betekent natuurlijk niet dat in het onderwijs geen uitgebreid systeem van verlofstelsels bestaat. Ik noem er enkele op. Zo bestaat een deeltijdse TBS 55+, verlof voor verminderde prestaties 50+, afwezigheid voor verminderde prestaties 50+, deeltijdse loopbaanonderbreking 50+, verlof voor verminderde prestaties voor sociale of familiale redenen, verlof voor verminderde prestaties voor wie kinderen heeft tussen 2 en 14 jaar, afwezigheid voor verminderde prestaties voor wie kinderen heeft tussen 2 en 14 jaar, TBS voor persoonlijke aangelegenheden, loopbaanonderbreking, deeltijdse loopbaanonderbreking, afwezigheid voor lange duur omwille van familiale redenen en de TBS 55+. Er zijn met andere woorden heel veel verschillende verlofstelsels in het onderwijs, waarschijnlijk meer dan in gelijk welke andere sector. Het is noodzakelijk om ze te harmoniseren.

Nu bestaat een regeling voor verlof voor verminderde prestaties vanaf 50 jaar. Heel weinig mensen maken er gebruik van op 53-, 54- of 55-jarige leeftijd, omdat de regeling TBS 55+ natuurlijk veel interessanter is. Wie is in hemelsnaam bereid om halftijds te blijven werken als hij of zij meer geld ontvangt door helemaal uit te stappen ? Hoe kan aan de publieke opinie worden uitgelegd dat mensen die deeltijds werken in het onderwijs, elke maand minder geld op hun bankrekening krijgen dan mensen die helemaal niet meer werken ? Dit is zo onlogisch als maar zijn kan.

Mijnheer Librecht, uiteraard is er veel protest tegen het afschaffen van de maatregel. Ik, en met mij de regering, nemen immers iets heel aantrekkelijks af. Het is een ongehoord aantrekkelijke maatregel wanneer er sprake is van een lerarentekort. Het systeem werd uitgewerkt in 1986. Toen verlieten elk jaar 5000 jonge mensen de lerarenopleiding, maar er was slechts behoefte aan 2000 nieuwe leerkrachten. De regeling werd uitgewerkt en aan oudere leerkrachten werd gevraagd om alstublieft het onderwijs te verlaten om plaats te maken voor

Vanderpoorten

jongeren. Via de interessante regeling vragen wij vandaag nog steeds aan de oudere leerkrachten om alstublieft uit het onderwijs te stappen, maar ondertussen zijn er geen jonge leerkrachten meer om hen te vervangen. Dat is de kern van het probleem.

Ik word de laatste weken heel vaak geconfronteerd met uitspraken die ook in dit parlement zijn aangehaald. Men vraagt me wat er moet gebeuren met uitgebluste leerkrachten voor een klas. Men vraagt mij of ik zou willen dat mijn kinderen daarvan les kregen. Het antwoord is uiteraard negatief. Er bestaan echter heel wat mogelijkheden om daar iets aan te doen. Als directies en leerkrachten creatief zijn, kan er heel wat gebeuren. Leerkrachten kunnen bijvoorbeeld deeltijds uitstappen of deeltijds klasvrij worden gemaakt. Ze kunnen aan leerlingenbegeleiding doen. Er zijn genoeg taken in een school. Ik wil niet dat mijn kind les krijgt van een uitgebluste leerkracht, maar ik wil nog minder dat het terecht komt in een klas zonder leerkracht. Dat is het allerergste wat ons onderwijs zou kunnen overkomen.

Natuurlijk moet er een fundamenteel debat worden gevoerd over de kwaliteit van het onderwijs. Die moet worden gewaarborgd. Leerkrachten moeten in alle scholen met meer plezier lesgeven. Die discussie wil ik in de komende maanden voeren met iedereen die daar vragende partij voor is. Om de kwaliteit te waarborgen en om het beroep aantrekkelijker te maken, zullen er echter zware discussies moeten worden gevoerd, niet in het minst in dit parlement en met de vakbonden. Als er telkens zo'n hevige reactie komt, zal er in het onderwijs heel weinig kunnen bewegen. Er is altijd wel iemand die een reden heeft om te protesteren of te lobbyen.

Dames en heren, er moet nog heel veel gediscussieerd worden. Ik denk daarbij aan de discussie over een meer flexibele loopbaan voor leerkrachten, over de bekwaamheidsbewijzen en de loondifferentiatie, over evaluaties van leerkrachten, over het vergemakkelijken van de overstap van de privé-sector naar onderwijs en omgekeerd.

Ik wil tot slot nog antwoorden op een aantal heel concrete vragen. De heer Martens spreekt over goed onderwijs en gemotiveerde en goed opgeleide leerkrachten. Volgens hem slaag ik erin om het enthousiasme te fnuiken. Natuurlijk is er veel ontgoocheling bij mensen die dachten binnenkort uit te stappen op 55 jaar. Ik begrijp dat ook. Terzelfdertijd merk ik bij heel wat jonge leerkrachten een

heel andere houding. Ze weten dat het zo niet verder kan en dat er maatregelen moeten komen. Ze verkiezen een loopbaankrediet boven de TBS 55+-regeling. Heel wat jonge leerkrachten zien de stakingen eigenlijk niet zitten, maar doen toch mee om een aantal redenen.

U zegt dat er meer was verwacht van deze regering omdat er geld was. Ik heb met dat geld in de eerste plaats de besparingen van het verleden terugschroefd en twee CAO's afgesloten. Zeggen dat er in die twee jaar niets of weinig is gebeurd, klopt niet. Mijnheer Martens, u zit in de commissie voor Onderwijs. U weet beter dan wie ook dat wat u daarstraks zei, niet klopt.

U zei dat het debat over de herwaardering van de leerkrachten ontbreekt. Dat debat zal de komende weken worden gevoerd met iedereen die daar interesse voor heeft. Er is een studiedag en er zijn tal van andere manifestaties in november, vertrekkend van de evaluatie van de lerarenopleidingen.

De heer Martens heeft ooit een voorstel over stages gedaan en de mensen vervolgens aan hun lot overgelaten. Ik heb vanmorgen een school bezocht die leraars opleidt, en daar was men enthousiast over de zelfstandige stage waar de heer Martens zich enkele maanden geleden zo tegen verzette. De zelfstandige stage wordt door de betrokkenen als een win-winsituatie beschouwd. Op enkele maanden tijd zijn de beste afspraken gemaakt met basischolen die een stagiair zullen krijgen. De scholen zullen de stagiair zelfstandig stage laten lopen en de ontvangende leerkracht krijgt het statuut van mentor. Alle partijen zijn dus tevreden, ondanks de kritiek van de heer Martens.

De heer Luc Martens : Ik had kritiek omdat er niet in begeleiding was voorzien.

Minister Marleen Vanderpoorten : De scholen die leerkrachten opleiden, en de scholen die stagiairs zullen krijgen, hebben de begeleiding op een creatieve manier georganiseerd. We moeten toch niet altijd alles vanuit Brussel organiseren.

De heer Martens zegt altijd neen als wij iets voorstellen. Hij was tegen de vervangingspool gekant en hij zou zelfs een eigen voorstel lanceren. Ik heb dat nooit gezien. Hij was ook tegen de evaluatie van de lerarenopleiding. (*Opmerkingen*)

Die evaluatie moest er komen. De heer Martens was tegenstander van de zelfstandige stage, maar op de school die ik vanmorgen heb bezocht, zegt

Vanderpoorten

men mij dat het een schitterend initiatief is dat moet worden uitgebreid.

De heer Martens is altijd zeer opgewonden als hij tegen mij spreekt. Hij ergert zich en hij begint te roepen. Ik kan mij voorstellen dat hij gefrustreerd is. Na decennia van besparingen is er eindelijk wat geld en nu is hij geen minister van Onderwijs. Dat is natuurlijk zijn probleem. (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy*)

Mijnheer Van Rompuy, ik heb niet de neiging snel gefrustreerd te zijn.

De heer Librecht zei dat de fundamentele problemen moeten worden aangepakt. Dat is natuurlijk zo. De heer Librecht is trouwens lid van de commissie van Onderwijs en zou dus moeten weten dat er heel wat op stapel staat. Aan het gelijkemansdecreet wordt vandaag de laatste hand gelegd. De discussie over het inschrijvingsrecht en de non-discriminatie was moeilijk. Het decreet over het hoger onderwijs en de associaties zal één van de volgende weken klaar zijn.

De discussie over het onderwijslandschap wordt door heel veel onderwijsactoren met heel veel interesse afgewacht. Ik heb gisteren bij de heer Librecht enig scepticisme ervaren. Toch gaat het om zeer fundamentele dossiers die in al hun aspecten zullen worden behandeld. We moeten bij die discussie ook de vakbonden, de inrichtende machten, de lerarenopleidingen, directies, de ouderverenigingen en de studenten betrekken.

De heer Van Nieuwkerke heeft het over de rust in het onderwijs. Ik besef beter dan iemand anders dat er de jongste twee jaar van rust weinig sprake is geweest. Ik ben er ook van overtuigd dat rust moeilijk te verwezenlijken zal zijn. Er zijn vandaag zoveel dossiers aan de orde dat er altijd wel iemand zal zijn die vindt dat er moet worden geprotesteerd. Een sereen debat zal dus niet steeds mogelijk zijn.

Mijnheer Van Nieuwkerke, ik stigmatiseer het leraarskorps absoluut niet. Ik ben zelf leerkracht, dus waarom zou ik. Men verwijt mij dat ik mij teveel als leerkracht gedraag, maar ook dat frustrereert mij niet. Ik vind het niet prettig dat ik deze maatregelen moet nemen. Iedereen zal dat wel begrijpen. Ik wil echter geen klassen zonder leerkrachten. Dat is het belangrijkste.

Mijnheer Sannen, ik denk dat ik in de loop van mijn betoog reeds voldoende heb geantwoord op uw opmerkingen. Vooral bij u hoor ik een zeer negatief beeld van het onderwijs. Er zijn veel leerkrachten met problemen. Er zijn echter veel meer onderwijskrachten die gelukkig zijn met hun taak. Het onderwijs is zeer kwaliteitsvol in Vlaanderen. Juist daarom moeten we voldoende leerkrachten hebben om de kwaliteit te behouden.

Vorig jaar werd een enquête gehouden bij de leerkrachten. 95 percent antwoordden dat ze opnieuw voor het onderwijs zouden kiezen. Dit betekent uiteraard niet dat er geen problemen zijn. Ik besef dat ook. Het negatieve beeld dat in het Vlaams Parlement evenwel al te vaak wordt opgehangen over het onderwijs, verdienen de leerkrachten niet, verdienen de directies niet, verdienen de scholen niet en verdienen zeker onze leerlingen niet.

Dames en heren, de kern van dit debat is het oplossen op korte termijn van het lerarentekort. Wanneer er zo'n groot tekort is, dan kan men zo'n interessante uitstapregeling, die is ontstaan op een moment dat er een overschot was, niet laten bestaan. Er zijn onderhandelingen gevoerd over dat besluit.

Dit betekent niet dat we niet over andere zaken moeten praten die het lerarenberoep in het algemeen aantrekkelijker kunnen maken. Uiteraard moet dit besproken worden. Ik heb nooit gezegd dat ik dit niet zou doen. Anders was ik deze morgen niet naar een lerarenopleiding gegaan om naar de problemen te peilen. Ik was dan in mijn bureau gebleven en had de volgende 2 jaar niets meer gedaan. Uiteraard moeten we daarover discussiëren. Uiteraard ben ik bereid de dialoog aan te gaan.

We hebben ernstige onderhandelingen gevoerd. De chronologie van dit verhaal bewijst dat. Toch heb ik zeer sterk het gevoel dat men de druk wilde opvoeren door middel van stakingen. Een aantal krantenartikels van vrijdag, zaterdag en maandag bewijzen dat.

Dames en heren, dit is een regeringsbeslissing die ik altijd nauwgezet heb uitgevoerd. Ik ben steeds duidelijk geweest. Of dat voor de anderen ook zo is, laat ik aan uw oordeel over. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik heb het antwoord gehoord van een bijzonder zwak minister.

Van Rompuy

Eigenlijk was het een antwoord van een ambtenaar die een overzicht gaf van een bepaald beleid waarvan de heer Sannen en de heer Van Nieuwerkerke hebben gezegd dat het gefaald heeft.

Mevrouw de minister, ik herhaal wat ik daarnet heb gezegd. U hebt het vertrouwen niet meer van de onderwijswereld. U hebt vandaag het vertrouwen niet meer van het Vlaams Parlement. Er is een enorme beroering in de onderwijswereld. Dat is al maanden zo. De onderhandelingen over de CAO grepen ook plaats in een klimaat van stakingen en onrust. U hebt toen eigenlijk ook gefaald.

Het wordt van langsom duidelijker dat u een zwak minister bent omdat u niet onafhankelijk kunt optreden. U wordt geleid en gestuurd door andere mensen. Mijnheer De Gucht heeft reeds een paar maanden geleden gezegd dat de onderwijzers het maar moesten doen met het kijk- en luistergeld. Begin september zei hij over de TBS+-maatregel in een kranteninterview: 'Deze keer wijkt de VLD geen millimeter. Dat ze maar staken'. De ondertitel is: 'De Gucht ergert zich mateloos aan de onderwijsbonden en de coalitiepartners'. Hij zegt verder dat het dikke broel is met de VLD als Agalev en de SP nog lang moeilijk doen. Wel, vandaag is het broel. De SP en Agalev hebben niet geapplaudiseerd voor minister Vanderpoorten. Zij geniet niet langer hun vertrouwen, noch dat van VU&ID.

Minister Vanderpoorten, u hebt het vertrouwen kwijtgespeeld van de sector waarvoor u verantwoordelijk bent en van dit parlement. In een normale parlementaire democratie zou u ontslag nemen.

Momenteel wil men de onderhandelingen nieuw leven inblazen, en dat is ook nodig, want deze breuk tussen het beleid en de onderwijswereld is maatschappelijk onhoudbaar. Om die plannen een kans op welslagen te geven, moet u ontslag nemen en moet er een nieuwe minister komen, en een nieuwe beleidsverklaring.

Dit beleid heeft gefaald. U hebt inderdaad meer middelen gekregen. Van de 270 miljard frank extra beleidsruimte in deze legislatuur kreeg u echter slechts 70 miljard frank. Dat is amper een vierde, terwijl uw aandeel in de begroting 43 percent bedraagt. U hebt steeds slecht onderhandeld, en u bent bedrogen in de begrotingsonderhandelingen. Zoals de heer Sannen zei, is de maatregel die u wilt nemen, een begrotingsmaatregel. U moest 1,1 miljard frank besparen, omdat de kas van de Vlaamse

regering op dit ogenblik leeg is en er geen geld meer is voor de zogenaamde prioriteiten. U hebt een besparing doorgevoerd ten koste van de leerkrachten. Daar komt de hele zaak op neer. Minister-president Dewael heeft onderwijs uitgeroepen tot de absolute prioriteit, maar eigenlijk heeft hij daar het geld niet voor en daardoor zijn we in een besparingsscenario terechtgekomen.

Drie van de vier regeringspartijen hebben hun vertrouwen in u opgezegd omdat ze weten dat u niet meer onafhankelijk kunt optreden. Ik twijfel niet aan uw eerlijkheid en ernst, maar u wordt geleid door de heer De Gucht, die een diep misprijzen heeft voor de onderwijswereld en eigenlijk met partijpolitieke bedoelingen de onderwijswereld wil opzetten tegen de ouders. (*Applaus bij CD&V en het VB*)

Hij wil de macht van het vrij onderwijs en de vakbonden breken, de leerkrachten culpabiliseren, en in de samenleving een vijandig klimaat creëren ten aanzien van het onderwijs. Het Vlaams Parlement mag dat niet dulden.

De meerderheid is totaal verdeeld. CD&V vraagt u klaar en duidelijk ontslag te nemen. Er moet een nieuwe beleidsverklaring komen. De huidige toestand is onaanvaardbaar en ondraaglijk voor de Vlaamse samenleving. (*Applaus bij CD&V en het VB*)

De heer Karel De Gucht (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, minister Vanderpoorten heeft het vertrouwen van de VLD. Daarover bestaat niet de minste twijfel. De taak die haar is opgedragen door de regering, heeft zij uitstekend vervuld. De regering heeft meermaals een duidelijke beslissing genomen over de terbeschikkingstelling op 55 jaar. Ze achtte het absoluut nodig de leeftijd op te trekken om het lerarentekort te verhelpen.

Het is de taak van een minister om de beslissingen van de regering uit te voeren. Ze moet daarover onderhandelen met de vakbonden. Voor met de vakbonden kan worden onderhandeld, moet er natuurlijk een standpunt zijn van de regering. Men zegt dat de regering een beslissing heeft genomen. Neen: de regering heeft beslist op basis van welk voorstel minister Vanderpoorten met de vakbonden en de inrichtende machten moest onderhandelen. Na de gesprekken met de vakbonden heeft de regering zich een tweede keer over dit dossier gebogen. De regering heeft dan een pakket op tafel gelegd dat in niet onbelangrijke mate het oorspronkelijke voorstel wijzigde. De vakbonden heb-

De Gucht

ben dat voorstel obstinaat afgewezen. Het was ook hun bedoeling om dat te blijven doen. Ik ben ervan overtuigd dat daarbij in niet onbelangrijke mate politieke drijfveren meespelen. (*Rumoer*)

Het gewijzigde voorstel van de Vlaamse regering dat is verdedigd door minister Vanderpoorten, komt in zeer belangrijke mate tegemoet aan de wensen van de vakbonden en de onderwijswereld. Niemand is er op willen ingaan. Ik zeg in alle duidelijkheid dat een van de redenen waarom dit overleg niet al te gemakkelijk is verlopen de onduidelijke houding is van sommige coalitiepartners in de regering. Het kan niet dat ministers in de regering de maatregel goedkeuren, nadien de wijzigingen goedkeuren, maar dat tegelijkertijd de partijen van die ministers in de media signalen uitzenden dat het toch niet allemaal moet verlopen zoals de regering het beslist. Ik vind dat dit niet kan. De VLD neemt het niet dat men nu de minister met de vinger wijst, want deze heeft daar ongelooflijk veel tijd en energie aan besteed. Ze vecht met hart en ziel voor het onderwijs. Het kan niet dat ze de zwarte piet wordt toegeschoven, terwijl de schuld ligt bij het onbesliste gedrag van sommige coalitiepartners. We nemen dat niet, en staan achter de minister. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, we maken hier iets eigenaardigs mee. De minister heeft het heel lang gehad over de voorgeschiedenis, maar over de fundamentele vraag – die ook vanuit de meerderheid weerklinkt – of er daarover opnieuw zal worden onderhandeld, zwijgt ze. We hebben geen antwoord gekregen.

Wat moet ik besluiten uit wat de heer De Gucht heeft gezegd ? Hebben we nu de echte onderwijsminister en misschien ook de echte minister-president gehoord ? De minister-president is hier niet aanwezig. In elk geval heeft de heer De Gucht hier duidelijk gemaakt dat er diepe verdeeldheid heerst binnen de meerderheid. En hij heeft gezegd dat het parlement niet meer kan terugkomen op iets wat de regering heeft beslist. Dat is de kern van zijn betoog. Het parlement heeft maar ja te knikken. Ik heb geen enkele reden om te twijfelen aan de uitspraken van de heer De Gucht en van minister Vanderpoorten dat de regering unaniem heeft beslist.

De regering is echter één zaak, het parlement een andere. Ik neem aan dat de heer De Gucht nog altijd een voorstander is van de parlementaire democratie. In een parlementaire democratie gaat het laatste woord nog altijd naar het parlement, dat zelfs een regering kan terugfluiten. Wat de heer De Gucht hier is komen zeggen, is geen goede zaak voor de parlementaire democratie. Geheel terzijde : als wij hier het stakingsrecht in vraag zouden stellen, dan zouden woorden als 'onvervalst fascisme' niet achterwege blijven.

Ik besluit. Minister Vanderpoorten heeft het inderdaad niet gemakkelijk. Toen ze minister werd, pleitte ze voor rust in de onderwijswereld. Vandaag zegt ze echter dat die rust voor lange tijd zal verdwijnen. Ik beweer niet dat zij die rust heeft verstoord, maar dat hebben wel haar partijgenoten, de minister-president en de heer De Gucht, gedaan. Dit is niet de eerste rel in het onderwijsdebat. De Vlaamse regering en vooral de VLD zijn erin geslaagd om in twee jaar tijd de sfeer in de onderwijswereld grondig te verzieken. Het vertrouwen is weg. Er moet effectief worden gepraat, maar men doet het niet. Men stuurt op 30 juni toch geen rondzendbrief naar de scholen met de boodschap dat het systeem blijft bestaan om einde augustus plotseling te zeggen dat het systeem – zonder overgangsmatregelen – wegvalt. Men stelt het als een budgettaire maatregel voor, er wordt namelijk 1 miljard frank bespaard om in het ICT te kunnen investeren, nadien wordt even over de actieve welvaartsstaat gesproken en dan pas komt men met het argument van het lerarentekort aandraven. Enkele maanden voordien sprak men nog van een lerarenoverschot. Het resultaat van dit falend beleid bestaat erin dat de ouders tegen de leerkrachten in het harnas worden gejaagd. Hoe kan op die manier een onderwijsproject slagen ? Ik heb dit gisteren in de school van mijn dochter aan den lijve ondervonden. Ik denk dat de heer De Gucht op dit terechte ongenoegen van de ouders speculeert. De verantwoordelijkheid voor deze chaos ligt echter niet bij de leerkrachten, maar alleen en uitsluitend bij de Vlaamse regering.

De heer Van Rompuy heeft gelijk. Mevrouw de minister staat misschien niet alleen in de regering, maar tot nu toe heeft de regering haar standpunt nog steeds niet gewijzigd. Zelfs de modulering staat terug op nul. Na dit debat in het Vlaams Parlement staat het vast dat de meerderheidsfracties buiten de VLD hebben gevraagd om de onderhandelingen over deze maatregel opnieuw op te starten. Noch de minister, noch de heer De Gucht hebben gezegd daarop te zullen ingaan.

Van Hauthem

Collega's van de meerderheid, als u effectief aan de waarde van dit parlement belang hecht, trek dan uw conclusies. U kunt deze minister van Onderwijs toch niet langer handhaven. (*Applaus bij het VB*)

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Moties van aanbeveling

De voorzitter : Door de heer Van Rompuy en door de heer Van Hauthem werden tot besluit van dit actualiteitsdebat moties van aanbeveling aangekondigd. Ze moeten uiterlijk vrijdag om 17 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

De heer Eric Van Rompuy : Hebben de meerderheidsfracties geen motie van aanbeveling ingediend ?

De voorzitter : Die heb ik in elk geval niet.

De heer Eric Van Rompuy : Dit is een belangrijk politiek feit.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Mieke Van Hecke en de heren André Denys, Gilbert Bossuyt, Leo Peeters, Dirk Holemans en Sven Gatz betreffende het klachtrecht ten aanzien van de lokale besturen

– 724 (2000-2001) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van mevrouw Van Hecke en de heren Denys, Bossuyt, Peeters, Holemans en Gatz betreffende het klachtrecht ten aanzien van de lokale besturen dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

- is van mening dat voor elke overheid een zorgvuldige klachtenbehandeling een element is van het beginsel van behoorlijk bestuur. Het is de plicht van elke overheid om signalen die erop wijzen dat een overheidsdienst niet voldoende functioneert, te onderzoeken en de werking van de overheidsdienst, waar nodig, bij te sturen. Klachten zijn een belangrijke bron van informatie voor de overheid als ze haar dienstverlening kwaliteitsvol wil realiseren en in het algemeen goed wil functioneren. Op basis van de klachten kunnen fouten hersteld worden en kunnen zwakke punten binnen de organisatie weggevoerd worden. De goede behandeling van een klacht draagt bij tot een betere relatie tussen bestuur en bevolking en tot een betere kwaliteit van de dienstverlening ;
- wijst erop dat het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van een Vlaamse ombudsdienst een belangrijke stap was bij de introductie van een volwaardige klachtenbehandeling. Deze ombudsdienst heeft de externe klachtenbehandeling als doel en is dus een instantie die zelf geen deel uitmaakt van de administratieve overheid waarop de klachten betrekking hebben. Deze externe klachtendienst geniet dan ook een volstrekte onafhankelijkheid en moet alleen verslag uitbrengen bij het hoogste wetgevende orgaan, met name het Vlaams Parlement ;
- is van oordeel dat het in de regeling van de klachtenbehandeling nochtans noodzakelijk is dat elke administratieve overheid zelf in eerste instantie expliciet aanspreekbaar moet zijn voor de klachten over (vermeende) gebreken in haar handelingen en werking. Het gaat daarbij om de interne klachtenbehandeling. Daarom wordt in het decreet op de Vlaamse ombudsdienst uitdrukkelijk gesteld dat, wat de ontvankelijkheid van de klacht betreft, de klager moet aantonen dat eerst getracht werd genoegdoening te krijgen bij de betrokken administratieve overheid. De interne klachtendienst wordt dan ook het eerstelijns-klachtrecht genoemd, de externe klachtendienst (met name de Vlaamse ombudsdienst) de tweede lijn ;
- wijst erop dat bij decreet het klachtrecht wordt geregeld ten aanzien van bestuursinstellingen ;
- wijst erop dat, tot het ogenblik van de regionalisering van de provincie- en gemeentewet, de Vlaamse decreetgever niet bevoegd is om te interfereren in de bestuurlijke organisatie van de lokale besturen ;

Voorzitter

- beklemtoont dat de organisatie in de lokale besturen van een eerstelijns-klachtrecht noodzakelijk is, waarbij gestreefd wordt naar een zekere eenvormigheid bij de inrichting ervan, conform de uitgangspunten van het decreet houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen ;
- vraagt de Vlaamse regering om – aansluitend bij het voornoemde klachtendecreet – de lokale besturen aan te sporen een interne klachtendienst te organiseren, waarbij de volgende uitgangspunten en principes moeten vooropstaan :
 - 1° aan iedereen moet het recht worden verleend kosteloos een klacht in te dienen bij de interne klachtendienst over de handelingen en de werking van het betrokken lokale bestuur ;
 - 2° het behandelen van een klacht moet verplicht zijn, voorzover de identiteit en het adres van de klager bekend zijn en de klacht een omschrijving van de feiten bevat waartegen deze gericht is ;
 - 3° de mogelijkheid moet bestaan om de klacht niet te behandelen wanneer de klager geen belang kan aantonen of het voorwerp van de klacht nog onderworpen kan worden aan administratieve of andersoortige beroepsmogelijkheden ;
 - 4° er moet binnen een redelijke termijn een ontvangstmelding van de klacht worden verstrekt ;
 - 5° de klacht moet worden behandeld door een persoon die niet bij de feiten betrokken is, die een strikte neutraliteit in acht neemt en de regels van het beroepsgeheim respecteert ;
 - 6° de klachten moeten binnen een redelijke termijn behandeld worden en de klager moet van de resultaten hiervan schriftelijk in kennis worden gesteld. Indien nog een klacht kan worden ingediend bij de Vlaamse ombudsdienst, conform het decreet van 7 juli 1998, moet daarvan bij de kennisgeving melding worden gemaakt ;
 - 7° jaarlijks wordt over de werking van de interne klachtendienst aan de bevoegde beleidsorganen verslag uitgebracht.

De bespreking is geopend.

De heer Vandebossche, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, ik zal kort zijn. Ik wil duidelijk maken dat dit het sluitstuk is van de hele klachtenprocedure die dit parlement heeft opgezet. We willen hiermee de kloof tussen de overheid en de burger te dichten, het dienstbetoon van de overheid naar de burger optimaliseren en de interne kwaliteitszorg bewaken. We hebben dit gerealiseerd door een eerstelijnsklachtenrecht bij de openbare instellingen in te voeren. We hadden reeds de Ombudsdienst opgericht als tweedelijnsklachtzorg en nu vragen we aan de regering om in afwachting van een Vlaams gemeentedecreet, via een stimulerende actie, het eerstelijnsklachtenrecht ook bij de lokale openbare besturen in te voeren.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Johan Malcorps, Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Jos Bex en Erik Matthijs betreffende de heronderhandeling van de beheersovereenkomst met Aquafin

– 789 (2000-2001) – Nrs. 1 tot 4

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Malcorps, Lachaert, Timmermans, Bex en Matthijs betreffende de heronderhandeling van de beheersovereenkomst met Aquafin dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

- gehoord de vertegenwoordigers van de VMM en Aquafin ;

Voorzitter

- vraagt de Vlaamse regering om de kostprijs voor de implementatie van de nota Aquafin strategische visie samen met een voorstel voor de financiering hiervan voor te leggen en dit ten laatste op 30 juni 2002 ;
- vraagt de Vlaamse regering om, in voorbereiding van de heronderhandeling, die loopt tot 31 december 2005, gestalte te geven aan een vernieuwd en coherent waterzuiveringsbeleid en hierover zo snel mogelijk te berichten aan de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening ;
- vraagt de Vlaamse regering de heronderhandeling tussen het Vlaamse Gewest en Aquafin op basis hiervan aan te vatten en dit ten laatste op 1 september 2002 ;
- vraagt de Vlaamse regering om zich ook te buigen over de situatie na 31 december 2005 en daarover gesprekken aan te vatten tijdens de heronderhandelingen met de NV Aquafin ;
- vraagt de Vlaamse regering daarbij werk te maken van een resultaatsverbintenis, kostenefficiëntie en regulering, conform het Vlaams regeerakkoord. Inmiddels zal via het uitschrijven van procedures bij een aantal artikelen uit de huidige overeenkomst gestart worden met de omvorming van de huidige middelenverbintenis tot een resultaatsverbintenis ;
- vraagt de Vlaamse regering daarbij prioritair werk te maken van een maximaal zuiveringsresultaat tegen de laagste kosten, binnen de randvoorwaarden van het integraal waterbeheer, dat doelstellingen oplegt inzake waterkwaliteit, waterkwantiteit en biodiversiteit ;
- vraagt de Vlaamse regering nogmaals om hoogdringend in de commissie de bespreking op te starten van een ontwerp van decreet integraal waterbeleid, waardoor tevens op korte termijn een omzetting mogelijk wordt van de Europese kaderrichtlijn water en de betrokkenheid van alle waterbeheerders wordt verzekerd ;
- vraagt de Vlaamse regering tegelijk dringend uitvoering te geven aan onze verplichtingen tot invoering van de Europese richtlijn stedelijk afvalwater, wat impliceert dat de opvangstelsels en zuiveringen van stedelijke afvalwaters zo snel mogelijk gerealiseerd worden, gelet op de reeds verstreken vervaldatum van 31 december 1998, voor de waterzuivering met nutriëntverwijdering voor de agglomeraties boven 10.000 IE, en gelet op de snel naderende datum van 31 december 2005, om een biologische zuivering te verstrekken aan alle agglomeraties boven 2.000 IE en een toereikende behandeling van het afvalwater voor de kleinere vraagconcentraties ;
- vraagt de Vlaamse regering om binnen deze beleidskaders zijn afvalwaterzuiveringsbeleid in een vernieuwende aanpak bij te sturen, waarbij de afvalwaterzuivering uitgaat van de behoeften en mogelijkheden van de huishoudens en het kleinbedrijf (klantgericht) en niet van een grootschalig technologie-aanbod, waarbij techniek- en schaalkeuzes gebeuren in een optimale afstemming tussen ecologische resultaten en kosten en waarbij ongelijkheden in de financiering van concurrerende oplossingen worden opgeheven ;
- vraagt de Vlaamse regering om, door deze vraaggerichte planning tot uitbouw en optimalisering van het collectoren- en zuiveringsstelsel, tevens duidelijkheid en rechtszekerheid te bieden aan de burgers door een definitieve afbakening van de zuiveringszones, op basis van vraagdichtheid, aansluitingsmogelijkheden op het collectieve stelsel en aansluitingskosten. Aansluitend op de definitieve afbakening van de zuiveringszones dient per gemeente een gebiedsdekkend uitvoeringsplan te worden opgesteld en getoetst aan de gemeentelijke structuurplannen. In het buitengebied dienen door de gemeentebesturen de marktmechanismen inzake ontwerp en uitvoering maximaal te worden aangewend ;
- vraagt de Vlaamse regering daartoe ook versneld de kennis van vraag- en aanbodsmogelijkheden uit te bouwen en dringend werk te maken van een dynamische inventarisering van lozingsgegevens en -concentraties, aansluitingsgegevens, infrastructuurgegevens, gegevens over de conditie van infrastructuren, debietgegevens op riolen (parasitaire en regendebieten), overstorten en afvoer van verharde oppervlakten, ... ;
- vraagt de Vlaamse regering met het oog op het meer resultaatgericht en kostenefficiënter maken van het afvalwaterzuiveringsbeleid, de respectieve actoren te responsabiliseren en de respectieve bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de actoren te herschikken en beter af te lijnen in homogene pakketten ;

Voorzitter

– vraagt de Vlaamse regering om bij de uitwerking van haar beleid terzake uit te gaan van volgende principes :

- 1° de overheidsdiensten moeten zich toeleggen op het uitstippelen van een beleidsvisie en een beleidsplanning en het vaststellen van kwaliteitsnormen voor de diverse onderdelen en functies van het waterstelsel ; de overheid moet sturen, niet roeien ;
- 2° de sturing vanuit de overheid naar resultaten (de kwaliteit van het effluent na zuivering) en kosten moet doelmatig en doeltreffend georganiseerd worden opdat in de toekomst de risico's en verantwoordelijkheden over resultaten en kosten eenduidig bij Aquafin kunnen worden gelegd. Daarnaast staan de gemeenten in samenspraak met de bewoners in voor de kwaliteit van het aangeleverde effluent ;
- 3° de activiteiten van Aquafin moeten zowel economisch als ecologisch tegen de laagst mogelijke transactiekosten worden aangestuurd (gereguleerd). Daartoe zullen de nodige controlemechanismen worden uitgebouwd ;
- 4° de responsabilisering van Aquafin naar resultaten en kosten impliceert dat de volledige procesverantwoordelijkheid bij dit bedrijf wordt gelegd ; enkel in de mate dat deze verantwoordelijkheid toelaat Aquafin te vergoeden op basis van de effectief gezuiverde afvalwaterstromen behoort de planning van de bovengemeentelijke infrastructuur tot de verantwoordelijkheid van Aquafin ;
- 5° het vergoedingsmechanisme van Aquafin wordt bijgestuurd en aangepast in functie van resultaten en efficiënte inzet van middelen ;
- 6° hiertoe dienen reguleringsystemen uitgewerkt te worden waardoor de vergoeding van de aandeelhouders gekoppeld wordt aan de prestaties van Aquafin inzake optimale collectering en zuivering van afvalwaterstromen ;
- 7° a) de gemeenten bekleden een sleutelpositie inzake het maximaliseren van de benutting van de grootschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties en collectoren door het maximaal

aansluiten van hun rioleringen op de bovengemeentelijke stelsels ;

b) de gemeenten bekleden wat betreft het buitengebied evenzo een sleutelpositie in de planning en uitbouw van een optimaal stelsel van inzameling en zuivering en in het voorzien van kleinschalige waterzuiveringsinstallaties voor woningen of IBA's die niet op het collectief stelsel moeten of kunnen worden aangesloten ;

t.o.v. de verantwoordelijkheid van de gemeenten staat de financiële aanmoediging ;

iedere gemeente moet vóór 31 december 2005 een gedetailleerde hydronautsstudie tot op het niveau van de straatriolering (niveau 4) laten uitvoeren, waarbij het Vlaamse Gewest een financiële incentive geeft en daarboven toezicht houdt op de bovengemeentelijke coördinatie ;

het is verder nodig de bestaande subsidiëeringsmechanismen en de ondersteuning op creatieve wijze te verhogen, zowel naar de doelstelling van de waterzuivering als naar de daarbij noodzakelijke vervanging van bestaande gemeentelijke infrastructuur (vooral wegen) ;

bovendien is het evenzo nodig de financieringsmiddelen doelmatiger en doeltreffender toe te wijzen ;

ook voor de instandhouding en het onderhoud van de gemeentelijke systemen dienen middelen voorzien te worden ;

8° op termijn moet de praktijk van het subsidiëren van investeringen worden vervangen door een stelsel van aansporingen dat de aansluiting van effectieve vuilvrachten bevordert en derhalve ook voorziet in afkoppelingen van regen- en parasitaire debieten ; verschillende mogelijkheden tot gedifferentieerde financiering van door de gemeente toegeleverde afvalstromen dienen onderzocht te worden naar hun financiële repercussies voor de gemeenten en voor het Vlaamse Gewest ; deze simulaties zullen het voorwerp uitmaken van een gemeentelijk financieel effectenrapport.

Ik meld het parlement dat er twee amendementen zijn die luiden als volgt :

Voorzitter

Amendement Nr. 11

voorgesteld door de heer Jef Van Looy
na indiening van het verslag

In de laatste streep, 4° vervangen door wat volgt :

"4° de verantwoordelijkheid van Aquafin en de hieraan gekoppelde vergoeding moet gebaseerd zijn op de effectief gezuiverde afvalstromen vanaf de instroom in de bovengemeentelijke infrastructuur waarvoor Aquafin bevoegd is ; dit impliceert dat de planning van de bovengemeentelijke infrastructuur tot de volledige procesverantwoordelijkheid van Aquafin behoort ;".

Amendement Nr. 12

voorgesteld door de heren Johan Malcorps,
Jef Van Looy, Patrick Lachaert, Jacques
Timmermans en Jos Bex
na indiening van het verslag

In de laatste streep, 4° en 5° vervangen door wat volgt :

"4° het vergoedingsmechanisme van Aquafin moet worden bijgestuurd zodat Aquafin vergoed wordt op basis van de effectief gezuiverde afvalwaterstromen. Om dit mogelijk te maken, dient de volledige verantwoordelijkheid bij dit bedrijf te worden gelegd, inclusief de planning van de bovengemeentelijke waterzuiveringsinfrastructuur en -activiteiten ;".

De heer Van Looy heeft het woord.

De heer Jef Van Looy : Mijnheer de voorzitter, ik zou amendement 11 willen intrekken, ten voordele van amendement 12.

De voorzitter : Amendement 11 is hierbij ingetrokken.

De bespreking is geopend.

De heer Maes, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Matthijs, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, de bedoeling van dit voorstel van resolutie is een duidelijke aanbeveling te formuleren voor de regering om werk te maken van het heronderhandelen van de beheersovereenkomst met Aquafin. Daartoe schetsen we een aantal grote lijnen, die zich laten samenvatten in drie grote principes.

Ten eerste moet er in plaats van een middelenverbintenis een resultaatsverbintenis komen voor Aquafin, waarbij de kwaliteit van het effluent na zuivering centraal moet staan. Dit parlement hoopt dat er een maximaal zuiveringsresultaat kan worden bereikt aan de laagste kosten, en dit in het kader van een integraal waterbeleid. Dit voorstel gaat weliswaar vooral over Aquafin, maar het is ook belangrijk dat er andere verantwoordelijkheden worden gelegd, bijvoorbeeld bij de gemeenten. Die zijn immers duidelijk verantwoordelijk voor de kwaliteit van het aangeleverde influent.

Ten tweede wordt ook voorzien in een beperking van het monopolie van Aquafin. Het is duidelijk dat Aquafin verantwoordelijk is voor de bovengemeentelijke collecteringen- en zuiveringsinfrastructuur. Vooral in de buitengebieden behoren collectering en zuivering en het rioleringsbeleid in zijn geheel tot de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Daar kan de vrije markt spelen. Daarbij wordt ook duidelijk bepaald dat Aquafin uiteraard kan blijven meedingen. Het is duidelijk dat gemeenten bevoegd worden voor kleinschalige waterzuiveringsinfrastructuur en IBA's. Daarbij wordt dan wel als belangrijke voorwaarde gesteld aan de regering dat er voldoende financiële aanmoediging moet komen. Dit zou eigenlijk moeten gebeuren in het kader van het ontwerp van rioleringsdecreet dat binnenkort zal worden besproken in het parlement. Dit betekent dat we voor rioolwaterzuiveringsinstallaties met een capaciteit van maximaal 2.000 inwonersequivalenten moeten proberen te komen tot een ondersteuning. Er zou een 100 procent-subsidiëring moeten zijn voor de bouw en verbetering van deze infrastructuur, en hetzelfde voor de exploitatie. Dit zullen we nadien nog bespreken in de commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.

Het amendement is louter een verduidelijking, omdat de oorspronkelijke tekst vrij onduidelijk was. We hebben de punten 4 en 5 samengevoegd tot een nieuw punt 4, dat duidelijk stipuleert dat de voorwaarden voor het vergoedingsmechanisme van Aquafin moeten worden bijgestuurd, zodat Aquafin zal worden vergoed op basis van de daad-

Malcorps

werkelijk gezuiverde afvalstromen. In dit kader willen we dan ook de volledige verantwoordelijkheid bij dit bedrijf leggen.

De voorzitter : De heer Timmermans heeft het woord.

De heer Jacques Timmermans : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, ik sluit me aan bij de uiteenzetting van de heer Malcorps. Namens de commissie wil ik zeggen dat we terzake zeer degelijk en voorbereidend werk hebben geleverd. Op basis van de gedachtewisselingen en de voorafgaande hoorzittingen zijn we inderdaad tot het inzicht gekomen dat het niet verder kan met de middelenverbintenis met Aquafin. We scheppen een onderhandelingsmarge door te stellen dat de monopoliepositie van en het huidige contract met Aquafin blijven gelden binnen de stedelijke agglomeratie, zij het dat er een resultaatsverbintenis aan wordt gekoppeld.

Aquafin krijgt ook de verantwoordelijkheid, door middel van de integrale planning. Als men verantwoordelijk wil zijn, moet men immers het hele circuit beheersen. Namens de sp-a-fractie wil ik echter ook zeggen dat de resultaatsverbintenis samengaat met de verruiming van de opdracht inzake planning : het ene kan niet zonder het andere.

Als de regering ingaat op wat wij vragen in dit voorstel komt dit neer op een uitbreiding van de bevoegdheid naar de planning van de bovengemeentelijke infrastructuur en het geheel. Dat is iets wat de overheid vroeger deed, via de VMM. We willen de keten sluiten en zo medeverantwoordelijkheid geven. Het zal dus niet meer zo zijn dat Aquafin de planning van de VMM volgt en niet meer verantwoordelijk is voor het uiteindelijke resultaat. Neen, ze krijgen die verantwoordelijkheid. Dat betekent dat ze ook de nieuwe door ons geïnspireerde resultaatsverbintenis moeten onderschrijven. Het kan niet dat men iets meer in opdracht neemt zonder daarvoor de consequenties te aanvaarden bij de heronderhandeling van de resultaatsverbintenis. Die resultaatsverbintenis moet dus inderdaad worden opgesteld op basis van influent en effluent. Er moet dus een duidelijke verantwoordelijkheid bestaan voor Aquafin. Dit betrof het stedelijke gebied.

Verder willen we het monopolie doorbreken met betrekking tot het buitengebied. Desnoods moet het decreet bestuurlijk beleid worden aangepast. Wat dat buitengebied betreft, krijgen de gemeen-

ten de volle verantwoordelijkheid. Aquafin moet toestaan dat derden kunnen meedingen bij overheidsopdrachten, zowel inzake voorstellen van zuivering als inzake de effectieve uitvoering ervan. Aquafin zal dus niet alleen zaligmakend zijn voor alle ontwerpen van de gemeenten. Deze laatste zijn natuurlijk vrij om hun keuze te maken, maar er een moet een voldoende aanbod zijn. De concurrentie moet haar rol kunnen spelen. Dat is zeer belangrijk.

Mevrouw de minister, het kritieke punt blijft uiteraard de afbakening van de zuiveringsgebieden. Als de afbakening van het stedelijk gebied zo ruim wordt genomen dat er bijna geen buitengebied meer is, verandert er uiteraard niets aan de essentie van onze vernieuwde ecologische benadering voor het buitengebied : minder beton en meer resultaat met minder middelen.

Daarom is het van belang dat we tot een geheel onderhandelde oplossing komen, die het leefmilieu ten goede komt. We weten dat er veel geld nodig is voor waterzuivering en dat we met de beste middelen moeten ageren om de beste resultaten te krijgen.

De voorzitter : De heer Van Looy heeft het woord.

De heer Jef Van Looy : Mijnheer de voorzitter, collega's, onze fractie heeft het voorstel van resolutie mede ondertekend om een heronderhandeling op te starten met als doel een betere afbakening van taken en verantwoordelijkheden te bekomen. Na het debat in de commissie is het duidelijk dat de door Aquafin opgebouwde knowhow van essentieel belang is om het dossier van de waterzuivering in rustige wateren te brengen.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, tijdens voorgaande begrotingsbesprekingen heeft het Vlaams Blok meermaals het contract met Aquafin aangeklaagd. Dat hier dringend maatregelen moesten worden getroffen, daar waren alle fracties het over eens. Het blijkt dat het uiteindelijk toch niet zo evident was om het huidige contract op te zeggen omwille van het langdurige contract dat met Aquafin was afgesloten, en zodoende nu nog twintig jaar loopt.

Wij menen dan ook dat een heronderhandeling de beste remedie is om te komen tot een efficiëntere werking met Aquafin. Onzes inziens lijkt een resul-

Van den Eynde

taatsverbintenis doelmatig, omdat het vooral de bedoeling moet zijn om een zo maximaal mogelijke waterzuivering te bereiken tegen de laagste kostprijs.

Dat dit geen gemakkelijke onderhandeling is, daar zijn wij van overtuigd, want wij vragen immers veel van de NV Aquafin, die tot nog toe steeds te werk ging op basis van een middelenverbintenis. Het is echter noodzakelijk, want er is nog veel werk voor de boeg om te komen tot een efficiënte waterzuivering. Die was ons door Europa reeds opgelegd tegen 31 december 1998. Maar ook de biologische zuivering, die ons wordt opgelegd tegen 31 december 2005, hangt ons boven het hoofd.

– *De heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Dat de gemeenten na deze heronderhandelingen een grote rol zullen spelen inzake waterzuivering is zeker. Belangrijk is evenwel dat het afkoppelen van regengebieten prioritair wordt behandeld, eventueel via milieuconvenants. Toch wil ik ook nogmaals benadrukken dat de gemeenten de nodige incentives moeten krijgen om hun nieuwe takenpakket op een grondige manier te kunnen uitvoeren. Ook de nodige technische kennis terzake zal moeten worden aangebracht opdat de waterzuivering kans op slagen kan hebben. Daarom zullen we dit voorstel van resolutie ondersteunen. Dit moet vooral een ondersteuning zijn om in de heronderhandelingen een duidelijke visie aan te brengen, namelijk op korte tijd komen tot een efficiëntere waterzuivering met zo laag mogelijke kosten.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de stemming over het amendement en de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Eric Van Rompuy, Francis Vermeiren, Gilbert Bossuyt, Dirk Holemans en Sven Gatz betreffende de algemene aanbevelingen uit het jaarverslag 2000 van de Vlaamse Ombudsdienst – 825 (2000-2001) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Van Rompuy, Vermeiren, Bossuyt, Holemans en Gatz betreffende de algemene aanbevelingen uit het jaarverslag 2000 van de Vlaamse Ombudsdienst dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

– gelet op :

1° het jaarverslag 2000 van de Vlaamse Ombudsdienst, op 28 maart 2001 voorgelegd aan het Vlaams Parlement (zie *Parl. St.* VI. Parl. 2000-2001, nr. 41/1) ;

2° artikel 3, 3°, van het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse Ombudsdienst, dat aan de Vlaamse Ombudsdienst uitdrukkelijk de opdracht geeft “voorstellen en aanbevelingen te formuleren om de dienstverlening (...) te verbeteren” van de Vlaamse overheidsdiensten ;

3° de bespreking van de algemene aanbevelingen in de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken van 12 juni 2001 (zie *Parl. St.* VI. Parl. 2000-2001, nr. 41/4) ;

– overwegende dat de algemene aanbevelingen in het bijzonder gericht zijn aan de Vlaamse overheidsdiensten ;

– vraagt de Vlaamse regering :

1° kennis te nemen van en rekening te houden met de volgende aanbevelingen :

a) bij de uitvoering van haar beleid, moet de Vlaamse overheid de beginselen van behoorlijke regelgeving in acht nemen, meer bepaald :

Voorzitter

- moet de Vlaamse overheid proberen onbedoelde neveneffecten van regelgeving zo snel mogelijk te verhelpen, ofwel bij de toepassing van de regelgeving, waar dat mogelijk is, ofwel door aanpassing van de regelgeving, waar dat noodzakelijk is ; die onbedoelde neveneffecten kunnen opgespoord worden door een stelsel van regelgevingsevaluatie in te voeren ;
 - moet de Vlaamse overheid, voorzover dat binnen het regelgevend kader mogelijk is, aandacht besteden aan situaties van overmacht, wanneer niet rekening houden met overmacht leidt tot oneigenlijke oplossingen ; daarbij moet worden gestreefd naar een objectivering van de criteria en het toetsingskader waarbinnen dit concept wordt toegepast in concrete situaties ;
 - moet de Vlaamse overheid bij de besluitvorming en de implementatie van nieuwe regelingen retroactieve werking van regels vermijden ;
- b) de behandelingstermijnen bij aanvragen en briefwisseling moeten redelijk zijn ; meer bepaald :
- mag de Vlaamse overheid, in het kader van het beginsel van deugdelijke correspondentie, briefwisseling in ieder geval niet onbeantwoord laten ;
 - zijn, bij zeer lange behandelingstijden, tussenberichten noodzakelijk ;
- c) omdat communicatie over beleidsvoornemens bij sommigen de indruk doet ontstaan dat die al gerealiseerd zijn, wat aanleiding geeft tot misverstanden en verwarring, moet de Vlaamse overheid in de communicatie met de burger zo volledig en duidelijk mogelijk wijzen op het onderscheid tussen beleidsvoornemens en de al bestaande regelgeving ;
- 2° tegen eind 2001 aan het Vlaams Parlement mee te delen welke concrete beslissingen terzake al werden genomen en op welke manier aan deze en aan de andere aanbevelingen in het jaarverslag van de ombudsman tegemoet zal worden gekomen.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Van Hecke, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke, verslaggever : Mijnheer de voorzitter, collega's, in de commissie werden de algemene aanbevelingen uit het jaarverslag van de ombudsdienst besproken. We hebben de aanbevelingen omgezet in een voorstel van resolutie aan de regering omwille van het fundamenteel karakter van de opmerkingen die betrekking hadden op de inachtneming van de beginselen van behoorlijke regelgeving, behandelingstermijnen van briefwisseling en problemen in het communicatiebeleid.

Betreffende de beginselen van behoorlijke regelgeving wordt gevraagd onbedoelde neveneffecten van regelgeving zo snel mogelijk te verhelpen, aandacht te besteden aan situaties van overmacht en retroactieve werking van regels te vermijden.

Inzake de behandelingstermijn van briefwisseling wordt gevraagd om briefwisseling niet onbeantwoord te laten en bij lange behandelingstijden tussentijds berichten te sturen. Inzake communicatie wordt gevraagd een duidelijk onderscheid te maken tussen beleidsvoornemens en bestaande regelgeving.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Mieke Van Hecke en de heren André Denys, Gilbert Bossuyt, Leo Peeters, Dirk Holemans en Sven Gatz betreffende het klachtrecht ten aanzien van de lokale besturen
– 724 (2000-2001) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie van mevrouw Van Hecke en de heren Denys,

Voorzitter

Bossuyt, Peeters, Holemans en Gatz betreffende het klachtrecht ten aanzien van de lokale besturen.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
103 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Baeke Anne-Marie
Becq Sonja
Bex Jos
Bogaert André-Emiel
Bossuyt Gilbert
Boutsen Mathieu
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Caluwé Ludwig
Ceysens Patricia
Claes Hilde
Cordeel Marc
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gryze Niki
De Gucht Karel
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schepper Claudine
Declercq Veerle
Demeester-De Meyer Wivina
Demeulenaere Julien
Denys André
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Feytons Freddy
Gardeyn-Debever Gisèle
Geraerts Jean
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Heeren Veerle
Helsen Koen

Hermans Margriet
Hostekint Patrick
Huybrechts Pieter
Keulen Marino
Kindermans Gerald
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Librecht Julien
Logist Marcel
Loones Jan
Maes Jacky
Mahassine Chokri
Malcorps Johan
Martens Luc
Merckx-Van Goey Trees
Moreau André
Peeters Leo
Penris Jan
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Ramoudt Didier
Sannen Ludo
Sauwens Johan
Schuermans Eddy
Stassen Jos
Strackx Felix
Suykens Lucien
Swennen Guy
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Van Baelen Gilbert
Van Cleuvenbergen Riet
van den Abeelen Marc
Van den Brande Luc
Van den Eynde Marleen
Van Den Heuvel Ria
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Eyken Christian
Van Goethem Roland
Van Hauthem Joris
Van Hecke Mieke
van Kessel Ingrid
Van Looy Jef
Van Malderen Paul
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Nieuwkerke André
Van Overmeire Karim
Van Rompuy Eric
Van Vaerenbergh Etienne
Vandenbossche Dany
Vandenbroeke Chris
Vanleenhove Gilbert
Verfaillie Jan
Vermeiren Francis

Voorzitter

Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Vertriest Isabel
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het voorstel van resolutie eenparig aan. De resolutie zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Johan Malcorps, Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Jos Bex en Erik Matthijs betreffende de heronderhandeling van de beheersovereenkomst met Aquafin

– 789 (2000-2001) – Nrs. 1 tot 4

Stemming over het amendement

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de stemming over amendement 12 van de heren Malcorps, Van Looy, Lachaert, Timmermans en Bex.

De hoofdelijke stemming wordt gevraagd.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 104 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Baeke Anne-Marie
 Becq Sonja
 Bex Jos
 Bogaert André-Emiel
 Bossuyt Gilbert
 Boutsen Mathieu

Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Caluwé Ludwig
 Ceysens Patricia
 Claes Hilde
 Cordeel Marc
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Gryze Niki
 De Gucht Karel
 De Loor Herman
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schepper Claudine
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Feytons Freddy
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Geraerts Jean
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Huybrechts Pieter
 Keulen Marino
 Kindermans Gerald
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Librecht Julien
 Logist Marcel
 Loones Jan
 Maes Jacky
 Mahassine Chokri
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Peeters Leo
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Sannen Ludo

Voorzitter

Sauwens Johan
 Schuermans Eddy
 Stassen Jos
 Strackx Felix
 Suykens Lucien
 Swennen Guy
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Baelen Gilbert
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Malderen Paul
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Vertriest Isabel
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans

Het amendement is eenparig aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het aldus geamendeerde voorstel van resolutie van de heren Malcorps, Lachaert, Timmermans, Bex en Matthijs betreffende de heronderhandeling van de beheersovereenkomst met Aquafin.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 103 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Baeke Anne-Marie
 Becq Sonja
 Bex Jos
 Bogaert André-Emiel
 Bossuyt Gilbert
 Boutsen Mathieu
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Caluwé Ludwig
 Ceysens Patricia
 Claes Hilde
 Cordeel Marc
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Gryze Niki
 De Gucht Karel
 De Loor Herman
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schepper Claudine
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Feytons Freddy
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Geraerts Jean
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Huybrechts Pieter
 Keulen Marino
 Kindermans Gerald
 Lalo Boudewijn

Voorzitter

Laurys Jan
 Laverge Jacques
 Librecht Julien
 Logist Marcel
 Loones Jan
 Maes Jacky
 Mahassine Chokri
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Peeters Leo
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Sannen Ludo
 Sauwens Johan
 Schuermans Eddy
 Stassen Jos
 Strackx Felix
 Suykens Lucien
 Swennen Guy
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Baelen Gilbert
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Malderen Paul
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Vertriest Isabel
 Voorhamme Robert

Weyts Johan
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het het aldus geamendeerde voorstel van resolutie eenparig aan. De resolutie zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Eric Van Rompuy, Francis Vermeiren, Gilbert Bossuyt, Dirk Holemans en Sven Gatz betreffende de algemene aanbevelingen uit het jaarverslag 2000 van de Vlaamse Ombudsdienst – 825 (2000-2001) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie van de heren Van Rompuy, Vermeiren, Bossuyt, Holemans en Gatz betreffende de algemene aanbevelingen uit het jaarverslag 2000 van de Vlaamse Ombudsdienst.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 104 leden hebben ja geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

106 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 106 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Baeke Anne-Marie
 Becq Sonja
 Bex Jos
 Bogaert André-Emiel
 Bossuyt Gilbert
 Boutsen Mathieu

Voorzitter

Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Caluwé Ludwig
 Ceysens Patricia
 Claes Hilde
 Cordeel Marc
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Gryze Niki
 De Gucht Karel
 De Loor Herman
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schepper Claudine
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Feytons Freddy
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Geraerts Jean
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Grouwels Brigitte
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Huybrechts Pieter
 Keulen Marino
 Kindermans Gerald
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Librecht Julien
 Logist Marcel
 Loones Jan
 Lootens-Stael Dominiek
 Maes Jacky
 Mahassine Chokri
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Merckx-Van Goey Trees

Moreau André
 Peeters Leo
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Sannen Ludo
 Sauwens Johan
 Schuermans Eddy
 Stassen Jos
 Strackx Felix
 Suykens Lucien
 Swennen Guy
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Baelen Gilbert
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Malderen Paul
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Vertriest Isabel
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het voorstel van resolutie eenparig aan. De resolutie zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Marijke Dillen en de heer Filip Dewinter tot besluit van de op 9 oktober 2001 door mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de VRT-nota inzake de berichtgeving van de openbare omroep met betrekking tot het Vlaams Blok – 844 (2001-2002) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van mevrouw Dillen en de heer Dewinter tot besluit van de op 9 oktober 2001 door mevrouw Dillen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de VRT-nota inzake de berichtgeving van de openbare omroep met betrekking tot het Vlaams Blok.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
20 leden hebben ja geantwoord ;
85 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Boutsen Mathieu
De Gryze Niki
De Reuse Herman
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Geraerts Jean
Huybrechts Pieter
Librecht Julien
Lootens-Stael Dominiek
Penris Jan
Strackx Felix
Van den Eynde Marleen
Van Goethem Roland
Van Hauthem Joris
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Verougstraete Christian
Verrijken Miel

Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Baeke Anne-Marie
Becq Sonja
Bex Jos
Bogaert André-Emiel
Bossuyt Gilbert
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Caluwé Ludwig
Ceysens Patricia
Claes Hilde
Cordeel Marc
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gucht Karel
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schepper Claudine
Declercq Veerle
Demeester-De Meyer Wivina
Demeulenaere Julien
Denys André
Devolder Jacques
Feytons Freddy
Gardeyn-Debever Gisèle
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Grouwels Brigitte
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Heeren Veerle
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk
Hostekint Patrick
Keulen Marino
Kindermans Gerald
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Logist Marcel
Loones Jan
Maes Jacky
Mahassine Chokri
Malcorps Johan
Martens Luc
Merckx-Van Goye Trees
Moreau André
Peeters Leo
Ramon Frans
Ramoudt Didier

Voorzitter

Sannen Ludo
 Sauwens Johan
 Schuermans Eddy
 Stassen Jos
 Suykens Lucien
 Swennen Guy
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Baelen Gilbert
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Eyken Christian
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Malderen Paul
 Van Nieuwerkerke André
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Vertriest Isabel
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan

Dientengevolge neemt het parlement de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Jan Penris en Frans Wymeersch tot besluit van de op 9 oktober 2001

- 1° door de heer Jos Stassen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de garanties voor de aanleg van het Deurganckdok en de problematiek van grote strategische projecten in Vlaanderen ;
- 2° door de heer Jos De Meyer in commissie gehouden interpellatie tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, en tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams

minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de medewerking van de Vlaamse regering aan een nooddecreet voor het Deurganckdok en de daarbij horende gewestplanwijziging ;

- 3° door de heer Frans Wymeersch in commissie gehouden interpellatie tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over het zogenaamde nooddecreet in verband met de bouw van het Deurganckdok en de toezeggingen die de minister-president omtrent de ingebruikname van dit dok deed in Singapore – 845 (2001-2002) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Penris en Wymeersch tot besluit van de op 9 oktober 2001

- 1° door de heer Stassen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de garanties voor de aanleg van het Deurganckdok en de problematiek van grote strategische projecten in Vlaanderen ;
- 2° door de heer De Meyer in commissie gehouden interpellatie tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, en tot de heer Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de medewerking van de Vlaamse regering aan een nooddecreet voor het Deurganckdok en de daarbij horende gewestplanwijziging ;
- 3° door de heer Wymeersch in commissie gehouden interpellatie tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over het zogenaamde nooddecreet in verband met de bouw van het Deurganckdok en de toezeggingen die de minister-president omtrent de ingebruikname van dit dok deed in Singapore.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 19 leden hebben ja geantwoord ;
 84 leden hebben neen geantwoord.

Voorzitter

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Boutsen Mathieu
 De Gryze Niki
 De Reuse Herman
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Geraerts Jean
 Huybrechts Pieter
 Librecht Julien
 Penris Jan
 Strackx Felix
 Van den Eynde Marleen
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Baeke Anne-Marie
 Becq Sonja
 Bex Jos
 Bogaert André-Emiel
 Bossuyt Gilbert
 Bril Louis
 Browaeyns Jozef
 Caluwé Ludwig
 Ceysens Patricia
 Claes Hilde
 Cordeel Marc
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Gucht Karel
 De Loor Herman
 De Meyer Jos
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schepper Claudine
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Devolder Jacques
 Feytons Freddy
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen

Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Keulen Marino
 Kindermans Gerald
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Logist Marcel
 Loones Jan
 Maes Jacky
 Mahassine Chokri
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Moreau André
 Peeters Leo
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Sannen Ludo
 Sauwens Johan
 Schuermans Eddy
 Stassen Jos
 Suykens Lucien
 Swennen Guy
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Baelen Gilbert
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Eyken Christian
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Malderen Paul
 Van Nieuwkerke André
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Vertriest Isabel
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan

Dientengevolge neemt het parlement de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Marleen Van den Eynde en de heer Jean Geraerts tot besluit van de op 11 oktober 2001 door mevrouw Marleen Van den Eynde in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het terugdringen van het zwerfvuil, onder meer via het invoeren van statiegeld op drankblikjes
– 846 (2001-2002) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van mevrouw Van den Eynde en de heer Geraerts tot besluit van de op 11 oktober 2001 door mevrouw Van den Eynde in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het terugdringen van het zwerfvuil, onder meer via het invoeren van statiegeld op drankblikjes.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 19 leden hebben ja geantwoord ;
 85 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Boutsen Mathieu
 De Gryze Niki
 De Reuse Herman
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Geraerts Jean
 Huybrechts Pieter
 Librecht Julien
 Penris Jan
 Strackx Felix
 Van den Eynde Marleen
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Baeke Anne-Marie
 Becq Sonja
 Bex Jos
 Bogaert André-Emiel
 Bossuyt Gilbert
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Caluwé Ludwig
 Ceysens Patricia
 Claes Hilde
 Cordeel Marc
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Gucht Karel
 De Loor Herman
 De Meyer Jos
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schepper Claudine
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Devolder Jacques
 Feytons Freddy
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Keulen Marino
 Kindermans Gerald
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Logist Marcel
 Loones Jan
 Maes Jacky
 Mahassine Chokri
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Peeters Leo
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Sannen Ludo
 Sauwens Johan

Voorzitter

Schuermans Eddy
 Stassen Jos
 Suykens Lucien
 Swennen Guy
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Baelen Gilbert
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Eyken Christian
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Malderen Paul
 Van Nieuwerkerke André
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Vertriest Isabel
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan

Dientengevolge neemt het parlement de motie niet aan.

– *De heer André Denys, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Johan De Roo en Julien Demeulenaere, mevrouw Anne-Marie Baeke en de heren Dirk Holemans en Dirk De Cock tot besluit van de op 9 oktober 2001 door de heer Johan De Roo in commissie gehouden interpellatie tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de aangekondigde hervorming en verhoging van de middelen van het Gemeentefonds – 847 (2001-2002) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren De Roo en Demeulenaere, mevrouw Baeke en de heren Holemans en De Cock tot besluit van de op 9 oktober 2001 door de heer De Roo in commissie gehouden interpellatie tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de aangekondigde hervorming en verhoging van de middelen van het Gemeentefonds.

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wens hier een korte verklaring af te leggen in het kader van een motie die door alle fracties van de meerderheid medeondertekend werd. Sta me toe het onderwerp van deze motie even toe te lichten.

Niemand kan ontkennen dat de Vlaamse regering opmerkelijke inspanningen levert om de middelen van het Gemeentefonds te verhogen. Er komt namelijk een bedrag bij van 1 miljard frank, waaraan nog eens 1,1 miljard frank wordt toegevoegd. Samen met de indexering betekent dit een verrijking van het Gemeentefonds met een kleine 3,5 miljard frank. Toch ervaart iedereen die werkt aan de gemeentebegrotingen en de implementatie van de politiehervorming dat de kosten werkelijk de pan uitrijzen en dat het extra bedrag dat via het Gemeentefonds ter beschikking wordt gesteld, absoluut niet voldoende zal zijn. Het zal zelfs niet voldoende zijn voor de financiering van de meerkosten van de politiehervorming. Dit wordt overduidelijk aan de hand van alle mogelijke gegevens.

Vandaag werden we in kennis gesteld van een open brief vanwege 30 Limburgse gemeenten, gericht aan de Vlaamse en federale regering. Zij stellen daarin dat deze politiehervorming zal leiden tot een meerkost van 1 miljard frank. De burgemeester van Leuven zegt duidelijk dat de meerkost voor zijn politiediensten 75 miljoen frank zal bedragen. Overall in Vlaanderen worden de meerprijzen momenteel druk berekend.

In deze motie vragen we dat er een bespreking wordt georganiseerd door de Vlaamse regering, in overleg met de federale regering, om de kosten van de politiehervorming te onderzoeken. Gebeurt dit niet, dan komt de bestuurbaarheid van heel wat gemeenten in het gedrang. In antwoord op de inter-

De Roo

pellatie heeft minister Van Grembergen reeds gesteld dat een dergelijke bespreking tot de mogelijkheden behoort. (*Applaus bij CD&V, het VB en sp.a*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
104 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Baeke Anne-Marie
Becq Sonja
Bex Jos
Bogaert André-Emiel
Bossuyt Gilbert
Boutsen Mathieu
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Caluwé Ludwig
Ceysens Patricia
Claes Hilde
Cordeel Marc
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gryze Niki
De Gucht Karel
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schepper Claudine
Declercq Veerle
Demeester-De Meyer Wivina
Demeulenaere Julien
Denys André
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Feytons Freddy
Gardeyn-Debever Gisèle
Geraerts Jean
Geysels Jos

Glorieux Eloi
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Heeren Veerle
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk
Hostekint Patrick
Huybrechts Pieter
Keulen Marino
Kindermans Gerald
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Librecht Julien
Logist Marcel
Loones Jan
Maes Jacky
Mahassine Chokri
Malcorps Johan
Martens Luc
Merckx-Van Goey Trees
Moreau André
Peeters Leo
Penris Jan
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Ramoudt Didier
Sannen Ludo
Sauwens Johan
Schuermans Eddy
Stassen Jos
Strackx Felix
Suykens Lucien
Swennen Guy
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Van Baelen Gilbert
Van Cleuvenbergen Riet
van den Abeelen Marc
Van den Brande Luc
Van den Eynde Marleen
Van Den Heuvel Ria
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Eyken Christian
Van Goethem Roland
Van Hauthem Joris
Van Hecke Mieke
van Kessel Ingrid
Van Looy Jef
Van Malderen Paul
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Nieuwkerke André
Van Overmeire Karim
Van Rompuy Eric

Voorzitter

Van Vaerenbergh Etienne
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Vertriest Isabel
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement de motie eenparig aan. Ze zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Paul Wille, Jacky Maes, Johan Malcorps en Jos Bex tot besluit van de op 11 oktober 2001 door de heer Johan Malcorps in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het stortbeleid en de gezondheidseffecten van stortplaatsen voor de omwonenden
 – 850 (2001-2002) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Wille, Maes, Malcorps en Bex tot besluit van de op 11 oktober 2001 door de heer Malcorps in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het stortbeleid en de gezondheidseffecten van stortplaatsen voor de omwonenden.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 103 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Baeke Anne-Marie
 Becq Sonja
 Bex Jos
 Bogaert André-Emiel
 Bossuyt Gilbert
 Boutsen Mathieu
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Caluwé Ludwig
 Ceysens Patricia
 Claes Hilde
 Cordeel Marc
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Gryze Niki
 De Gucht Karel
 De Loor Herman
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schepper Claudine
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Feytons Freddy
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Geraerts Jean
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Huybrechts Pieter
 Keulen Marino
 Kindermans Gerald
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Librecht Julien
 Logist Marcel
 Loones Jan
 Maes Jacky
 Mahassine Chokri
 Malcorps Johan

Voorzitter

Martens Luc
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Peeters Leo
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Ramoudt Didier
 Sannen Ludo
 Sauwens Johan
 Schuermans Eddy
 Stassen Jos
 Strackx Felix
 Suykens Lucien
 Swennen Guy
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Baelen Gilbert
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Malderen Paul
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Vandenbossche Dany

Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Vertriest Isabel
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement de motie eenparig aan. Ze zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen opnieuw bijeen op woensdag 7 november 2001 om 14 uur.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.14 uur.*
